Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►**B**

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 1083/2006

z dnia 11 lipca 2006 r.

ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999

(Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 25)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►**M1**	Rozporządzenie Rady (WE nr 1989/2006 z dnia 21 grudnia 2006 r	L 411	6	30.12.2006

sprostowane przez:

►**C1** Sprostowanie, Dz.U. L 239 z 1.9.2006, str. 248 (1083/2006)
►**C2** Sprostowanie, Dz.U. L 145 z 7.6.2007, str. 38 (1083/2006)
►**C3** Sprostowanie, Dz.U. L 301 z 12.11.2008, str. 40 (1083/2006)
►**C4** Sprostowanie, Dz.U. L 27 z 2.2.2007, str. 5 (1989/2006)

▼B

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 1083/2006

z dnia 11 lipca 2006 r.

ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 161,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego ([1]),

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([2]),

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ([3]),

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ([4]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Artykuł 158 Traktatu stanowi, że w celu wzmocnienia jej spójności gospodarczej i społecznej Wspólnota zmierza do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów lub wysp najmniej uprzywilejowanych, w tym obszarów wiejskich. Artykuł 159 Traktatu stawia wymóg wspierania tych działań za pośrednictwem funduszy strukturalnych, Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) oraz innych istniejących instrumentów finansowych.

(2) Polityka spójności powinna przyczyniać się do wzrostu gospodarczego, zwiększania konkurencyjności i zatrudnienia poprzez włączenie priorytetów Wspólnoty dotyczących trwałego rozwoju określonych na posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w dniach 23 i 24 marca 2000 r. i na posiedzeniu Rady Europejskiej w Göteborgu w dniach 15 i 16 czerwca 2001 r.

(3) W rozszerzonej Unii Europejskiej zwiększyły się dysproporcje gospodarcze, społeczne i terytorialne zarówno na poziomie regionalnym, jak i krajowym. Należy zatem zintensyfikować działania na rzecz konwergencji, konkurencyjności i zatrudnienia w całej Wspólnocie.

(4) Zwiększenie liczby granic lądowych i morskich Wspólnoty oraz poszerzenie jej terytorium oznacza, że wartość dodana współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej we Wspólnocie powinna zostać zwiększona.

(5) Fundusz Spójności powinien zostać zintegrowany z programowaniem pomocy strukturalnej w celu zapewnienia lepszej spójności interwencji poszczególnych funduszy.

(6) Powinna zostać określona rola instrumentów udzielających pomocy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, mianowicie Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiej-

([1]) Zgoda z dnia 4 lipca 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
([2]) Dz.U. C 255 z 14.10.2005, str. 79.
([3]) Dz.U. C 231 z 20.9.2005, str. 1.
([4]) Dz.U. C 121 z 20.5.2005, str. 14.

▼B

skich, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) ([1]), oraz udzielających pomocy na rzecz sektoru rybołówstwa, mianowicie Europejskiego Funduszu Rybołówstwa (EFR). Instrumenty te powinny zostać zintegrowane z instrumentami w ramach wspólnej polityki rolnej oraz wspólnej polityki rybołówstwa oraz skoordynowane z instrumentami w ramach polityki spójności.

(7) Fundusze udzielające pomocy w ramach polityki spójności ograniczają się zatem do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Spójności. Zasady mające zastosowanie do każdego z funduszy zostaną określone w rozporządzeniach wykonawczych przyjętych na podstawie art. 148, 161 i 162 Traktatu.

(8) Na podstawie art. 55 rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych ([2]) Rada ma zamiar dokonać rewizji tego rozporządzenia na podstawie wniosku Komisji najpóźniej do dnia 31 grudnia 2006 r. W celu realizacji reform funduszy proponowanych niniejszym rozporządzeniem, rozporządzenie (WE) nr 1260/99 powinno zostać uchylone.

(9) W celu zwiększenia wartości dodanej polityki spójności Wspólnoty działanie funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności powinno zostać skoncentrowane i uproszczone, a cele określone w rozporządzeniu (WE) nr 1260/1999 zdefiniowane ponownie odpowiednio jako dążenie do konwergencji państw członkowskich i regionów, konkurencyjności regionalnej i zwiększania zatrudnienia oraz europejskiej współpracy terytorialnej.

(10) W ramach tych trzech celów powinny zostać uwzględnione w odpowieni sposób zarówno aspekty gospodarcze i społeczne, jak i aspekty terytorialne.

(11) Regiony najbardziej oddalone powinny skorzystać ze szczególnych środków oraz dodatkowego finansowania w celu zniwelowania niekorzystnych skutków czynników, o których mowa w art. 299 ust. 2 Traktatu.

(12) Problemy związane z dostępnością i oddaleniem od dużych rynków, przed którymi stają obszary najsłabiej zaludnione, o których mowa w Protokole nr 6 w sprawie szczegółowych postanowień dotyczących Celu 6 w ramach Funduszy Strukturalnych w Finlandii i Szwecji do Aktu przystąpienia z 1994 r., wymagają stosownych działań finansowych zmierzających do zniwelowania skutków tych trudności.

(13) Biorąc pod uwagę znaczenie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz wkład miast, w szczególności miast średniej wielkości, w rozwój regionalny, powinno uwzględnić się je w większym stopniu poprzez zwiększenie ich roli w programowaniu działań popierających regenerację obszarów miejskich.

(14) Fundusze powinny podejmować szczególne i uzupełniające działania wykraczające poza działalność EFRROW oraz EFR w celu popierania dywersyfikacji gospodarczej obszarów wiejskich i obszarów zależnych od rybołówstwa.

(15) Działania na rzecz obszarów znajdujących się w niekorzystnym położeniu ze względu na warunki przyrodnicze, tzn. określonych wysp, obszarów górskich i obszarów o niskiej gęstości zaludnienia, a także niektórych obszarów nadgranicznych Wspólnoty

([1]) Dz.U. L 277 z 21.10.2005, str. 1.
([2]) Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 173/2005 (Dz.U. L 29 z 2.2.2005, str. 3).

▼B

po jej rozszerzeniu, powinny zostać wzmocnione w celu umożliwienia im pokonywania szczególnych trudności rozwojowych.

(16) Powinny zostać ustanowine obiektywne kryteria wyznaczania kwalifikowalnych regionów i obszarów. W tym celu identyfikacja regionów i obszarów priorytetowych na poziomie Wspólnoty powinna być oparta na wspólnym systemie klasyfikacji regionów ustanowionym rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NUTS) ([1]).

(17) Cel Konwergencja ma obejmować państwa członkowskie i regiony opóźnione w rozwoju. Regionami, na których koncentruje się cel Konwergencja, są regiony, w których produkt krajowy brutto (PKB) na mieszkańca mierzony parytetem siły nabywczej wynosi mniej niż 75 % średniej wspólnotowej. Regiony poszkodowane przez efekt statystyczny związany z obniżeniem średniej wspólnotowej po rozszerzeniu Unii Europejskiej mają z tego powodu korzystać ze znacznego wsparcia przejściowego w celu zakończenia procesu ich konwergencji. Udzielanie tej pomocy ma zakończyć się w 2013 r. i nie być przedłużone o kolejny okres przejściowy. Państwa członkowskie, na których koncentruje się cel Konwergencja, w których dochód narodowy brutto (DNB) na mieszkańca jest niższy niż 90 % średniej wspólnotowej, mają korzystać z pomocy w ramach Funduszu Spójności.

(18) Cel Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie ma obejmować terytorium Wspólnoty poza obszarem objętym celem Konwergencja. Kwalifikowalnymi regionami są regiony objęte Celem 1 w okresie programowania 2000–2006, które nie spełniają już regionalnych kryteriów kwalifikowalności do celu Konwergencja i które korzystają zatem ze wsparcia przejściowego, jak również wszystkie inne regiony Wspólnoty.

(19) Cel Europejska współpraca terytorialna ma obejmować regiony położone przy granicach lądowych lub morskich, obszary współpracy transnarodowej zdefiniowane w związku z działaniami popierającymi zintegrowany rozwój terytorialny i wspieranie współpracy międzyregionalnej oraz wymianę doświadczeń.

(20) Poprawa i uproszczenie współpracy wzdłuż granic zewnętrznych Wspólnoty pociąga za sobą korzystanie z instrumentów wspólnotowej pomocy zewnętrznej, w szczególności z Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa oraz z Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej ustanowionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1085/2006 ([2]).

(21) Wkład EFRR w taką współpracę wzdłuż granic zewnętrznych Wspólnoty wspomaga skorygowanie podstawowych przejawów nierównowagi regionalnej we Wspólnocie, wzmacniając w ten sposób jej spójność gospodarczą i społeczną.

(22) Działalność funduszy oraz operacje, które pomagają one sfinansować, powinny być spójne z innymi politykami Wspólnoty oraz przestrzegać prawodawstwa Wspólnoty.

(23) Działania Wspólnoty powinny uzupełniać działania państw członkowskich lub dążyć do ich wspierania. Partnerstwo powinno być wzmacniane poprzez ustalenia dotyczące udziału różnego rodzaju partnerów, w szczególności władz regionalnych i lokalnych, z pełnym poszanowaniem porządku instytucjonalnego państw członkowskich.

([1]) Dz.U. L 154 z 21.6.2003, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1888/2005 (Dz.U. L 309 z 25.11.2005, str. 11).

([2]) Patrz: str. 82 niniejszego Dziennika Urzędowego.

▼B

(24) Wieloletnie programowanie powinno być ukierunkowane na osiąganie celów funduszy poprzez zapewnienie dostępności niezbędnych zasobów finansowych oraz spójności i ciągłości wspólnych działań Wspólnoty i państw członkowskich.

(25) W związku z tym, że cele Konwergencja, Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie oraz Europejska współpraca terytorialna nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie z powodu skali dysproporcji i ograniczonych zasobów finansowych państw członkowskich oraz regionów kwalifikowalnych w ramach celu Konwergencja, a mogą zatem być one osiągnięte w lepszy sposób na poziomie Wspólnoty poprzez wieloletnie gwarancje finansowania przez Wspólnotę, co umożliwi koncentrację polityki spójności na priorytetach Wspólnoty, Wspólnota może przyjmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.

(26) Właściwe jest ustalenie mierzalnych celów dla państw członkowskich Unii Europejskiej wchodzących w jej skład przed dniem 1 maja 2004 r., do których osiągnięcia mają zmierzać poprzez wydatki w ramach celów Konwergencja i Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, mając na uwadze promowanie konkurencyjności i tworzenie nowych miejsc pracy. Niezbędne jest określenie odpowiednich metod służących pomiarowi i składaniu sprawozdań z realizacji tych celów.

(27) Właściwe jest, aby interwencja funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w większym stopniu realizowała zasady pomocniczości i proporcjonalności.

(28) Zgodnie z art. 274 Traktatu, w kontekście podziału zarządzania, powinny zostać określone warunki umożliwiające Komisji wykonywanie jej obowiązków związanych z wykonywaniem budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz powinno zostać sprecyzowane zobowiązanie do współpracy z państwami członkowskimi. Zastosowanie tych warunków powinno umożliwić Komisji upewnienie się, że państwa członkowskie korzystają z funduszy w sposób zgodny z prawem i prawidłowy oraz zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami w rozumieniu rozporządzenia finansowego.

(29) W celu zapewnienia rzeczywistego wpływu na gospodarkę wkład funduszy strukturalnych nie powinien zastępować wydatków publicznych państw członkowskich na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia. Weryfikacja, poprzez partnerstwo, zasady dodatkowości, powinna koncentrować się na regionach objętych celem Konwergencja ze względu na wielkość alokowanych im zasobów finansowych i może prowadzić do korekty finansowej jeżeli zasada dodatkowości nie jest przestrzegana.

(30) W kontekście podejmowanych przez nią wysiłków na rzecz osiągnięcia spójności gospodarczej i społecznej Wspólnota stawia jako swoje cele, na wszystkich etapach wdrażania funduszy, zniesienie nierówności oraz wspieranie równości mężczyzn i kobiet zapisanych w art. 2 i 3 Traktatu, jak również zwalczanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

(31) Komisja powinna ustalić indykatywny podział roczny dostępnych środków finansowych przy zastosowaniu obiektywnej i przejrzystej metody, uwzględniając wniosek Komisji, konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 15. i 16. grudnia 2005 r. oraz Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą

▼B

i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami ([1]), mając na uwadze osiągnięcie znacznej koncentracji w regionach opóźnionych w rozwoju, w tym regionach otrzymujących wsparcie przejściowe z powodu efektu statystycznego.

(32) Koncentracja finansowa na celu Konwergencja powinna zostać zwiększona z powodu większych dysproporcji występujących w ramach rozszerzonej Unii Europejskiej, podejmowanie wysiłku na rzecz celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie dla zwiększenia konkurencyjności i zatrudnienia na pozostałych obszarach Wspólnoty powinno być utrzymane, a zasoby przeznaczone na cel Europejska współpraca terytorialna powinny zostać zwiększone, mając na względzie jego szczególną wartość dodaną.

(33) Roczna alokacja środków dla państwa członkowskiego w ramach funduszy powinna być ograniczona do pułapu ustalonego w odniesieniu do jego zdolności absorpcyjnych.

(34) 3 % środków z funduszy strukturalnych alokowanych dla państw członkowskich w ramach celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie może zostać umieszczonych w krajowej rezerwie dla wynagradzania za wykonanie.

(35) Środki dostępne w ramach funduszy powinny być indeksowane do celów programowania na podstawie stawki ryczałtowej.

(36) W celu wzmocnienia strategicznego charakteru i popierania przejrzystości polityki spójności poprzez zintegrowanie z priorytetami Wspólnoty Rada, na wniosek Komisji, powinna przyjąć wytyczne strategiczne. Rada powinna analizować wdrożenie tych wytycznych przez państwa członkowskie w oparciu o sprawozdawczość strategiczną Komisji.

(37) Na podstawie wytycznych strategicznych przyjętych przez Radę właściwe jest, aby każde państwo członkowskie przygotowało, we współpracy z Komisją, krajowy dokument referencyjny na temat własnej strategii rozwoju, który powinien stanowić ramy dla przygotowywania programów operacyjnych. Na podstawie strategii krajowej Komisja powinna przyjmować do wiadomości krajowe strategiczne ramy odniesienia i podejmować decyzję w sprawie niektórych ich elementów.

(38) Programowanie i zarządzanie funduszami strukturalnymi powinny zostać uproszczone, uwzględniając ich specyficzne cechy, poprzez zapewnienie finansowania programów operacyjnych ze środków EFRR albo EFS, przy czym każdy z tych funduszy może finansować w sposób komplementarny i ograniczony działania objęte zakresem drugiego z funduszy.

(39) W celu zwiększenia komplementarności i uproszczenia wykonywania pomoc z Funduszu Spójności i EFRR powinna być wspólnie programowana w przypadku programów operacyjnych w dziedzinie transportu i środowiska, a jej zasięg geograficzny powinien obejmować cały kraj.

(40) Programowanie powinno zapewniać wzajemną koordynację zarówno między funduszami, jak i między funduszami a innymi istniejącymi instrumentami finansowymi, EBI i Europejskim Funduszem Inwestycyjnym (EFI). Taka koordynacja powinna obejmować również przygotowywanie złożonych planów finansowych i partnerstwa publiczno-prywatne.

(41) Właściwe jest zapewnienie lepszego dostępu do finansowania i innowacyjnych technik inżynierii finansowej przede wszystkim dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw oraz do celów inwestowania w partnerstwa publiczno-prywatne i inne projekty objęte zintegrowanym planem zrównoważonego rozwoju

([1]) Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

▼B

obszarów miejskich. W drodze przyznania zamówień publicznych państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o utworzeniu funduszu powierniczego zgodnie z prawem zamówień publicznych, w tym wszelkimi odstępstwami przewidzianymi prawem krajowym zgodnymi z prawem wspólnotowym. W innych przypadkach, gdy państwa członkowskie są przekonane, że prawo zamówień publicznych nie ma zastosowania, definicja zadań EFI i EBI uzasadnia przyznanie im przez państwa członkowskie dotacji, to jest bezpośredniego wkładu finansowego z programów operacyjnych w formie darowizny. Na takich samych warunkach prawo krajowe może przewidzieć możliwość przyznania dotacji innym instytucjom finansowym bez zaproszenia do składania wniosków.

(42) Dokonując oceny dużych projektów w zakresie inwestycji produkcyjnych, Komisja powinna dysponować wszelkimi informacjami niezbędnymi do stwierdzenia, czy wkład finansowy funduszy nie powoduje znacznego ubytku liczby miejsc pracy w istniejących ośrodkach na terytorium Unii Europejskiej, w celu zapewnienia, że finansowanie wspólnotowe nie przyczynia się do przenoszenia miejsc pracy na terytorium Unii Europejskiej.

(43) Okres programowania ma obejmować pojedynczy okres siedmiu lat, w celu zachowania uproszczonego systemu zarządzania określonego w rozporządzeniu (WE) nr 1260/1999.

(44) Państwa członkowskie i instytucje zarządzające mogą opracować w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z EFRR uzgodnienia dotyczące współpracy międzyregionalnej i mogą uwzględnić cechy szczególne obszarów znajdujących się w niekorzystnym położeniu ze względu na warunki przyrodnicze.

(45) W celu zaspokojenia potrzeby uproszczenia i decentralizacji programowanie i zarządzanie finansowe powinno być prowadzone jedynie na poziomie programów operacyjnych i osi priorytetowych; powinno zrezygnować się ze wspólnotowych ram wsparcia i uzupełnienia programu, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1260/1999.

(46) Państwa członkowskie, regiony i instytucje zarządzające mogą dokonać, w ramach programów operacyjnych współfinansowanych przez EFRR na mocy celów Konwergencja i Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, subdelegacji na rzecz władz miejskich w odniesieniu do priorytetów dotyczących regeneracji miast.

(47) Dodatkowa alokacja dla skompensowania dodatkowych kosztów ponoszonych przez regiony najbardziej oddalone powinna zostać włączona do programów operacyjnych finansowanych z EFRR w tych regionach.

(48) Należy przyjąć odrębne uzgodnienia do realizacji celu Europejska współpraca terytorialna finansowanego z EFRR.

(49) Komisja powinna mieć możliwość zatwierdzenia dużych projektów zawartych w programach operacyjnych, w razie potrzeby w porozumieniu z EBI, w celu przeprowadzenia oceny ich celu i oddziaływania, a także uzgodnień odnoszących się do planowanego wykorzystania zasobów Wspólnoty.

(50) Użyteczne jest określenie rodzajów działań, które fundusze powinny wspierać w ramach pomocy technicznej.

(51) Zachodzi potrzeba zapewnienia, aby na pomoc państwom członkowskim w przygotowywaniu i ocenie projektów przeznaczone były wystarczające zasoby. EBI odgrywa rolę w zapewnianiu takiej pomocy, w związku z czym Komisja mogłaby przyznać mu dotację na ten cel.

▼B

(52) Podobnie właściwe jest określenie, że Komisja mogłaby przyznać EFI dotację w celu przeprowadzenia oceny potrzeb innowacyjnych instrumentów inżynierii finansowej dostępnych dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

(53) Z tych samych powodów Komisja mogłaby przydzielić EBI i EFI dotację w celu podjęcia działań związanych z udzielaniem pomocy technicznej w dziedzinie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich lub wsparcia działań restrukturyzacyjnych na rzecz trwałej działalności gospodarczej w regionach znacząco dotkniętych kryzysem gospodarczym.

(54) Skuteczność pomocy z funduszy zależy także od stosowania rzetelnej oceny w programowaniu i monitorowaniu. Obowiązki państw członkowskich i Komisji w tym zakresie powinny zostać określone.

(55) W ramach własnej krajowej puli środków przeznaczonych na cele Konwergencja i Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie państwa członkowskie mogą przewidzieć niewielką rezerwę na wypadek konieczności szybkiej reakcji na nieoczekiwane wstrząsy sektorowe lub lokalne wynikające z restrukturyzacji społeczno-gospodarczej lub skutków umów handlowych.

(56) Właściwe jest określenie, jakie wydatki w państwie członkowskim można uznać za wydatki publiczne do celów obliczenia całkowitego krajowego wkładu publicznego do danego programu operacyjnego; w tym celu właściwe jest odwołanie się do wkładu „podmiotów prawa publicznego” w rozumieniu wspólnotowych dyrektyw w sprawie zamówień publicznych, gdyż jednostki takie obejmują kilka rodzajów publicznych lub prywatnych podmiotów ustanowionych w konkretnym celu zaspokojenia potrzeb w interesie ogólnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego i które są kontrolowane przez państwo lub władze regionalne i lokalne.

(57) Konieczne jest określenie elementów mających wpływ na ustalanie wkładu funduszy do programów operacyjnych, w szczególności zwiększenie efektu mnożnikowego zasobów Wspólnoty. Właściwe jest również ustanowienie maksymalnych pułapów, których wkłady funduszy nie mogą przekraczać, w zależności od rodzaju funduszu i celu.

(58) Konieczne jest również zdefiniowanie pojęcia projektu generującego dochody oraz określenie wspólnotowych zasad i przepisów niezbędnych do obliczania wkładu funduszy; dla niektórych inwestycji oszacowanie dochodów z wyprzedzeniem jest obiektywnie niemożliwe, konieczne jest zatem określenie metodologii w celu zapewnienia, że dochody te zostaną wyłączone z finansowania publicznego.

(59) Powinna zostać określona początkowa i końcowa data kwalifikowalności wydatków, tak aby zapewnić jednolitą i sprawiedliwą zasadę mającą zastosowanie do wdrażania funduszy w całej Wspólnocie. W celu ułatwienia realizację programów operacyjnych właściwe jest ustalenie, że początkowa data kwalifikowalności wydatków może być wcześniejsza niż dzień 1 stycznia 2007 r., jeżeli dane państwo członkowskie przedłoży program operacyjny przed tą datą.

(60) Zgodnie z zasadą pomocniczości i z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ([1]), rozporządzeniu (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu

([1]) Patrz: str. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego.

▼B

Społecznego ([1]) i rozporządzeniu (WE) nr 1084/2006 Rady z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym Fundusz Spójności ([2]), powinny istnieć krajowe zasady kwalifikowalności wydatków.

(61) W celu zapewnienia skuteczności, sprawiedliwości i zrównoważonego oddziaływania interwencji funduszy powinny istnieć przepisy gwarantujące trwałość inwestycji w działalność gospodarczą i pozwalające unikać wykorzystania funduszy do osiągania nienależnych korzyści. Konieczne jest zapewnienie, że inwestycje korzystające z pomocy z funduszy mogą być amortyzowane w wystarczająco długim okresie.

(62) Państwa członkowskie powinny przyjąć odpowiednie środki gwarantujące właściwe funkcjonowanie ich systemów zarządzania i kontroli. W tym celu konieczne jest ustanowienie ogólnych zasad i niezbędnych funkcji, które mają spełniać systemy kontroli wszystkich programów operacyjnych, na podstawie całości prawa wspólnotowego obowiązującego w okresie programowania 2000–2006.

(63) Konieczne jest zatem wyznaczenie jednej instytucji zarządzającej dla każdego programu operacyjnego i sprecyzowanie zakresu jej obowiązków, jak również funkcji instytucji audytowej. Konieczne jest również zagwarantowanie jednolitych standardów jakości dotyczących poświadczania wydatków i wniosków o płatność przed ich przesłaniem Komisji. Niezbędne jest sprecyzowanie charakteru i jakości informacji, na których oparto takie wnioski, i określenie w tym celu funkcji instytucji certyfikującej.

(64) Monitorowanie programów operacyjnych jest konieczne dla zapewnienia jakości ich realizacji. W tym celu powinny zostać utworzone komitety monitorujące i określony zakres ich obowiązków, wraz z informacjami, które należy przekazywać Komisji, oraz ramami analizy tych informacji. W celu usprawnienia wymiany informacji na temat realizacji programów operacyjnych powinna zostać ustanowiona zasada wymiany danych drogą elektroniczną.

(65) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności za sposoby i kontrolę wykorzystania środków powinny odpowiadać w pierwszym rzędzie państwa członkowskie.

(66) Powinno się określić zobowiązania państw członkowskich odnośnie do systemów zarządzania i kontroli, poświadczania wydatków oraz zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości i naruszeń prawa Wspólnoty, w celu zagwarantowania wydajnej i prawidłowej realizacji programów operacyjnych. W szczególności w odniesieniu do zarządzania i kontroli konieczne jest ustanowienie procedur, zgodnie z którymi państwa członkowskie udzielają gwarancji, że systemy zostały ustanowione i działają w sposób zadowalający.

(67) Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji w zakresie kontroli finansowej, współpraca w tej dziedzinie między państwami członkowskimi a Komisją powinna zostać poszerzona oraz powinny zostać ustalone kryteria, które pozwolą Komisji określić poziom gwarancji, które może otrzymać ze strony krajowych organów audytowych w kontekście przyjętej przez nią strategii kontroli systemów krajowych.

(68) Zakres i intensywność kontroli prowadzonych przez Wspólnotę powinny być proporcjonalne do wielkości jej wkładu. W przypadku gdy państwo członkowskie jest głównym źródłem finansowania programu, właściwe jest przyznanie temu państwu członkowskiemu możliwości zorganizowania pewnych elementów systemu kontroli zgodnie z zasadami krajowymi.

([1]) Patrz: str. 12 niniejszego Dziennika Urzędowego.
([2]) Patrz: str. 79 niniejszego Dziennika Urzędowego.

▼B

W tych samych okolicznościach konieczne jest ustalenie, że Komisja dokonuje zróżnicowania środków, za pomocą których państwo członkowskie powinno wypełniać funkcje poświadczania wydatków i weryfikacji systemu zarządzania i kontroli, oraz określenie warunków, w jakich Komisja jest uprawniona do ograniczenia własnego audytu i oparcia się na gwarancjach przekazanych przez organy krajowe.

(69) Płatność zaliczkowa przy uruchamianiu programów operacyjnych zapewnia regularne przepływy pieniężne, które ułatwiają dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów podczas realizacji programu operacyjnego. W związku z tym, należy ustanowić przepisy dotyczące płatności zaliczkowej, wynoszącej dla funduszy strukturalnych 5 % (dla państw członkowskich Unii Europejskiej wchodzących w jej skład przed dniem 1 maja 2004 r.) i 7 % (dla państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie), oraz dla Funduszu Spójności 7,5 % (dla państw członkowskich Unii Europejskiej wchodzących w jej skład przed dniem 1 maja 2004 r.) i 10,5 % (dla państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie) w celu pomocy w przyspieszeniu realizacji programów operacyjnych.

(70) Oprócz zawieszenia płatności w przypadku stwierdzenia poważnych braków w systemach zarządzania i kontroli, powinny istnieć środki umożliwiające delegowanemu intendentowi wstrzymać płatności, w przypadku gdy istnieją dowody sugerujące istotne braki w należytym funkcjonowaniu tych systemów.

(71) Zasada automatycznego anulowania zobowiązań przyspieszy realizację programów. W tym celu właściwe jest zdefiniowanie warunków jej stosowania, jak również części zobowiązania budżetowego, które można z niej wyłączyć, szczególnie gdy opóźnienia w realizacji wynikają z okoliczności niezależnych od danej strony, okoliczności nietypowych lub niemożliwych do przewidzenia i których skutków nie można było uniknąć pomimo zachowywania staranności.

(72) Procedury zamknięcia powinny zostać uproszczone poprzez danie państwom członkowskim, które sobie tego życzą, zgodnie z wybranym przez siebie harmonogramem, możliwości częściowego zamknięcia programu operacyjnego w odniesieniu do zakończonych operacji; należy stworzyć odpowiednie ramy w tym celu.

(73) Środki wymagane do wykonania niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady nr 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ([1]). Komisja ma przyjąć środki wykonawcze do niniejszego rozporządzenia w celu zapewnienia przejrzystości i sprecyzowania przepisów mających zastosowanie do zarządzania programami operacyjnymi w odniesieniu do kategoryzacji wydatków, inżynierii finansowej, zarządzania i kontroli, elektronicznej wymiany danych i promocji po otrzymaniu opinii komitetu koordynującego fundusze, działającego jako komitet zarządzający. Właściwe jest, aby Komisja opublikowała wykaz obszarów kwalifikowalnych do celu Europejska współpraca terytorialna przy zastosowaniu kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu, indykatywne wytyczne dotyczące analizy kosztów i korzyści niezbędne do przygotowywania i przedkładania dużych projektów oraz dla projektów generujących dochód, indykatywne wytyczne dotyczące oceny i wykazu działań kwalifikowalnych w ramach pomocy technicznej

([1]) Dz.U. L 184 z 17.7.99, str. 23.

▼B

z inicjatywy Komisji po konsultacji z komitetem koordynującym fundusze, działającym jako komitet konsultacyjny,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

▼B

SPIS TREŚCI

TYTUŁ I	CELE I OGÓLNE ZASADY POMOCY
ROZDZIAŁ I	ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE
Artykuł 1	Przedmiot
Artykuł 2	Definicje
ROZDZIAŁ II	CELE I MISJE
Artykuł 3	Cele
Artykuł 4	Instrumenty i misje
ROZDZIAŁ III	KWALIFIKOWALNOŚĆ GEOGRAFICZNA
Artykuł 5	Konwergencja
Artykuł 6	Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie
Artykuł 7	Europejska współpraca terytorialna
Artykuł 8	Wsparcie przejściowe
ROZDZIAŁ IV	ZASADY POMOCY
Artykuł 9	Komplementarność, spójność, koordynacja i zgodność
Artykuł 10	Programowanie
Artykuł 11	Partnerstwo
Artykuł 12	Terytorialny szczebel realizacji
Artykuł 13	Interwencja proporcjonalna
Artykuł 14	Podział zarządzania
Artykuł 15	Zasada dodatkowości
Artykuł 16	Równość mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacja
Artykuł 17	Zrównoważony rozwój
ROZDZIAŁ V	RAMY FINANSOWE
Artykuł 18	Zasoby ogólne
Artykuł 19	Zasoby na cel Konwergencja
Artykuł 20	Zasoby na cel Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie
Artykuł 21	Zasoby na cel Europejska współpraca terytorialna
Artykuł 22	Brak możliwości przenoszenia zasobów
Artykuł 23	Zasoby przeznaczone na rezerwę wykonania
Artykuł 24	Zasoby przeznaczone na pomoc techniczną
TYTUŁ II	STRATEGICZNE PODEJŚCIE DO SPÓJNOŚCI
ROZDZIAŁ I	STRATEGICZNE WYTYCZNE WSPÓLNOTY DLA SPÓJNOŚCI
Artykuł 25	Przedmiot
Artykuł 26	Przyjęcie i przegląd
ROZDZIAŁ II	NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA
Artykuł 27	Przedmiot
Artykuł 28	Przygotowanie i przyjęcie
ROZDZIAŁ III	MONITOROWANIE STRATEGICZNE

▼B

Artykuł 29	Sprawozdawczość strategiczna państw członkowskich
Artykuł 30	Sprawozdawczość strategiczna Komisji Europejskiej i debata na temat polityki spójności
Artykuł 31	Sprawozdanie na temat spójności
TYTUŁ III	PROGRAMOWANIE
ROZDZIAŁ I	PRZEPISY OGÓLNE DOTYCZĄCE FUNDUSZY STRUKTURALNYCH I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI
Artykuł 32	Przygotowywanie i zatwierdzanie programów operacyjnych
Artykuł 33	Przegląd programów operacyjnych
Artykuł 34	Szczególny charakter funduszy
Artykuł 35	Zakres geograficzny
Artykuł 36	Udział Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego
ROZDZIAŁ II	PRZEDMIOT PROGRAMOWANIA
SEKCJA 1	PROGRAMY OPERACYJNE
Artykuł 37	Programy operacyjne dla celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie
Artykuł 38	Programy operacyjne dla celu Europejska współpraca terytorialna
SEKCJA 2	DUŻE PROJEKTY
Artykuł 39	Przedmiot
Artykuł 40	Informacje przedkładane Komisji
Artykuł 41	Decyzja Komisji
SEKCJA 3	GRANTY GLOBALNE
Artykuł 42	Przepisy ogólne
Artykuł 43	Przepisy wykonawcze
SEKCJA 4	INŻYNIERIA FINANSOWA
Artykuł 44	Instumenty inżynierii finansowej
SEKCJA 5	POMOC TECHNICZNA
Artykuł 45	Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji
Artykuł 46	Pomoc techniczna państw członkowskich
TYTUŁ IV	SKUTECZNOŚĆ
ROZDZIAŁ I	OCENA
Artykuł 47	Przepisy ogólne
Artykuł 4	Obowiązki państw członkowskich
Artykuł 49	Obowiązki Komisji
ROZDZIAŁ II	REZERWY
Artykuł 50	Krajowa rezerwa wykonania
Artykuł 51	Krajowa rezerwa interwencyjna
TYTUŁ V	WKŁAD FINANSOWY FUNDUSZY
ROZDZIAŁ I	WKŁAD FUNDUSZY
Artykuł 52	Kształtowanie wskaźników wkładu

▼B

Artykuł 53	Wkład funduszy
Artykuł 54	Pozostałe przepisy
ROZDZIAŁ II	PROJEKTY GENERUJĄCE DOCHODY
Artykuł 55	Projekty generujące dochody
ROZDZIAŁ III	KWALIFIKOWALNOŚĆ WYDATKÓW
Artykuł 56	Kwalifikowalność wydatków
ROZDZIAŁ IV	TRWAŁOŚĆ OPERACJI
Artykuł 57	Trwałość operacji
TYTUŁ VI	ZARZĄDZANIE, MONITOROWANIE I KONTROLA
ROZDZIAŁ I	SYSTEMY ZARZĄDZANIA I KONTROLI
Artykuł 58	Ogólne zasady systemów zarządzania i kontroli
Artykuł 59	Wyznaczanie instytucji
Artykuł 60	Funkcje instytucji zarządzającej
Artykuł 61	Funkcje instytucji certyfikującej
Artykuł 62	Funkcje instytucji audytu
ROZDZIAŁ II	MONITOROWANIE
Artykuł 63	Komitet monitorujący
Artykuł 64	Skład
Artykuł 65	Zadania
Artykuł 66	Ustalenia w zakresie monitorowania
Artykuł 67	Roczne i końcowe sprawozdania z wykonania
Artykuł 68	Analiza roczna programów
ROZDZIAŁ III	INFORMACJA I PROMOCJA
Artykuł 69	Informacja i promocja
ROZDZIAŁ IV	OBOWIĄZKI PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI
SEKCJA 1	OBOWIĄZKI PAŃSTW CZŁONKOWSKICH
Artykuł 70	Zarządzanie i kontrola
Artykuł 71	Tworzenie systemów zarządzania i kontroli
SEKCJA 2	OBOWIĄZKI KOMISJI
Artykuł 72	Obowiązki Komisji
Artykuł 73	Współpraca z instytucjami audytowymi państw członkowskich
SEKCJA 3	ZASADA PROPORCJONALNOŚCI W KONTROLI PROGRAMÓW OPERACYJNYCH
Artykuł 74	Zasada proporcjonalności w zakresie kontroli
TYTUŁ VII	ZARZĄDZANIE FINANSOWE
ROZDZIAŁ I	ZARZĄDZANIE FINANSOWE
SEKCJA 1	ZOBOWIĄZANIA BUDŻETOWE
Artykuł 75	Zobowiązania budżetowe
SEKCJA 2	WSPÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE PŁATNOŚCI

▼B

Artykuł 76	Wspólne zasady dotyczące płatności
Artykuł 77	Wspólne zasady obliczania płatności okresowych oraz wypłaty salda końcowego
Artykuł 78	Deklaracja wydatków
Artykuł 79	Kumulacja płatności zaliczkowej i płatności okresowych
Artykuł 80	Niepodzielność płatności na rzecz beneficjentów
Artykuł 81	Stosowanie euro
SEKCJA 3	PŁATNOŚĆ ZALICZKOWA
Artykuł 82	Płatność 138
Artykuł 83	Odsetki 140
Artykuł 84	Wyksięgowanie
SEKCJA 4	PŁATNOŚCI OKRESOWE
Artykuł 85	Płatności okresowe
Artykuł 86	Warunki dopuszczalności wniosków o płatność
Artykuł 87	Data przedstawienia wniosku o płatność i terminy płatności
SEKCJA 5	ZAMKNIĘCIE PROGRAMU I PŁATNOŚĆ SALDA KOŃCOWEGO
Artykuł 88	Zamknięcie częściowe
Artykuł 89	Warunki płatności salda końcowego
Artykuł 90	Dostępność dokumentów
SEKCJA 6	WSTRZYMANIE BIEGU TERMINU PŁATNOŚCI I ZAWIESZENIE PŁATNOŚCI 147
Artykuł 91	Wstrzymanie biegu terminu płatności
Artykuł 92	Zawieszenie płatności
SEKCJA 7	AUTOMATYCZNE ANULOWANIE ZOBOWIĄZAŃ
Artykuł 93	Zasady 149
Artykuł 94	Okres wstrzymania płatności dotyczących dużych projektów i programów pomocy
Artykuł 95	Okres wstrzymania na czas trwania postępowań prawnych i odwołań administracyjnych 151
Artykuł 96	Wyjątki od automatycznego anulowania zobowiązań
Artykuł 97	Procedura
ROZDZIAŁ II	KOREKTY FINANSOWE
SEKCJA 1	KOREKTA FINANSOWA DOKONYWANA PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE
Artykuł 98	Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie
SEKCJA 2	KOREKTY FINANSOWE DOKONYWANE PRZEZ KOMISJĘ
Artykuł 99	Kryteria dokonywania korekt
Artykuł 100	Procedura
Artykuł 101	Obowiązki państw członkowskich
Artykuł 102	Zwrot środków
TYTUŁ VIII	KOMITETY
ROZDZIAŁ I	KOMITET KOORDYNUJĄCY FUNDUSZE

▼B

Artykuł 103	Procedura komitetu
ROZDZIAŁ II	KOMITET USTANOWIONY NA PODSTAWIE ART. 147 TRAKTATU
Artykuł 104	Komitet ustanowiony na mocy art. 147 Traktatu
TYTUŁ IX	PRZEPISY KOŃCOWE
Artykuł 105	Przepisy przejściowe
Artykuł 106	Klauzula przeglądowa
Artykuł 107	Uchylenie
Artykuł 108	Wejście w życie
ZAŁĄCZNIK I	Roczny podział środków na zobowiązania w latach 2007–2013
ZAŁĄCZNIK II	Ramy finansowe
ZAŁĄCZNIK III	Pułapy mające zastosowanie do poziomu współfinansowania
ZAŁĄCZNIK IV	Kategorie wydatków

▼B

TYTUŁ I

CELE I OGÓLNE ZASADY POMOCY

ROZDZIAŁ I

Zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia ogólne zasady dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) (zwanych dalej „funduszami strukturalnymi") oraz Funduszu Spójności, bez uszczerbku dla szczególnych przepisów ustanowionych w rozporządzeniach (WE) nr 1080/2006, (WE) nr 1081/2006 oraz (WE) nr 1084/2006.

Niniejsze rozporządzenie określa cele, do których realizacji mają przyczyniać się fundusze strukturalne i Fundusz Spójności (zwane dalej „funduszami"), kryteria kwalifikowalności państw członkowskich i regionów w ramach tych funduszy, dostępne zasoby finansowe oraz kryteria ich alokacji.

Niniejsze rozporządzenie określa ramy polityki spójności, w tym metodę ustalania strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności, narodowych strategicznych ram odniesienia oraz procesu analizy na poziomie Wspólnoty.

W tym celu niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady partnerstwa, programowania, oceny, zarządzania, w tym zarządzania finansowego, monitorowania i kontroli, oparte na podziale obowiązków między państwa członkowskie a Komisję.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia poniższym terminom przypisuje się następujące znaczenie:

1) „program operacyjny": dokument przedłożony przez państwo członkowskie i przyjęty przez Komisję, określający strategię rozwoju wraz ze spójnym zestawem priorytetów, które mają być osiągnięte z pomocą funduszu lub, w przypadku celu Konwergencja, z pomocą Funduszu Spójności i EFRR;

2) „oś priorytetowa": jeden z priorytetów strategii zawarty w programie operacyjnym, obejmujący grupę powiązanych ze sobą operacji posiadających określone mierzalne cele;

3) „operacja": projekt lub grupa projektów wybranych przez instytucję zarządzającą danym programem operacyjnym lub na jej odpowiedzialność, zgodnie z kryteriami ustanowionymi przez komitet monitorujący, i realizowanych przez jednego lub więcej beneficjentów, pozwalające na osiągnięcie celów osi priorytetowej, do której odnosi się ta operacja;

4) „beneficjent": podmiot gospodarczy, podmiot lub przedsiębiorstwo, publiczne lub prywatne, odpowiedzialne za inicjowanie lub inicjujące i realizujące operacje. W ramach programów pomocy objętych art. 87 Traktatu beneficjentami są przedsiębiorstwa publiczne lub prywatne, realizujące indywidualny projekt i otrzymujące pomoc publiczną;

5) „wydatki publiczne": publiczny wkład w finansowanie operacji, pochodzący z budżetu państwa, władz regionalnych lub lokalnych,

▼B

Wspólnot Europejskich, związany z funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności oraz wszelkie wydatki o podobnym charakterze. Za wydatek o podobnym charakterze uważany jest każdy wkład w finansowanie operacji, pochodzący z budżetu podmiotów prawa publicznego lub stowarzyszeń lub związków jednej lub więcej władz regionalnych lub lokalnych, lub podmiotów prawa publicznego działających zgodnie z dyrektywą 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi ([1]);

6) „instytucja pośrednicząca": każdy podmiot lub instytucja publiczna lub prywatna, za której działalność instytucja zarządzająca lub instytucja certyfikująca ponosi odpowiedzialność, lub wykonująca obowiązki w imieniu takiej instytucji w odniesieniu do beneficjentów realizujących operacje;

7) „nieprawidłowość": jakiekolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego.

ROZDZIAŁ II

Cele i misje

Artykuł 3

Cele

1. Działanie podejmowane przez Wspólnotę na podstawie art. 158 Traktatu ma na celu wzmocnienie spójności gospodarczej i społecznej w rozszerzonej Unii Europejskiej w celu wsparcia harmonijnego, zrównoważonego i trwałego rozwoju Wspólnoty. Działanie to podejmowane jest z pomocą funduszy, Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i innych istniejących instrumentów finansowych. Jego celem jest zmniejszenie dysproporcji gospodarczych, społecznych i terytorialnych, które powstają zwłaszcza w państwach i regionach opóźnionych w rozwoju i w związku z restrukturyzacją gospodarczą i społeczną oraz z procesem starzenia się ludności.

Działanie podejmowane w ramach funduszy obejmuje, na poziomie krajowym i regionalnym, priorytety Wspólnoty sprzyjające trwałemu rozwojowi poprzez wzmacnianie wzrostu, konkurencyjności, zatrudnienia i integracji społecznej oraz poprzez ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego.

2. W tym celu EFRR, EFS, Fundusz Spójności, EBI oraz inne istniejące wspólnotowe instrumenty finansowe przyczyniają się, każdy we właściwy dla siebie sposób, do osiągnięcia następujących trzech celów:

a) celu Konwergencja, który jest ukierunkowany na przyspieszenie konwergencji najsłabiej rozwiniętych państw członkowskich i regionów poprzez poprawę warunków wzrostu i zatrudnienia dzięki zwiększaniu ilości i poprawie jakości inwestycji w kapitał rzeczowy i ludzki, rozwojowi innowacyjności i społeczeństwa opartego na wiedzy, zdolnościom adaptacyjnym do zmian gospodarczych i społecznych, ochronie i poprawie jakości środowiska naturalnego oraz zwiększaniu wydajności administracji. Cel ten stanowi priorytet funduszy;

b) celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, który, poza najsłabiej rozwiniętymi regionami, jest ukierunkowany na zwiększanie konkurencyjności i atrakcyjności regionów, jak również zatrudnienia

([1]) Dz.U. L 134 z 30.4.2004, str. 114.

▼B

poprzez przewidywanie zmian gospodarczych i społecznych, w tym związanych z liberalizacją handlu, poprzez zwiększenie i poprawę jakości inwestycji w kapitał ludzki, innowacyjność i promowanie społeczeństwa opartego na wiedzy, przedsiębiorczość, ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego oraz poprawę dostępności, zdolności adaptacyjnych pracowników i podmiotów gospodarczych, jak również rozwój rynków pracy sprzyjających integracji społecznej; oraz

c) celu Europejska współpraca terytorialna, który jest ukierunkowany na umacnianie współpracy transgranicznej poprzez wspólne inicjatywy lokalne i regionalne, umacnianie współpracy transnarodowej za pomocą działań sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi terytorialnemu powiązanemu z priorytetami Wspólnoty oraz umacnianie współpracy międzyregionalnej i wymiany doświadczeń na właściwym szczeblu terytorialnym.

3. Pomoc funduszy w ramach trzech celów, o których mowa w ust. 2, uwzględnia, zgodnie z ich charakterem, z jednej strony szczególne uwarunkowania gospodarcze i społeczne, a z drugiej – szczególne uwarunkowania terytorialne. Pomoc służy wspieraniu, w odpowiedni sposób, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, w szczególności jako elementu rozwoju regionalnego, oraz odnowy obszarów wiejskich i obszarów zależnych od rybołówstwa poprzez dywersyfikację gospodarczą. Pomoc służy również wspieraniu obszarów o niekorzystnym położeniu geograficznym lub warunkach przyrodniczych, które pogłębiają ich problemy rozwojowe, w szczególności regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 299 ust. 2 Traktatu, jak również obszarów północnych o bardzo niskiej gęstości zaludnienia, określonych wysp i państw członkowskich będących wyspami oraz obszarów górskich.

Artykuł 4

Instrumenty i misje

1. Fundusze wnoszą wkład, każdy zgodnie z mającymi do niego zastosowanie przepisami szczególnymi, w osiąganie następujących trzech celów, o których mowa w art. 3 ust. 2:

a) celu Konwergencja: EFRR, EFS i Fundusz Spójności;

b) celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie: EFRR i EFS;

c) celu Europejska współpraca terytorialna: EFRR.

2. Fundusz Spójności udziela także wsparcia w tych regionach niekwalifikujących się do wsparcia z celu Konwergencja na podstawie kryteriów określonych w art. 5 ust. 1, które należą do:

a) państwa członkowskiego kwalifikującego się do wsparcia z Funduszu Spójności na podstawie kryteriów określonych w art. 5 ust. 2; oraz

b) państwa członkowskiego kwalifikującego się do wsparcia z Funduszu Spójności na podstawie kryteriów określonych w art. 8 ust. 3.

3. Fundusze wnoszą wkład w finansowanie pomocy technicznej z inicjatywy państw członkowskich i Komisji.

▼B

ROZDZIAŁ III

Kwalifikowalność geograficzna

Artykuł 5

Konwergencja

1. Regionami kwalifikującymi się do finansowania z funduszy strukturalnych w ramach celu Konwergencja są regiony odpowiadające poziomowi 2 wspólnej klasyfikacji jednostek terytorialnych (zwanemu dalej „poziomem NUTS 2") w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1059/2003, których produkt krajowy brutto (PKB) na mieszkańca, mierzony parytetem siły nabywczej i obliczony na podstawie danych Wspólnoty za okres 2000–2002, wynosi mniej niż 75 % średniego PKB UE w składzie 25 państw członkowskich (UE-25) w tym samym okresie odniesienia.

2. Państwami członkowskimi kwalifikującymi się do finansowania z Funduszu Spójności są państwa członkowskie, których dochód narodowy brutto (DNB) na mieszkańca, mierzony parytetem siły nabywczej i obliczony na podstawie danych Wspólnoty za okres 2001–2003, wynosi mniej niż 90 % średniego DNB UE-25 i które mają program zmierzający do spełnienia warunków konwergencji gospodarczej, o których mowa w art. 104 Traktatu.

3. Niezwłocznie po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przyjmuje wykaz regionów spełniających kryteria na podstawie ust. 1 oraz państw członkowskich spełniających kryteria na podstawie ust. 2. Wykaz ten obowiązuje od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

W roku 2010 zostanie dokonany przegląd kwalifikowalności państw członkowskich do Funduszu Spójności na podstawie danych Wspólnoty dotyczących DNB w UE-25.

Artykuł 6

Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie

Regionami kwalifikującymi się do finansowania z funduszy strukturalnych w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie są regiony nieobjęte zakresem art. 5 ust. 1 i art. 8 ust. 1 i 2.

Przy przedstawianiu narodowych strategicznych ram odniesienia, o których mowa w art. 27, każde zainteresowane państwo członkowskie określa regiony poziomu NUTS 1 lub poziomu NUTS 2, dla których przedstawi program finansowania przez EFRR.

Artykuł 7

Europejska współpraca terytorialna

1. Do celów współpracy transgranicznej, do finansowania kwalifikują się regiony Wspólnoty poziomu NUTS 3 położone wzdłuż jej wszystkich wewnętrznych i niektórych zewnętrznych granic lądowych oraz wszystkie regiony Wspólnoty poziomu NUTS 3 położone wzdłuż granic morskich, które dzieli, co do zasady, odległość do 150 kilometrów, z uwzględnieniem możliwych dostosowań niezbędnych dla zapewnienia spójności i ciągłości współpracy.

Niezwłocznie po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przyjmuje, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 2, wykaz kwalifikowalnych regionów. Wykaz ten obowiązuje od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

▼B

2. Do celów współpracy transnarodowej, Komisja przyjmuje, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 2, wykaz kwalifikowalnych obszarów transnarodowych z podziałem na programy. Wykaz ten obowiązuje od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

3. Do celów współpracy międzyregionalnej, sieci współpracy i wymiany doświadczeń kwalifikuje się całe terytorium Wspólnoty.

Artykuł 8

Wsparcie przejściowe

1. Regiony poziomu NUTS 2, które kwalifikowałyby się do pomocy w ramach celu konwergencja na podstawie art. 5 ust. 1, gdyby próg kwalifikowalności pozostał na poziomie 75 % średniego PKB piętnastu państw członkowskich UE (UE-15), ale które tracą status kwalifikowalności, ponieważ ich nominalny PKB na mieszkańca przekroczy 75 % średniego PKB w UE-25, mierzonego i obliczonego zgodnie z art. 5 ust. 1, kwalifikują się, na zasadzie przejściowej i szczególnej, do finansowania z funduszy strukturalnych w ramach celu Konwergencja.

2. Regiony poziomu NUTS 2 objęte w całości celem 1 w 2006 r. na podstawie art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1260/1999, których nominalny PKB na mieszkańca, mierzony i obliczony zgodnie z art. 5 ust. 1, przekroczy 75 % średniego PKB w UE-15, kwalifikują się, na zasadzie przejściowej i szczególnej, do finansowania z funduszy strukturalnych w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie.

Uznając, że na podstawie poprawionych danych za okres 1997–1999 Cypr powinien był kwalifikować się do pomocy w ramach celu 1 w okresie 2004–2006, Cypr korzysta w latach 2007–2013 z finansowania przejściowego stosowanego do regionów, o których mowa w akapicie pierwszym.

3. Państwa członkowskie kwalifikowalne do finansowania z Funduszu Spójności w 2006 roku, które utrzymałyby ten status, gdyby próg kwalifikowalności pozostał na poziomie 90 % średniego DNB w UE-15, ale które tracą status kwalifikowalności, ponieważ ich nominalny DNB na mieszkańca przekroczy 90 % średniego DNB w UE-25, mierzonego i obliczonego zgodnie z art. 5 ust. 2, kwalifikują się, na zasadzie przejściowej i szczególnej, do finansowania z Funduszu Spójności w ramach celu Konwergencja.

4. Niezwłocznie po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przyjmuje wykaz regionów spełniających kryteria na podstawie ust. 1 i 2 oraz państw członkowskich spełniających kryteria na podstawie ust. 3. Wykaz ten obowiązuje od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

ROZDZIAŁ IV

Zasady pomocy

Artykuł 9

Komplementarność, spójność, koordynacja i zgodność

1. Fundusze zapewniają pomoc, która uzupełnia działania krajowe, w tym działania na poziomie regionalnym i lokalnym, włączając do nich priorytety Wspólnoty.

2. Komisja i państwa członkowskie zapewniają zachowanie spójności pomocy funduszy z działaniami, politykami i priorytetami Wspólnoty oraz jej komplementarności z innymi wspólnotowymi instrumentami finansowymi. Ta spójność i komplementarność jest przede wszystkim wskazana w strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności,

▼B

w narodowych strategicznych ramach odniesienia i w programach operacyjnych.

3. Pomoc współfinansowana z funduszy jest ukierunkowana na priorytety Unii Europejskiej obejmujące promowanie konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy, w tym osiąganie celów wyznaczonych w pakiecie Wzrost i zatrudnienie – zintegrowane wytyczne na lata 2005–2008 określonych decyzją Rady 2005/600/WE ([1]). W tym celu, zgodnie ze swoim zakresem obowiązków, Komisja i państwa członkowskie zapewniają, że 60 % wydatków na cel konwergencja oraz 75 % wydatków na cel konkurencyjność regionalna i zatrudnienie dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej wchodzących w jej skład przed dniem 1 maja 2004 r. zostaje przeznaczone na określone wyżej priorytety. Powyższe wartości docelowe, oparte na kategoriach wydatków określonych w załączniku IV, mają zastosowanie jako średnia w całym okresie programowania.

W celu zapewnienia, że szczególne okoliczności krajowe, w tym priorytety ustalone w krajowym programie reform każdego zainteresowanego państwa członkowskiego, są uwzględnione Komisja i to państwo członkowskie mogą podjąć decyzję o uzupełnieniu w stosowny sposób wykazu kategorii zamieszczonego w załączniku IV.

Każde zainteresowane państwo członkowskie uczestniczy w osiąganiu powyższych wartości docelowych.

Z własnej inicjatywy państwa członkowskie, które przystąpiły do Unii w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie, mogą podjąć decyzję o stosowaniu tych przepisów.

4. Zgodnie ze swoim zakresem obowiązków Komisja i państwa członkowskie zapewniają koordynację pomocy z funduszy, EFRROW, EFR oraz interwencji EBI i innych istniejących instrumentów finansowych.

5. Operacje finansowane z funduszy są zgodne z postanowieniami Traktatu i aktów przyjętych na jego podstawie.

Artykuł 10

Programowanie

Cele funduszy realizowane są w ramach systemu wieloletniego programowania zorganizowanego w kilku etapach składających się z określenia priorytetów, finansowania oraz systemu zarządzania i kontroli.

Artykuł 11

Partnerstwo

1. Cele funduszy realizowane są w ramach ścisłej współpracy (zwanej dalej „partnerstwem”) pomiędzy Komisją a każdym państwem członkowskim. W zależności od potrzeb i zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i praktyką krajową, każde państwo członkowskie organizuje partnerstwo z władzami i podmiotami, takimi jak:

a) właściwe władze regionalne, lokalne, miejskie i inne władze publiczne;

b) partnerzy gospodarczy i społeczni;

c) inne odpowiednie podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, partnerów zajmujących się zagadnieniami z zakresu środowiska naturalnego, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za wspieranie równości mężczyzn i kobiet.

([1]) Dz.U. L 205 z 6.8.2005, str. 21.

▼B

Każde państwo członkowskie wyznacza najbardziej reprezentatywnych partnerów na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym oraz w sferze gospodarczej, społecznej, środowiska naturalnego lub w innej sferze (zwanych dalej „partnerami"), zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową, biorąc pod uwagę potrzebę wspierania równości mężczyzn i kobiet oraz zrównoważonego rozwoju poprzez integrację wymogów w zakresie ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego.

2. Partnerstwo realizowane jest z pełnym poszanowaniem odpowiednich kompetencji instytucjonalnych, prawnych i finansowych każdej kategorii partnerów, o których mowa w ust. 1.

Partnerstwo obejmuje przygotowanie, realizację, monitorowanie i ocenę programów operacyjnych. Państwa członkowskie angażują, w zależności od potrzeb, każdego z właściwych partnerów, w szczególności regiony, na różnych etapach programowania w ramach czasowych przewidzianych dla każdego etapu.

3. Co roku Komisja konsultuje się z organizacjami reprezentującymi partnerów gospodarczych i społecznych na poziomie europejskim w sprawie pomocy funduszy.

Artykuł 12

Terytorialny szczebel realizacji

Realizacja programów operacyjnych, o których mowa w art. 32, należy do obowiązków państw członkowskich na właściwym szczeblu terytorialnym, zgodnie z systemem instytucjonalnym właściwym dla każdego państwa członkowskiego. Obowiązki te są wykonywane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 13

Interwencja proporcjonalna

1. Zasoby finansowe i administracyjne wykorzystywane przez Komisję i państwa członkowskie dla wdrażania funduszy w odniesieniu do:

a) wyboru wskaźników przewidzianych w art. 37 ust. 1 lit. c);

b) oceny na podstawie art. 47 i 48;

c) ogólnych zasad dotyczących systemów zarządzania i kontroli, o których mowa w art. 58 lit. e) i f);

d) sprawozdawczości, o której mowa w art. 67,

są proporcjonalne do całkowitej kwoty wydatków alokowanej na program operacyjny.

2. Ponadto szczególne przepisy dotyczące proporcjonalności w zakresie kontroli są określone w art. 74 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 14

Podział zarządzania

1. Budżet Unii Europejskiej alokowany na fundusze jest wykonywany w ramach podziału zarządzania między państwa członkowskie i Komisję, zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego

▼B

Wspólnot Europejskich [1], z wyjątkiem pomocy technicznej, o której mowa w art. 45 niniejszego rozporządzenia.

Stosuje się zasadę należytego zarządzania finansami zgodnie z art. 48 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002.

2. Komisja wykonuje swoje obowiązki związane z wykonywaniem budżetu ogólnego Unii Europejskiej w następujący sposób:

a) Komisja sprawdza istnienie i prawidłowe funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich, zgodnie z procedurami opisanymi w art. 71, 72 i 73;

b) Komisja wstrzymuje bieg terminu płatności lub zawiesza płatności w całości lub w części, zgodnie z art. 91 i 92, jeżeli krajowe systemy zarządzania i kontroli zawodzą, oraz stosuje wszelkie inne wymagane korekty finansowe, zgodnie z procedurami opisanymi w art. 100 i 101;

c) Komisja sprawdza zwroty płatności i automatycznie anuluje zobowiązania budżetowe, zgodnie z procedurami ustanowionymi w art. 82 ust. 2 i art. 93–97.

Artykuł 15

Zasada dodatkowości

1. Wkłady funduszy strukturalnych nie zastępują publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych ponoszonych przez państwo członkowskie.

2. Dla regionów objętych celem Konwergencja Komisja i państwa członkowskie określają poziom publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych, jaki państwo członkowskie utrzymuje we wszystkich właściwych regionach w okresie programowania.

Poziom wydatków ponoszonych przez państwo członkowskie stanowi jedną z pozycji objętych decyzją Komisji w sprawie narodowych strategicznych ram odniesienia, o której mowa w art. 28 ust. 3. Dokument metodologiczny Komisji, przyjęty zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3, zawiera stosowne wytyczne.

3. Co do zasady, poziom wydatków, o którym mowa w ust. 2, jest co najmniej równy kwocie średniorocznych wydatków realnych poniesionych w poprzednim okresie programowania.

Ponadto poziom wydatków określa się w odniesieniu do ogólnych warunków makroekonomicznych, w których realizowane jest finansowanie, oraz z uwzględnieniem określonych szczególnych lub wyjątkowych okoliczności gospodarczych, takich jak procesy prywatyzacyjne, jak również wyjątkowy poziom publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych poniesionych przez państwo członkowskie w poprzednim okresie programowania.

4. W roku 2011 Komisja, we współpracy z każdym państwem członkowskim, przeprowadza weryfikację zasady dodatkowości dla celu Konwergencja w połowie okresu programowania. W ramach powyższej weryfikacji w połowie okresu programowania Komisja, w konsultacji z państwem członkowskim, może zadecydować o modyfikacji wymaganego poziomu wydatków strukturalnych, jeżeli sytuacja gospodarcza w państwie członkowskim uległa znaczącej zmianie w stosunku do sytuacji istniejącej w chwili ustalania poziomu publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych, o których mowa w ust. 2. Decyzja Komisji, o której mowa w art. 28 ust. 3, ulega zmianie w celu odzwierciedlenia tego dostosowania.

[1] Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

▼B

Komisja we współpracy z każdym państwem członkowskim przeprowadza dla celu Konwergencja weryfikację zasady dodatkowości *ex post* na dzień 31 grudnia 2016 r.

Państwo członkowskie przekazuje Komisji informacje wymagane w celu umożliwienia przeprowadzenia weryfikacji zgodności z ustalonym *ex ante* poziomem publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych. W przypadku gdy jest to konieczne, powinny być stosowane metody szacowania statystycznego.

Po zakończeniu każdego z trzech etapów weryfikacji Komisja publikuje wyniki weryfikacji zasady dodatkowości w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego, w tym metodologię i źródła informacji.

Artykuł 16

Równość mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacja

Państwa członkowskie i Komisja zapewniają wsparcie zasady równości mężczyzn i kobiet oraz uwzględniania problematyki płci na poszczególnych etapach wdrażania funduszy.

Państwa członkowskie i Komisja podejmują odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną na poszczególnych etapach wdrażania funduszy, a w szczególności – w dostępie do nich. W szczególności dostępność dla osób niepełnosprawnych jest jednym z kryteriów, których należy przestrzegać podczas określania operacji współfinansowanych z funduszy oraz które należy uwzględniać na poszczególnych etapach wdrażania.

Artykuł 17

Zrównoważony rozwój

Cele funduszy osiągane są w ramach zrównoważonego rozwoju oraz propagowania na poziomie Wspólnoty celu, jakim jest ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego określonego w art. 6 Traktatu.

ROZDZIAŁ V

Ramy finansowe

Artykuł 18

Zasoby ogólne

1. Dostępne zasoby przeznaczone na zobowiązania funduszy w okresie 2007–2013 wynoszą 308 041 000 000 EUR według cen z 2004 r., zgodnie z rocznym podziałem przedstawionym w załączniku I.

Na potrzeby programowania, a następnie włączenia do budżetu ogólnego Unii Europejskiej, kwota, o której mowa w akapicie pierwszym, podlega indeksacji o 2 % rocznie.

Podziału zasobów budżetowych według celów określonych w art. 3 ust. 2 dokonuje się w taki sposób, aby osiągnąć znaczącą koncentrację na regionach objętych celem Konwergencja.

2. Komisja dokonuje indykatywnego podziału rocznego zasobów według państw członkowskich zgodnie z kryteriami i metodologią określonymi w załączniku II, bez uszczerbku dla przepisów, o których mowa w art. 23 i 24.

▼B

3. Kwoty, o których mowa w ust. 12–30 załącznika II, zawarte są w kwotach, o których mowa w art. 19, 20 i 21, i są wyraźnie określone w dokumentach programowych.

Artykuł 19

Zasoby na cel Konwergencja

Całkowite zasoby na cel konwergencja wynoszą 81,54 % zasobów, o których mowa w art. 18 ust. 1 (tzn.: kwota 251 163 134 221 EUR) i zostają rozdzielone między różne komponenty w następujący sposób:

a) 70,51 % (tzn.: kwota 177 083 601 004 EUR) na finansowanie, o którym mowa w art. 5 ust. 1, z zastosowaniem do celów obliczenia indykatywnego podziału według państw członkowskich kryteriów: wielkości kwalifikowalnej ludności, zamożności regionu, zamożności kraju oraz stopy bezrobocia;

b) 4,99 % (tzn.: kwota 12 521 289 405 EUR) na wsparcie przejściowe i specjalnego przeznaczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 1, z zastosowaniem do celów obliczenia indykatywnego podziału według państw członkowskich kryteriów: wielkości kwalifikowalnej ludności, zamożności regionu, zamożności kraju oraz stopy bezrobocia;

c) 23,22 % (tzn.: kwota 58 308 243 811 EUR) na finansowanie, o którym mowa w art. 5 ust. 2, z zastosowaniem do celów obliczenia indykatywnego podziału według państw członkowskich kryteriów: wielkości ludności, zamożności kraju oraz powierzchni;

d) 1,29 % (tzn.: kwota 3 250 000 000 EUR) na wsparcie przejściowe i specjalnego przeznaczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 3.

Artykuł 20

Zasoby na cel Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie

Całkowite zasoby na cel Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie wynoszą 15,95 % zasobów, o których mowa art. 18 ust. 1 (tzn.: kwota 49 127 784 318 EUR), i zostają rozdzielone między różne komponenty w następujący sposób:

a) 78,86 % (tzn.: kwota 38 742 477 688 EUR) na finansowanie, o którym mowa w art. 6, z zastosowaniem do celów obliczenia indykatywnego podziału według państw członkowskich kryteriów: wielkości kwalifikowalnej ludności, zamożności regionu, stopy bezrobocia, wskaźnika zatrudnienia i gęstości zaludnienia; i

b) 21,14 % (tzn.: kwota 10 385 306 630 EUR) na wsparcie przejściowe i specjalnego przeznaczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 2, z zastosowaniem do celów obliczenia indykatywnego podziału według państw członkowskich kryteriów: wielkości kwalifikowalnej ludności, zamożności regionu, zamożności kraju oraz stopy bezrobocia.

Artykuł 21

Zasoby na cel Europejska współpraca terytorialna

1. Całkowite zasoby na cel Europejska współpraca terytorialna wynoszą 2,52 % zasobów, o których mowa w art. 18 ust. 1 (tzn.: kwota 7 750 081 461 EUR), i – z wyłączeniem kwoty, o której mowa w ust. 22 załącznika II – zostają rozdzielone między poszczególne komponenty w następujący sposób:

a) 73,86 % (tzn.: kwota 5 576 358 149 EUR) na finansowanie współpracy transgranicznej, o której mowa w art. 7 ust. 1,

▼B

z zastosowaniem do celów obliczenia indykatywnego podziału według państw członkowskich kryterium wielkości kwalifikowalnej ludności;

b) 20,95 % (tzn.: kwota 1 581 720 322 EUR) na finansowanie współpracy transnarodowej, o której mowa w art. 7 ust. 2, z zastosowaniem do celów obliczenia indykatywnego podziału według państw członkowskich kryterium wielkości kwalifikowalnej ludności;

c) 5,19 % (tzn.: kwota 392 002 991 EUR) na finansowanie współpracy międzyregionalnej, sieci współpracy i wymiany doświadczeń, o których mowa w art. 7 ust. 3.

2. Wkład EFRR w programy transgraniczne i programy dotyczące basenów morskich w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa, jak również w programy transgraniczne w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1085/2006 wynosi 813 966 000 EUR według wskazań każdego zainteresowanego państwa członkowskiego, która to kwota zostaje odliczona od ich alokacji na podstawie ust. 1 lit. a). Te wkłady EFRR nie podlegają realokacji między zainteresowane państwa członkowskie.

3. Wkład EFRR w każdy z programów transgranicznych i programów dotyczących basenów morskich w ramach instrumentów, o których mowa w ust. 2, zostaje przyznany, pod warunkiem że wkład takich instrumentów w każdy z takich programów jest co najmniej równoważny wkładowi EFRR. Równoważność ta nie może jednak przekroczyć kwoty 465 690 000 EUR w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa oraz 243 782 000 EUR w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej.

4. Roczne środki odpowiadające wkładowi EFRR, o których mowa w ust. 2, zapisywane są we właściwych pozycjach budżetu komponentu transgranicznego instrumentów, o których mowa w ust. 2, dla roku budżetowego 2007.

5. W 2008 i 2009 r. roczny wkład EFRR, o którym mowa w ust. 2, dla którego nie przedłożono Komisji do dnia 30 czerwca żadnego programu operacyjnego w ramach komponentu transgranicznego i komponentu dotyczącego basenów morskich w ramach instrumentów, o których mowa w ust. 2, zostaje udostępniony zainteresowanemu państwu członkowskiemu na cele finansowania współpracy transgranicznej na podstawie ust. 1 lit. a), w tym współpracy na granicach zewnętrznych.

Jeżeli do dnia 30 czerwca 2010 r. nadal będą istnieć programy operacyjne w ramach komponentu transgranicznego i komponentu dotyczącego basenów morskich w ramach instrumentów, o których mowa w ust. 2, które nie zostały przedłożone Komisji, cały wkład EFRR, o którym mowa w ust. 2, na pozostałe lata do roku 2013 zostaje udostępniony zainteresowanym państwom członkowskim na cele finansowania współpracy transgranicznej na podstawie ust. 1 lit. a), w tym współpracy na granicach zewnętrznych.

6. Jeżeli, po przyjęciu przez Komisję programów transgranicznych i programów dotyczących basenów morskich, o których mowa w ust. 2, realizacja takich programów musi zostać wstrzymana, ponieważ:

a) kraj partnerski nie podpisał porozumienia o finansowaniu do końca roku następującego po przyjęciu programu; lub

b) program nie może zostać zrealizowany z uwagi na problemy powstające w stosunkach między krajami uczestniczącymi;

wkład EFRR, o którym mowa w ust. 2, odpowiadający transzom rocznym, jeszcze niezatwierdzonym jako zobowiązania, zostaje udostępniony zainteresowanym państwom członkowskim, na ich wniosek, na cele finansowania współpracy transgranicznej, o której mowa w ust. 1 lit. a), w tym współpracy na granicach zewnętrznych.

▼B

Artykuł 22

Brak możliwości przenoszenia zasobów

Całkowite środki finansowe alokowane na poszczególne państwa członkowskie w ramach każdego z celów funduszy oraz ich komponentów nie jest przenoszalna między nimi.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, każde państwo członkowskie w ramach celu Europejska współpraca terytorialna może przenieść do 15 % alokacji finansowej jednego z komponentów, o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. a) i b), do innego komponentu.

Artykuł 23

Zasoby przeznaczone na rezerwę wykonania

3 % zasobów, o których mowa w art. 19 lit. a) i b) i art. 20, może zostać alokowane zgodnie z art. 50.

Artykuł 24

Zasoby przeznaczone na pomoc techniczną

0,25 % zasobów, o których mowa w art. 18 ust. 1, przeznacza się na pomoc techniczną dla Komisji określoną w art. 45.

TYTUŁ II

STRATEGICZNE PODEJŚCIE DO SPÓJNOŚCI

ROZDZIAŁ I

Strategicze wytyczne Wspólnoty dla spójnośći

Artykuł 25

Przedmiot

Rada ustanawia na poziomie Wspólnoty zwięzłe strategiczne wytyczne dla spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, określające indykatywne ramy interwencji funduszy, z uwzględnieniem innych stosownych polityk Wspólnoty.

Dla każdego z celów funduszy wytyczne te nadają w szczególności moc priorytetom Wspólnoty w celu promowania harmonijnego, zrównoważonego i trwałego rozwoju Wspólnoty, o którym mowa w art. 3 ust. 1.

Wytyczne te są ustanawiane z uwzględnieniem zintegrowanych wytycznych, składających się z ogólnych wytycznych polityki gospodarczej oraz wytycznych dotyczących zatrudnienia, przyjmowanych przez Radę zgodnie z procedurami określonymi w art. 99 i 128 Traktatu.

Artykuł 26

Przyjęcie i przegląd

Komisja proponuje, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności, o których mowa w art. 25 niniejszego rozporządzenia. Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności przyjmowane są zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 161 Traktatu do dnia 1 lutego 2007 r. Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

▼B

Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności mogą podlegać przeglądowi w połowie okresie programowania, dokonywanemu w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, zgodnie z procedurą ustanowioną w akapicie pierwszym, jeżeli jest to wymagane w celu uwzględnienia wszelkich istotnych zmian w priorytetach Wspólnoty.

Przegląd w połowie okresu programowania strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku przeglądu programów operacyjnych ani ich odpowiednich narodowych strategicznych ram odniesienia.

ROZDZIAŁ II

Narodowe strategiczne ramy odniesienia

Artykuł 27

Przedmiot

1. Państwo członkowskie przedstawia narodowe strategiczne ramy odniesienia, które zapewniają, aby pomocy funduszy była zgodnaze strategicznymi wytycznymi Wspólnoty dla spójności i które określają związek pomiędzy priorytetami Wspólnoty, z jednej strony, a krajowym programem reform, z drugiej strony.

2. Każde narodowe strategiczne ramy odniesienia stanowią instrument odniesienia dla przygotowywania programowania funduszy.

3. Narodowe strategiczne ramy odniesienia stosuje się do celu Konwergencja oraz celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie. Mogą one również, jeżeli państwo członkowskie tak zdecyduje, stosować się do celu Europejska współpraca terytorialna, bez uszczerbku dla przyszłych wyborów innych zainteresowanych państw członkowskich.

4. Narodowe strategiczne ramy odniesienia zawierają następujące elementy:

a) analizę dysproporcji, słabości i potencjału rozwojowego, z uwzględnieniem tendencji w gospodarce europejskiej i światowej;

b) strategię wybraną na podstawie tej analizy, w tym priorytety tematyczne i terytorialne. W stosownych przypadkach priorytety te obejmują działania związane z trwałym rozwojem obszarów miejskich, różnicowaniem gospodarek wiejskich i obszarów zależnych od rybołówstwa;

c) wykaz programów operacyjnych dla celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie;

d) opis sposobu, w jaki wydatki w ramach celów Konwergencja i Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie przyczynią się do realizacji priorytetów Unii Europejskiej w zakresie promowania konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy, w tym do osiągania celów pakietu Wzrost i zatrudnienie – zintegrowane wytyczne na lata 2005–2008, jak określono w art. 9 ust. 3;

e) indykatywną roczną alokację z każdego funduszu na poszczególne programy;

f) wyłącznie w odniesieniu do regionów objętych celem Konwergencja:

   (i) przewidywane działania na rzecz zwiększenia wydajności administracji państwa członkowskiego;

   (ii) kwotę całkowitych rocznych środków przewidzianą w ramach EFRROW oraz EFR;

   (iii) informacje wymagane dla potrzeb weryfikacji *ex ante* przestrzegania zasady dodatkowości, o której mowa w art. 15.

▼B

g) w odniesieniu do państw członkowskich kwalifikujących się w ramach Funduszu Spólności na podstawie art. 5 ust. 2 i art. 8 ust. 3, informacje na temat mechanizmów mających na celu zapewnienie koordynacji między samymi programami operacyjnymi oraz między tymi programami a EFRROW, EFR i – w stosownych przypadkach – interwencjami EBI i innych istniejących instrumentów finansowych.

5. Ponadto narodowe strategiczne ramy odniesienia mogą zawierać również, w stosownych przypadkach, następujące elementy:

a) procedurę koordynacji polityki spójności Wspólnoty ze stosownymi politykami krajowymi, sektorowymi i regionalnymi zainteresowanego państwa członkowskiego;

b) w odniesieniu do państw członkowskich innych niż te, o których mowa w ust. 4 lit. g), informacje na temat mechanizmów mających na celu zapewnienie koordynacji między samymi programami operacyjnymi oraz między tymi programami a EFRROW, EFR oraz interwencjami EBI i innych istniejących instrumentów finansowych.

6. Informacje zawarte w narodowych strategicznych ramach odniesienia uwzględniają specyfikę uregulowań instytucjonalnych każdego państwa członkowskiego.

Artykuł 28

Przygotowanie i przyjęcie

1. Narodowe strategiczne ramy odniesienia przygotowywane są przez państwo członkowskie, po przeprowadzeniu konsultacji z właściwymi partnerami, o których mowa w art. 11, zgodnie z procedurą, jaką uważa ono za najbardziej odpowiednią i zgodnie z jego strukturą instytucjonalną. Obejmują one okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Państwo członkowskie przygotowuje narodowe strategiczne ramy odniesienia we współpracy z Komisją, w celu zapewnienia wspólnego podejścia.

2. Każde państwo członkowskie przekazuje Komisji narodowe strategiczne ramy odniesienia w terminie pięciu miesięcy od przyjęcia strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności. Komisja przyjmuje do wiadomości narodową strategię oraz priorytetowe obszary tematyczne wybrane do wsparcia funduszy i wyraża uwagi, które uważa za stosowne, w terminie trzech miesięcy od daty otrzymania ram.

Państwo członkowskie może przedstawić równolegle narodowe strategiczne ramy odniesienia oraz programy operacyjne, o których mowa w art. 32.

3. Przed lub jednocześnie z przyjęciem programów operacyjnych, o których mowa w art. 32 ust. 5, Komisja, po konsultacji z państwem członkowskim, podejmuje decyzję obejmującą:

a) wykaz programów operacyjnych, o których mowa w art. 27 ust. 4 lit. c);

b) indykatywną roczną alokację z każdego funduszu na poszczególne programy, o których mowa w art. 27 ust. 4 lit. e); i

▼C3

c) wyłącznie dla celu Konwergencja, poziom wydatków gwarantujący przestrzeganie zasady dodatkowości, o której mowa w art. 15, oraz działań przewidywanych w celu zwiększenia wydajności administracji, o których mowa w art. 27 ust. 4 lit. f) ppkt (i).

▼B

ROZDZIAŁ III

Monitorowanie strategiczne

Artykuł 29

Sprawozdawczość strategiczna państw członkowskich

1. Po raz pierwszy w 2007 r. każde państwo członkowskie umieszcza w rocznym sprawozdaniu z realizacji krajowego programu reform zwięzłą sekcję poświęconą wkładowi programów operacyjnych współfinansowanych z funduszy w realizację krajowego programu reform.

2. Nie później niż do końca 2009 r. i 2012 r. państwa członkowskie składają zwięzłe sprawozdanie zawierające informacje na temat wkładu programów współfinansowanych przez fundusze w:

a) realizację celów polityki spójności określonych w Traktacie;

b) realizację zadań funduszy określonych w niniejszym rozporządzeniu;

c) realizację priorytetów wyszczególnionych w strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności, o których mowa w art. 25, i określonych w ramach priorytetów ustanowionych w narodowych strategicznych ramach odniesienia, o których mowa w art. 27; oraz

d) osiąganie celu polegającego na promowaniu konkurencyjności i tworzeniu miejsc pracy oraz działaniu na rzecz osiągnięcia celów wyznaczonych w pakiecie Wzrost i zatrudnienie – zintegrowane wytyczne dla wzrostu i zatrudnienia na lata 2005–2008, określonych w art. 9 ust.3.

3. Każde państwo członkowskie ustala treść sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, w celu wskazania:

a) sytuacji społeczno-gospodarczej i tendencji jej rozwoju;

b) osiągnięć, wyzwań i perspektyw w związku z realizacją uzgodnionej strategii; i

c) przykładów dobrych praktyk.

4. Odniesienia do krajowego programu reform w niniejszym artykule dotyczą pakietu Wzrost i zatrudnienie – zintegrowane wytyczne dla wzrostu i zatrudnienia na lata 2005–2008 i stosują się w równym stopniu do wszelkich równoważnych wytycznych określonych przez Radę Europejską.

Artykuł 30

Sprawozdawczość strategiczna Komisji Europejskiej i debata na temat polityki spójności

1. Po raz pierwszy w 2008 r., a następnie każdego roku, Komisja umieszcza w swoim rocznym sprawozdaniu z postępu prac, przedstawianym na wiosennym posiedzeniu Rady Europejskiej, sekcję podsumowującą sprawozdania państw członkowskich, o których mowa w art. 29 ust. 1, w szczególności postępy w osiąganiu priorytetów Unii Europejskiej polegających na promowaniu konkurencyjności i tworzeniu miejsc pracy, w tym osiąganiu celów wyznaczonych w pakiecie Wzrost i zatrudnienie – zintegrowane wytyczne dla wzrostu i zatrudnienia na lata 2005–2008, określonych w art. 9 ust. 3.

2. W roku 2010 i w roku 2013, nie później niż do dnia 1 kwietnia, Komisja przygotowuje sprawozdanie strategiczne podsumowujące sprawozdania państw członkowskich, o których mowa w art. 29 ust. 2. W stosownych przypadkach sprawozdanie to jest włączane jako osobna sekcja do sprawozdania, o którym mowa w art. 159 Traktatu.

▼B

3. Rada analizuje sprawozdanie strategiczne, o którym mowa w ust. 2, w najkrótszym możliwym terminie po jego publikacji. Sprawozdanie jest przedkładane Parlamentowi Europejskiemu, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów, przy czym wzywa się te instytucje do jego omówienia.

Artykuł 31

Sprawozdanie na temat spójności

1. Sprawozdanie Komisji, o którym mowa w art. 159 Traktatu, zawiera w szczególności:

a) rejestr postępów w urzeczywistnianiu spójności gospodarczej i społecznej, w tym sytuacji społeczno-gospodarczej i rozwoju regionów, jak również uwzględnienia priorytetów Wspólnoty;

b) rejestr roli funduszy, EBI i innych instrumentów finansowych, jak również wpływu innych wspólnotowych i krajowych polityk na osiągnięte postępy.

2. Sprawozdanie zawiera również, w razie potrzeby:

a) wszelkie wnioski w sprawie środków i polityk wspólnotowych, które powinny zostać przyjęte w celu wzmocnienia spójności gospodarczej i społecznej;

b) wszelkie proponowane dostosowania strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności konieczne dla odzwierciedlenia zmian w polityce Wspólnoty.

TYTUŁ III

PROGRAMOWANIE

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne dotyczące funduszy strukturalnych i funduszu spójności

Artykuł 32

Przygotowywanie i zatwierdzanie programów operacyjnych

1. Działalność funduszy w państwach członkowskich przyjmuje formę programów operacyjnych w ramach narodowych strategicznych ram odniesienia. Każdy program operacyjny obejmuje okres pomiędzy dniem 1 stycznia 2007 r. a dniem 31 grudnia 2013 r. Program operacyjny obejmuje wyłącznie jeden z trzech celów, o których mowa w art. 3, chyba że Komisja i państwo członkowskie uzgodniły inaczej.

2. Każdy program operacyjny jest opracowywany przez państwo członkowskie lub jakikolwiek inny organ wyznaczony przez państwo członkowskie, we współpracy z partnerami, o których mowa w art. 11.

3. Państwo członkowskie przedkłada Komisji projekt programu operacyjnego, zawierający wszystkie komponenty, o których mowa w art. 37, możliwie najszybciej, ale nie później niż pięć miesięcy po przyjęciu strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności, o których mowa w art. 26.

4. Komisja dokonuje oceny projektu programu operacyjnego w celu stwierdzenia, czy wnosi on wkład w realizację celów i priorytetów narodowych strategicznych ram odniesienia i strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności. W przypadku gdy Komisja, w terminie dwóch miesięcy od otrzymania programu operacyjnego, uzna, że dany program operacyjny nie przyczynia się do osiągnięcia celów narodowych strate-

▼B

gicznych ram odniesienia i strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności, może wezwać dane państwo członkowskie do przedstawienia wszystkich niezbędnych dodatkowych informacji i, w stosownych przypadkach, dokonania odpowiednio przeglądu projektu programu.

5. Komisja przyjmuje każdy program operacyjny możliwie najszybciej, ale nie później niż cztery miesiące po jego formalnym przedłożeniu przez państwo członkowskie i nie wcześniej niż dnia 1 stycznia 2007 r.

Artykuł 33

Przegląd programów operacyjnych

1. Z inicjatywy państwa członkowskiego lub Komisji działającej w porozumieniu z zainteresowanym państwem członkowskim programy operacyjne mogą być poddane powtórnej analizie, a pozostała część programu może, jeżeli jest to konieczne, zostać poddana przeglądowi w co najmniej jednym z następujących przypadków:

a) po zajściu znaczących zmian społeczno-gospodarczych;

b) w celu pełniejszego uwzględnienia lub zmiany podejścia do istotnych zmian w priorytetach wspólnotowych, krajowych lub regionalnych;

c) w świetle oceny, o której mowa w art. 48 ust. 3; lub

d) w wyniku trudności w realizacji.

Programy operacyjne są, w razie potrzeby, zmieniane po dokonaniu alokacji rezerw, o których mowa w art. 50 i 51.

2. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie wniosku o przegląd programów operacyjnych możliwie najszybciej, ale nie później niż trzy miesiące po jego formalnym przedłożeniu przez państwo członkowskie.

3. Przegląd programów operacyjnych nie wymaga zmiany decyzji Komisji, o której mowa w art. 28 ust. 3.

Artykuł 34

Szczególny charakter funduszy

1. Programy operacyjne otrzymują finansowanie wyłącznie z jednego funduszu, o ile ust. 3 nie stanowi inaczej.

2. Bez uszczerbku dla odstępstw ustanowionych w rozporządzeniach szczególnych w sprawie funduszy, EFRR i EFS mogą finansować, w sposób komplementarny i z zastrzeżeniem pułapu 10 % finansowania wspólnotowego każdej osi priorytetowej programu operacyjnego, działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu, pod warunkiem że są one konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane.

3. W państwach członkowskich otrzymujących wsparcie Funduszu Spójności, EFRR i Fundusz Spójności przekazują wspólnie pomoc na rzecz programów operacyjnych z zakresu infrastruktury transportowej i środowiska naturalnego, w tym na rzecz dużych projektów.

Artykuł 35

Zakres geograficzny

1. Programy operacyjne przedstawiane w ramach celu Konwergencja są opracowywane na odpowiednim poziomie geograficznym oraz co najmniej na poziomie NUTS 2.

▼B

Programy operacyjne przedstawiane w ramach celu Konwergencja otrzymujące wkład Funduszu Spójności są opracowywane na poziomie krajowym.

2. Programy operacyjne przedstawiane w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie są opracowywane na poziomie NUTS 1 lub NUTS 2, zgodnie z systemem instytucjonalnym właściwym dla danego państwa członkowskiego, w odniesieniu do regionów korzystających z finansowania z EFRR, chyba że Komisja i państwo członkowskie uzgodniły inaczej. Są one opracowywane przez państwo członkowskie na odpowiednim poziomie w przypadku ich finansowania z EFS.

3. Programy operacyjne przedstawiane w ramach celu Europejska współpraca terytorialna dotyczące współpracy transgranicznej są opracowywane, co do zasady, dla każdej granicy lub grupy granic przez odpowiednią grupę podmiotów na poziomie NUTS 3, w tym enklaw. Programy operacyjne przedstawiane w ramach celu Europejska współpraca terytorialna dotyczące współpracy transnarodowej są opracowywane na poziomie każdego obszaru współpracy transnarodowej. Programy współpracy międzyregionalnej i wymiany doświadczeń odnoszą się do całego terytorium Wspólnoty.

Artykuł 36

Udział Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego

1. EBI i EFI mogą uczestniczyć, zgodnie z warunkami określonymi w ich statutach, w programowaniu pomocy funduszy.

2. EBI i EFI mogą, na wniosek państw członkowskich, uczestniczyć w przygotowywaniu narodowych strategicznych ram odniesienia oraz programów operacyjnych, jak również w działaniach związanych z przygotowywaniem projektów, w szczególności dużych projektów, w działaniach związanych z montażem finansowym oraz partnerstwach publiczno-prywatnych. Państwo członkowskie, w porozumieniu z EBI i EFI, może skoncentrować przyznane pożyczki na jednym lub kilku priorytetach programu operacyjnego, w szczególności w zakresie innowacji i gospodarki opartej na wiedzy, kapitału ludzkiego, środowiska naturalnego i projektów dotyczących infrastruktury podstawowej.

3. Komisja może konsultować się z EBI i EFI przed przyjęciem decyzji, o której mowa w art. 28 ust. 3, oraz programów operacyjnych. Konsultacja ta dotyczy w szczególności programów operacyjnych zawierających indykatywny wykaz dużych projektów lub programów, które ze względu na charakter ich priorytetów są odpowiednie do uruchomienia pożyczek lub innego rodzaju rynkowych źródeł finansowania.

4. Komisja może, jeśli uzna to za stosowne dla oceny dużych projektów, zwrócić się do EBI o zbadanie jakości technicznej oraz zasadności ekonomicznej i finansowej danych projektów, w szczególności w odniesieniu do instrumentów inżynierii finansowej, które mają zostać wdrożone lub opracowane.

5. Wykonując przepisy niniejszego artykułu, Komisja może przyznać dotację na rzecz EBI lub EFI.

▼B

ROZDZIAŁ II

Przedmiot programowania

Sekcja 1

Programy operacyjne

Artykuł 37

Programy operacyjne dla celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie

1. Programy operacyjne dla celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie zawierają:

a) analizę sytuacji kwalifikowalnego obszaru lub sektora pod kątem mocnych i słabych stron oraz wybraną w odpowiedzi strategię;

b) uzasadnienie wybranych priorytetów, mając na uwadze strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności, narodowe strategiczne ramy odniesienia oraz wyniki oceny *ex ante*, o której mowa w art. 48;

c) informacje o osiach priorytetowych i ich konkretnych celach. Cele te określa się ilościowo, z wykorzystaniem ograniczonej liczby wskaźników produktu i rezultatu, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Wskaźniki muszą umożliwiać pomiar postępów w stosunku do sytuacji wyjściowej oraz pomiar osiągnięcia celów osi priorytetowej;

d) do celów informacyjnych, indykatywny podział, według kategorii, zaprogramowanego wykorzystania wkładu funduszy w program operacyjny, zgodnie z przepisami wykonawczymi do niniejszego rozporządzenia przyjętymi przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3;

e) plan finansowy zawierający dwie tabele:

   (i) tabelę przedstawiającą podział na każdy rok, zgodnie z art. 52, 53 i 54, kwotę całkowitych środków finansowych przewidzianych na wkład każdego z funduszy. W ramach całkowitej rocznej kwoty wkładu funduszy strukturalnych plan finansowy wykazuje osobno środki przeznaczone dla regionów otrzymujących wsparcie przejściowe. Całkowity roczny wkład funduszy jest zgodny z mającymi zastosowanie ramami finansowymi, z uwzględnieniem metody alokacji degresywnych ustanowionych w załączniku II ust. 6;

   (ii) tabelę określającą, dla całego okresu programowania, dla każdego programu operacyjnego i dla każdej osi priorytetowej kwotę całkowitych środków finansowych stanowiących wkład Wspólnoty i wkłady krajowe oraz wskaźnik wkładu funduszy. W przypadku gdy zgodnie z art. 53 wkład krajowy stanowią wydatki publiczne i prywatne, tabela przedstawia indykatywny podział na komponenty publiczne i prywatne. W przypadku gdy zgodnie z art. 53 wkład krajowy stanowią wydatki publiczne, tabela przedstawia kwotę krajowego wkładu publicznego. Przedstawia ona, do celów informacyjnych, wkład EBI i innych istniejących instrumentów finansowych;

f) informacje o komplementarności ze środkami finansowanymi z EFRROW i działaniami finansowanymi z EFR, we właściwych przypadkach;

g) przepisy wykonawcze dla programu operacyjnego, w tym:

   (i) wyznaczenie przez państwo członkowskie wszystkich jednostek, o których mowa w art. 59, lub, jeżeli państwo członkowskie korzysta z rozwiązania, o którym mowa w art. 74, wyznaczenie

▼B

innych organów i ustanowienie innych procedur zgodnie z zasadami ustanowionymi w art. 74;

(ii) opis systemów monitorowania i oceny;

(iii) informacje o instytucji właściwej dla otrzymywania płatności dokonywanych przez Komisję oraz o instytucji lub instytucjach odpowiedzialnych za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów;

(iv) definicję procedur uruchamiania i przepływów finansowych w celu zapewnienia ich przejrzystości;

(v) elementy mające na celu zapewnienie promocji programu operacyjnego i upowszechniania informacji na jego temat zgodnie z art. 69;

(vi) opis procedur uzgodnionych przez Komisję i państwo członkowskie w celu wymiany danych informatycznych umożliwiających wypełnienie wymogów w zakresie płatności, monitorowania i oceny ustanowionych niniejszym rozporządzeniem;

h) indykatywny wykaz dużych projektów w rozumieniu art. 39, których przekazanie Komisji do zatwierdzenia jest oczekiwane w trakcie okresu programowania.

2. Programy operacyjne finansowane wspólnie z EFRR i Funduszu Spójności w odniesieniu do transportu i środowiska naturalnego zawierają oś priorytetową właściwą dla każdego funduszu i zobowiązania właściwe dla każdego funduszu.

3. Bez uszczerbku dla art. 5 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 1080/2006, każdy program operacyjny w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie zawiera uzasadnienie koncentracji, w aspekcie tematycznym, geograficznym i finansowym, na priorytetach ustanowionych odpowiednio w art. 5 tego rozporządzenia oraz w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1081/2006.

4. Oprócz celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, programy operacyjne finansowane z EFRR zawierają:

a) we właściwych przypadkach – informacje na temat podejścia do trwałego rozwoju obszarów miejskich;

b) oś priorytetową właściwą dla działań finansowanych w ramach dodatkowej alokacji, o której mowa w załączniku II ust. 20, w programach operacyjnych zapewniających pomoc w regionach najbardziej oddalonych.

5. Programy operacyjne, objęte jedną lub kilkoma odrębnymi alokacjami, o których mowa w przepisach dodatkowych w załączniku II, zawierają informacje na temat procedur przewidzianych do celów alokacji i zapewnienia monitorowania tych odrębnych alokacji.

6. Z inicjatywy państwa członkowskiego programy operacyjne finansowane z EFRR mogą także zawierać dla celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie:

a) wykaz miast wybranych do objęcia działaniami ukierunkowanymi na problemy środowiska miejskiego i procedur subdelegacji na rzecz władz miejskich, możliwie za pomocą grantu globalnego;

b) działania w zakresie współpracy międzyregionalnej z udziałem przynajmniej jednych władz regionalnych lub lokalnych innego państwa członkowskiego.

7. Z inicjatywy zainteresowanego państwa członkowskiego programy operacyjne finansowane z EFS mogą również obejmować dla celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie podejście horyzontalne lub odrębną oś priorytetową dla działań międzyregionalnych i transnarodowych z udziałem władz krajowych, regional-

▼B

nych lub lokalnych przynajmniej jednego innego państwa członkowskiego.

Artykuł 38

Programy operacyjne dla celu Europejska współpraca terytorialna

Szczególne zasady dotyczące programów operacyjnych, w odniesieniu do programów operacyjnych w ramach celu Europejska współpraca terytorialna, ustanawia rozporządzenie (WE) nr 1080/2006.

Sekcja 2

Duże projekty

Artykuł 39

Przedmiot

W ramach programu operacyjnego, EFRR i Fundusz Spójności mogą finansować wydatki związane z operacją składającą się z szeregu robót, działań lub usług, której celem samym w sobie jest ukończenie niepodzielnego zadania o sprecyzowanym charakterze gospodarczym lub technicznym, która posiada jasno określone cele i której całkowity koszt przekracza kwotę 25 mln EUR w przypadku środowiska naturalnego oraz 50 mln EUR w przypadku innych dziedzin (zwane dalej „dużymi projektami").

Artykuł 40

Informacje przedkładane Komisji

Państwo członkowskie lub instytucja zarządzająca dostarcza Komisji następujące informacje o dużych projektach:

a) informacje o podmiocie odpowiedzialnym za ich wdrażanie;

b) informacje o charakterze inwestycji oraz jej opis, wartość finansową i lokalizację;

c) wyniki studiów wykonalności;

d) harmonogram realizacji projektu oraz, jeżeli spodziewany okres wdrażania danej operacji wykracza poza okres programowania, etapy, dla których wnioskuje się w okresie programowania 2007–2013 o współfinansowanie wspólnotowe;

e) analizę kosztów i korzyści, obejmującą ocenę ryzyka i przewidywalne oddziaływanie na dany sektor oraz na sytuację społeczno-gospodarczą państwa członkowskiego lub regionu oraz, jeżeli to możliwe i w odpowiednich przypadkach, innych regionów Wspólnoty;

f) analizę oddziaływania na środowisko;

g) uzasadnienie wkładu publicznego;

h) plan finansowy wykazujący kwotę całkowitą przewidywanych zasobów finansowych i przewidywany wkład funduszy, EBI, EFI i wszystkich innych źródeł finansowania wspólnotowego, w tym roczny indykatywny harmonogram dla wkładu finansowego EFRR lub Funduszu Spójności na duży projekt.

Komisja udziela indykatywnych wskazówek dotyczących metodologii do wykorzystania w trakcie przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, o której mowa w lit. e) powyżej, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

▼B

Artykuł 41

Decyzja Komisji

1. Komisja dokonuje oceny dużego projektu, w razie potrzeby konsultując się z ekspertami zewnętrznymi, w tym z EBI, w świetle informacji, o których mowa w art. 40, jego spójności z priorytetami programu operacyjnego, jego wkładu w osiągnięcie celów tych priorytetów oraz jego spójności z innymi politykami Wspólnoty.

2. Komisja przyjmuje decyzję możliwie najszybciej, ale nie później niż w terminie trzech miesięcy po złożeniu przez państwo członkowskie lub instytucję zarządzającą dużego projektu, pod warunkiem że złożenie jest zgodne z art. 40. Decyzja ta określa aspekt fizyczny, podstawę ustalania poziomu współfinansowania osi priorytetowej oraz roczny harmonogram dla wkładu finansowego EFRR lub Funduszu Spójności.

3. W przypadku gdy Komisja odmawia wniesienia wkładu finansowego funduszy w duży projekt, powiadamia ona państwo członkowskie o powodach tej decyzji w terminie i na warunkach określonych w ust. 2.

Sekcja 3

granty globalne

Artykuł 42

Przepisy ogólne

1. Państwo członkowskie lub instytucja zarządzająca może powierzyć zarządzanie i realizację części programu operacyjnego jednej lub kilku instytucjom pośredniczącym wyznaczonym przez państwo członkowskie lub instytucję zarządzającą, w tym władzom lokalnym, podmiotom odpowiedzialnym za rozwój regionalny lub organizacjom pozarządowym, zgodnie z postanowieniami umowy zawartej między państwem członkowskim lub instytucją zarządzającą a stosowną instytucją.

Taka delegacja pozostaje bez uszczerbku dla odpowiedzialności finansowej instytucji zarządzającej oraz państw członkowskich.

2. Instytucja pośrednicząca odpowiedzialna za zarządzanie grantem globalnym przedstawia gwarancje swojej płynności finansowej i kompetencji w przedmiotowej dziedzinie, jak również w zarządzaniu administracyjnym i finansowym. Co do zasady, w chwili jej wyznaczenia, jest ona ustanowiona lub posiada przedstawicielstwo w regionie lub regionach objętych programem operacyjnym.

Artykuł 43

Przepisy wykonawcze

Umowa, o której mowa w art. 42 ust. 1, określa w szczególności:

a) rodzaje operacji, które zostaną objęte grantem globalnym;

b) kryteria wyboru beneficjentów;

c) wskaźniki pomocy funduszy oraz zasady regulujące taką pomoc, w tym w odniesieniu do wykorzystania ewentualnej kapitalizacji odsetek;

d) ustalenia dotyczące monitorowania, oceny i zapewnienia kontroli finansowej grantu globalnego, o którym mowa w art. 59 ust. 1, względem instytucji zarządzającej, w tym ustalenia dotyczące odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych oraz przedstawiania rozliczeń;

▼B

e) w stosownych przypadkach, wszelkie przypadki korzystania z gwarancji finansowej lub równoważnego instrumentu, chyba że państwo członkowskie lub instytucja zarządzająca przedstawią taką gwarancję zgodnie z porządkiem instytucjonalnym każdego państwa członkowskiego.

Sekcja 4

Inżynieria finansowa

Artykuł 44

Instrumenty inżynierii finansowej

W ramach programu operacyjnego fundusze strukturalne mogą finansować wydatki dotyczące operacji składające się z wkładów we wsparcie instrumentów inżynierii finansowej dla przedsiębiorstw, przede wszystkim małych i średnich przedsiębiorstw, takich jak: fundusze kapitału podwyższonego ryzyka (*venture capital funds*), fundusze gwarancyjne i fundusze pożyczkowe oraz fundusze na rzecz rozwoju obszarów miejskich, czyli fundusze inwestujące w partnerstwa publiczno-prywatne i inne projekty ujęte w zintegrowanym planie na rzecz trwałego rozwoju obszarów miejskich.

W przypadku gdy takie operacje są organizowane za pomocą funduszy powierniczych, czyli funduszy ustanowionych w celu inwestowania w kilka funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, fundusze gwarancyjne i fundusze pożyczkowe oraz fundusze na rzecz rozwoju obszarów miejskich, państwo członkowskie lub instytucja zarządzająca realizują je poprzez zastosowanie jednej lub kilku z następujących form:

a) udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z obowiązującym prawem zamówień publicznych;

b) w innych przypadkach, gdy umowa nie stanowi kontraktu na usługi publiczne w rozumieniu prawa zamówień publicznych, przyznanie dotacji rozumianej w tym celu jako bezpośredni wkład finansowy w formie darowizny:

   (i) na rzecz EIB lub EFI; lub

   (ii) na rzecz instytucji finansowej bez zaproszenia do składania wniosków, jeżeli zgodnie z prawem krajowym odbywa się to zgodnie z Traktatem.

Przepisy wykonawcze do niniejszego artykułu przyjmowane są przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Sekcja 5

Pomoc techniczna

Artykuł 45

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji

1. Z inicjatywy lub w imieniu Komisji fundusze mogą finansować, do pułapu 0,25 % ich odnośnych rocznych alokacji, działania przygotowawcze, monitorowania, wsparcia administracyjnego i technicznego, oceny, audytowe i kontroli niezbędne do wykonania niniejszego rozporządzenia.

Działania te obejmują w szczególności:

a) pomoc w przygotowaniu i dokonaniu oceny projektów, w tym wraz z EBI poprzez dotację lub inne formy współpracy, zależnie od przypadku;

▼B

b) badania związane z opracowywaniem strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności, sprawozdawczości Komisji w zakresie polityki spójności oraz przygotowywanego co trzy lata sprawozdania na temat spójności;

c) oceny, ekspertyzy, opracowania statystyczne i badania, także o charakterze ogólnym, dotyczące funkcjonowania funduszy, które mogą być przeprowadzane, w stosownych przypadkach, przez EBI lub EFI poprzez dotację lub inne formy współpracy;

d) działania na rzecz partnerów, beneficjentów pomocy funduszy oraz społeczeństwa, w tym działania informacyjne;

e) działania w zakresie upowszechniania informacji, tworzenia sieci, podnoszenia świadomości, promocji współpracy i wymiany doświadczeń na terytorium całej Wspólnoty;

f) wdrożenie, użytkowanie i integrację systemów komputerowych służących do zarządzania, monitorowania, kontroli i oceny;

g) doskonalenie metod oceny i wymiany informacji o praktykach w tym zakresie.

2. Komisja przyjmuje decyzję dotyczącą rodzajów działań wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 2, jeżeli przewiduje się wkład EFRR lub Funduszu Spójności.

3. Komisja przyjmuje decyzję dotyczącą rodzajów działań wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu, po konsultacji z komitetem, o którym mowa w art. 104, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 2, jeżeli przewiduje się wkład EFS.

Artykuł 46

Pomoc techniczna państw członkowskich

1. Z inicjatywy państwa członkowskiego fundusze mogą finansować działania z zakresu przygotowania, zarządzania, monitorowania, oceny, informacji i kontroli działalności programów operacyjnych oraz działania mające na celu zwiększenie zdolności administracyjnych do wdrażania funduszy, w ramach następujących pułapów:

a) 4 % całkowitej kwoty alokowanej w ramach celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie;

b) 6 % całkowitej kwoty alokowanej w ramach celu Europejska współpraca terytorialna.

2. Dla każdego z trzech celów działania związane z pomocą techniczną w granicach pułapów określonych w ust. 1 są, co do zasady, podejmowane w granicach ram każdego programu operacyjnego. Jednak, na zasadzie komplementarności, takie działania mogą być podejmowane, częściowo i z zastrzeżeniem ogólnych pułapów na pomoc techniczną ustalonych w ust. 1, w formie oddzielnego programu operacyjnego.

▼C2

3. Jeżeli państwo członkowskie decyduje się na podjęcie działań związanych z pomocą techniczną w granicach ram każdego programu operacyjnego, stosunek całkowitej kwoty wydatków na pomoc techniczną w odniesieniu do każdego programu operacyjnego nie przekracza pułapów ustalonych w ust. 1.

W takim przypadku, gdy działania związane z pomocą techniczną są również podejmowane w formie oddzielnego programu operacyjnego, całkowita kwota wydatków na pomoc techniczną w ramach takiego oddzielnego programu nie powoduje przekroczenia pułapów ustalonych w ust. 1 przez całkowity udział funduszy alokowanych na pomoc techniczną.

▼B

TYTUŁ IV

SKUTECZNOŚĆ

ROZDZIAŁ I

Ocena

Artykuł 47

Przepisy ogólne

1. Oceny mają na celu poprawę jakości, skuteczności i spójności pomocy funduszy oraz strategii i realizacji programów operacyjnych w odniesieniu do konkretnych problemów strukturalnych dotykających dane państwa członkowskie i regiony, z jednoczesnym uwzględnieniem celu w postaci trwałego rozwoju i właściwego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego oddziaływania na środowisko oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. Ocena może mieć charakter strategiczny, kiedy jej celem jest analiza ewolucji programu lub grupy programów w odniesieniu do priorytetów wspólnotowych i krajowych, lub charakter operacyjny, kiedy jej celem jest wspieranie monitorowania programu operacyjnego. Oceny prowadzone są przed, podczas i po zakończeniu okresu programowania.

3. Za przeprowadzenie ocen odpowiedzialne jest państwo członkowskie lub Komisja, w zależności od przypadku, zgodnie z zasadą proporcjonalności ustanowioną w art. 13.

Oceny przeprowadzają eksperci lub podmioty, wewnętrzne lub zewnętrzne, funkcjonalnie niezależnie od instytucji, o których mowa w art. 59 lit. b) i c). Wyniki są publikowane zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami dostępu do dokumentów.

4. Oceny są finansowane z budżetu pomocy technicznej.

5. Komisja udziela indykatywnych wskazówek dotyczących metodologii dokonywania oceny, w tym w zakresie norm jakościowych, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Artykuł 48

Obowiązki państw członkowskich

1. Państwa członkowskie zapewniają zasoby niezbędne do przeprowadzenia oceny, organizują pozyskiwanie i gromadzenie niezbędnych danych oraz korzystają z różnych rodzajów informacji dostarczonych przez system monitorowania.

Mogą one również opracowywać, w stosownych przypadkach, w ramach celu Konwergencja, zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w art. 13, plan oceny, przedstawiający w sposób indykatywny działania oceniające, jakie dane państwo członkowskie zamierza przeprowadzić na różnych etapach wdrażania.

2. Państwa członkowskie przeprowadzają oceny *ex ante* każdego programu operacyjnego oddzielnie w ramach celu Konwergencja. W należycie uzasadnionych przypadkach, uwzględniając zasadę proporcjonalności określoną w art. 13, oraz zgodnie z uzgodnieniami pomiędzy Komisją a państwem członkowskim państwa członkowskie mogą przeprowadzać jedną ocenę *ex ante* obejmującą więcej niż jeden program operacyjny.

W ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie państwa członkowskie przeprowadzają ocenę *ex ante* obejmującą wszystkie

▼B

programy operacyjne albo oceny każdego funduszu, albo oceny każdego priorytetu, albo oceny każdego programu operacyjnego.

W ramach celu Europejska współpraca terytorialna państwa członkowskie wspólnie przeprowadzają ocenę *ex ante* obejmującą każdy program operacyjny albo kilka programów operacyjnych.

Oceny *ex ante* pozostają w gestii instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie dokumentów programowych.

Oceny *ex ante* mają na celu optymalizację alokacji zasobów budżetowych w ramach programów operacyjnych i poprawę jakości programowania. Służą identyfikacji i ocenie dysproporcji, luk i potencjału rozwojowego, zakładanych celów, przewidywanych rezultatów, ujętych ilościowo wartości docelowych, w razie potrzeby spójności strategii proponowanej dla regionu, wspólnotowej wartości dodanej, zakresu, w jakim uwzględniono priorytety Wspólnoty, wniosków z poprzedniego procesu programowania oraz jakości procedur wdrażania, monitorowania, oceny i zarządzania finansowego.

3. Podczas okresu programowania państwa członkowskie dokonują oceny związanej z monitorowaniem programów operacyjnych, w szczególności w przypadkach, gdy monitorowanie ujawniło znaczące odchylenia od założonych pierwotnie celów lub gdy zgłaszane są wnioski o dokonanie przeglądu programów operacyjnych, o których mowa art. 33. Wyniki są przesyłane komitetowi monitorującemu program operacyjny oraz Komisji.

Artykuł 49

Obowiązki Komisji

1. Komisja może przeprowadzać oceny strategiczne.

2. Komisja może przeprowadzać, z własnej inicjatywy oraz we współpracy z zainteresowanym państwem członkowskim, oceny związane z monitorowaniem programów operacyjnych w przypadkach, gdy monitorowanie programów ujawnia znaczące odchylenia od założonych pierwotnie celów. Wyniki są przesyłane komitetowi monitorującemu program operacyjny.

3. Komisja przeprowadza ocenę *ex post* każdego celu w ścisłej współpracy z państwem członkowskim i instytucjami zarządzającymi.

Ocena *ex post* obejmuje wszystkie programy operacyjne w ramach każdego celu i bada stopień wykorzystania zasobów, skuteczność i efektywność programowania funduszy oraz wpływ społeczno-gospodarczy.

Przeprowadza się ją dla każdego z celów, a jej celem jest wyciągnięcie wniosków dla polityki spójności gospodarczej i społecznej.

Ocena dokonuje identyfikacji czynników przyczyniających się do sukcesu lub niepowodzenia procesu realizacji programów operacyjnych oraz wskazuje dobre praktyki.

Ocena *ex post* zostaje zakończona do dnia 31 grudnia 2015 r.

ROZDZIAŁ II

Rezerwy

Artykuł 50

Krajowa rezerwa wykonania

1. Państwo członkowskie może z własnej inicjatywy zadecydować o stworzeniu krajowej rezerwy wykonania dla celu Konwergencja lub

▼B

celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, wynoszącej 3 % jego całkowitej alokacji na każdy z tych celów.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie zadecydowało o stworzeniu takiej rezerwy, dokonuje ono oceny wykonania swoich programów operacyjnych w ramach każdego z celów nie później niż dnia 30 czerwca 2011 r.

3. Nie później niż dnia 31 grudnia 2011 r., na podstawie wniosków każdego zainteresowanego państwa członkowskiego i w ścisłej z nim współpracy, Komisja dokonuje alokacji krajowej rezerwy wykonania.

Artykuł 51

Krajowa rezerwa interwencyjna

Państwo członkowskie może z własnej inicjatywy zarezerwować kwotę 1 % rocznego wkładu funduszy strukturalnych na cel Konwergencja i 3 % rocznego wkładu funduszy strukturalnych na cel Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie na pokrycie nieprzewidzianych kryzysów lokalnych lub sektorowych powiązanych z restrukturyzacją gospodarczą i społeczną lub skutkami liberalizacji handlu.

Państwo członkowskie może dokonać alokacji rezerwy dla każdego celu na konkretny program krajowy lub w obrębie programów operacyjnych.

TYTUŁ V

WKŁAD FINANSOWY FUNDUSZY

ROZDZIAŁ I

Wkład funduszy

Artykuł 52

Kształtowanie wskaźników wkładu

Wkład funduszy może być kształtowany w świetle:

a) wagi konkretnych problemów, w szczególności o charakterze gospodarczym, społecznym lub terytorialnym;

b) znaczenia każdej osi priorytetowej dla priorytetów Wspólnoty ustanowionych w strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności, a także dla priorytetów krajowych i regionalnych;

c) ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, przede wszystkim poprzez stosowanie zasady ostrożności, zasady działania zapobiegawczego oraz zasady „zanieczyszczający płaci”;

d) wskaźnika udziału prywatnych źródeł finansowania, w szczególności w ramach partnerstw publiczno-prywatnych w danych dziedzinach;

e) włączenia współpracy międzyregionalnej, o której mowa w art. 37 ust. 6 lit. b), do celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie;

f) w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, objęcia obszarów o niekorzystnym położeniu geograficznym i warunkach przyrodniczych, określonych następująco:

   (i) państwa członkowskie będące wyspami, kwalifikujące się do wsparcia z Funduszu Spójności, oraz inne wyspy, z wyjątkiem wysp, na których znajduje się stolica państwa członkowskiego lub które posiadają stałe połączenie z kontynentem;

▼B

(ii) obszary górskie w rozumieniu ustawodawstwa krajowego państwa członkowskiego;

(iii) obszary o niskiej (poniżej 50 osób na kilometr kwadratowy) i bardzo niskiej (poniżej 8 osób na kilometr kwadratowy) gęstości zaludnienia;

(iv) obszary, które dnia 30 kwietnia 2004 r. były położone przy zewnętrznych granicach Wspólnoty, a które przestały spełniać ten warunek po tej dacie.

Artykuł 53

Wkład funduszy

1. Wkład funduszy na poziomie programów operacyjnych oblicza się w odniesieniu do:

a) całkowitej kwoty wydatków kwalifikowalnych, w tym wydatków publicznych i prywatnych; albo

b) publicznych wydatków kwalifikowalnych.

2. Wkład funduszy na poziomie programów operacyjnych w ramach celów Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie podlega pułapom określonym w załączniku III.

3. Dla programów operacyjnych w ramach celu Europejska współpraca terytorialna, w których co najmniej jeden uczestnik należy do państwa członkowskiego, którego średni PKB na mieszkańca w okresie 2001–2003 wynosił poniżej 85 % średniej UE-25 w tym samym okresie, wkład EFRR nie przekracza 85 % kwalifikowalnych wydatków. ►C3 Dla wszystkich innych programów operacyjnych wkład EFRR nie przekracza 75 % kwalifikowalnych wydatków współfinansowanych z EFRR. ◄

4. Wkład funduszy na poziomie osi priorytetowej nie podlega pułapom określonym w ust. 3 i w załączniku III. Jest on jednak ustalony w sposób zapewniający zgodność z maksymalną kwotą wkładu funduszy oraz maksymalnym wskaźnikiem wkładu poszczególnych funduszy ustalonych na poziomie programu operacyjnego.

5. Dla programów operacyjnych współfinansowanych wspólnie przez:

a) EFRR i Fundusz Spójności; lub

b) dodatkowe alokacje na regiony najbardziej oddalone przewidziane w załączniku II, EFRR lub Fundusz Spójności,

decyzja o przyjęciu program operacyjny ustala maksymalny wskaźnik wkładu i maksymalną kwotę wkładu oddzielnie dla każdego funduszu i każdej alokacji.

6. Decyzja Komisji o przyjęciu programu operacyjnego ustala maksymalny wskaźnik wkładu i maksymalną kwotę wkładu funduszu w każdy program operacyjny i w każdą oś priorytetową. Decyzja określa odrębnie środki dla regionów otrzymujących wsparcie przejściowe.

Artykuł 54

Pozostałe przepisy

1. Wkład funduszy dla każdej osi priorytetowej nie jest niższy niż 20 % kwalifikowalnych wydatków publicznych.

2. Działania pomocy technicznej realizowane z inicjatywy lub w imieniu Komisji mogą być finansowane w 100 %.

▼B

3. Podczas okresu kwalifikowalności, o którym mowa w art. 56 ust. 1:

a) oś priorytetowa może w danym momencie otrzymywać pomoc wyłącznie z jednego funduszu oraz w ramach jednego celu;

b) operacja może w danym momencie otrzymywać pomoc funduszu wyłącznie w ramach jednego programu operacyjnego;

c) operacja nie może otrzymywać pomocy funduszu, która jest wyższa niż całkowita kwota alokowanych wydatków publicznych.

4. W odniesieniu do pomocy publicznej dla przedsiębiorstw w rozumieniu art. 87 Traktatu pomoc publiczna przyznana w ramach programów operacyjnych podlega pułapom określonym dla pomocy publicznej.

5. Wydatki współfinansowane z funduszy nie otrzymują pomocy z innego wspólnotowego instrumentu finansowego.

ROZDZIAŁ II

Projekty generujące dochód

Artykuł 55

Projekty generujące dochód

1. Do celów niniejszego rozporządzenia projekt generujący dochód oznacza jakąkolwiek operację obejmującą inwestycję w infrastrukturę, korzystanie z której podlega opłatom ponoszonym bezpośrednio przez korzystających lub jakąkolwiek operację pociągającą za sobą sprzedaż gruntu lub budynków lub dzierżawę gruntu lub najem budynków, lub jakiekolwiek inne odpłatne świadczenie usług.

2. Kwalifikowalne wydatki na projekty generujące dochód nie przekraczają bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w danym okresie odniesienia dla:

a) inwestycji w infrastrukturę; lub

b) innych projektów, w przypadku gdy możliwe jest obiektywne oszacowanie dochodu z wyprzedzeniem.

W przypadku gdy nie wszystkiekoszty inwestycji są kwalifikowalne do współfinansowania, dochód netto zostaje przyporządkowany *pro rata* do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych części kosztu inwestycji.

Przy obliczeniach instytucja zarządzająca uwzględnia okres odniesienia właściwy dla danej kategorii inwestycji, kategorię projektu, zwykle oczekiwaną rentowność dla danej kategorii inwestycji, zastosowanie zasady „zanieczyszczający płaci” oraz, w stosownych przypadkach, zasadę sprawiedliwości w powiązaniu ze względną zamożnością danego państwa członkowskiego.

3. W przypadku gdy nie ma możliwości obiektywnego oszacowania dochodu z wyprzedzeniem, dochód wygenerowany w okresie pięciu lat od zakończenia operacji jest odliczany od wydatków zadeklarowanych Komisji. Odliczenia dokonuje instytucja certyfikująca nie później niż w dniu częściowego lub końcowego zamknięcia programu operacyjnego. Wniosek o płatność salda końcowego koryguje się odpowiednio.

4. W przypadku gdy, nie później niż trzy lata po zamknięciu programu operacyjnego, stwierdza się, że operacja wygenerowała dochód, który nie został uwzględniony zgodnie z ust. 2 i 3, dochód taki zwraca się do budżetu ogólnego Unii Europejskiej proporcjonalnie do wkładu funduszy.

5. Bez uszczerbku dla ich zobowiązań wynikających z art. 70 ust. 1, państwa członkowskie mogą przyjmować do odnośnych kwot propor-

▼B

cjonalne procedury monitorowania dochodu generowanego przez operacje, których całkowity koszt wynosi mniej niż 200 000 EUR.

6. Niniejszego artykułu nie stosuje się do projektów podlegających zasadom dotyczącym pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 Traktatu.

ROZDZIAŁ III

Kwalifikowalność wydatków

Artykuł 56

Kwalifikowalność wydatków

1. Wydatki, w tym wydatki na duże projekty, są kwalifikowalne do wsparcia z funduszy, jeżeli zostały faktycznie poniesione pomiędzy datą przedłożenia Komisji programów operacyjnych lub od dnia 1 stycznia 2007 r., w zależności od tego, który z tych terminów jest wcześniejszy, a dniem 31 grudnia 2015 r. Operacje nie mogły zostać zakończone przed początkową datą kwalifikowalności.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, w przypadku wkładu niepieniężnego, koszty amortyzacji i koszty ogólne mogą być traktowane jako wydatki poniesione przez beneficjentów w procesie realizacji operacji, na następujących warunkach:

a) zasady kwalifikowalności ustanowione w ust. 4 przewidują kwalifikowalność takich wydatków;

b) kwota wydatków jest potwierdzona dokumentami księgowymi o wartości dowodowej równoważnej fakturom;

c) w przypadku wkładów niepieniężnych, współfinansowanie z funduszy nie przekracza całkowitej kwoty kwalifikowalnych wydatków z wyłączeniem wartości takich wkładów.

3. Wydatki są kwalifikowalne do wkładu funduszy wyłącznie wtedy, gdy zostały poniesione w związku z operacjami podjętymi na mocy decyzji instytucji zarządzającej odnośnego programu operacyjnego lub na jej odpowiedzialność, zgodnie z kryteriami ustalonymi przez komitet monitorujący.

Nowe wydatki, dodane w chwili przeglądu programu operacyjnego, o której mowa w art. 33, kwalifikują się od daty przedłożenia Komisji wniosku o przegląd programu operacyjnego.

4. Zasady kwalifikowalności wydatków ustanawia się na poziomie krajowym, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w rozporządzeniach szczególnych dotyczących poszczególnych funduszy. Obejmują one całość wydatków zadeklarowanych w ramach programu operacyjnego.

5. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla wydatków, o których mowa w art. 45.

ROZDZIAŁ IV

Trwałość operacji

Artykuł 57

Trwałość operacji

1. Państwo członkowskie lub instytucja zarządzająca zapewniają, że operacja zachowuje wkład funduszy, wyłącznie jeżeli operacja ta, w terminie pięciu lat od zakończenia operacji lub trzech lat od zakończenia operacji w państwach członkowskich, które skorzystały z możliwości skrócenia tego terminu w celu utrzymania inwestycji lub

▼B

miejsc pracy stworzonych przez MŚP, nie zostanie poddana zasadniczym modyfikacjom:

a) mającym wpływ na jej charakter lub warunki jej realizacji lub powodującym uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny; oraz

b) wynikającym ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury albo z zaprzestania działalności produkcyjnej.

2. Państwo członkowskie i instytucja zarządzająca informują Komisję o wszelkich zmianach, o których mowa w ust. 1, w rocznym sprawozdaniu z realizacji, o którym mowa w art. 66. Komisja informuje pozostałe państwa członkowskie.

3. Kwoty nienależnie wypłacone podlegają procedurze odzyskiwania zgodnie z art. 98–102.

4. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, że przedsiębiorstwa, które są lub zostały objęte procedurą odzyskiwania zgodnie z ust. 3 w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej w obrębie państwa członkowskiego lub do innego państwa członkowskiego, nie korzystają z wkładu funduszy.

TYTUŁ VI

ZARZĄDZANIE, MONITOROWANIE I KONTROLA

ROZDZIAŁ I

Systemy zarządzania i kontroli

Artykuł 58

Ogólne zasady systemów zarządzania i kontroli

Ustanowione przez państwa członkowskie systemy zarządzania i kontroli programów operacyjnych zapewniają:

a) określenie funkcji podmiotów związanych z zarządzaniem i kontrolą oraz przydziału funkcji w obrębie każdego podmiotu;

b) zgodność z zasadą rozdzielenia funkcji pomiędzy tymi podmiotami i w ich obrębie;

c) procedury dla zapewnienia zasadności i prawidłowości wydatków zadeklarowanych w ramach programu operacyjnego;

d) wiarygodne, skomputeryzowane systemy rachunkowości i księgowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej;

e) system sprawozdawczości i monitorowania, w przypadku gdy podmiot odpowiedzialny powierza wykonanie zadań innemu podmiotowi;

f) ustalenia dotyczące audytu funkcjonowania systemów;

g) systemy i procedury w celu zapewnienia stosowania właściwej ścieżki audytu;

h) procedury sprawozdawczości i monitorowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych.

Artykuł 59

Wyznaczanie instytucji

1. Dla każdego programu operacyjnego państwo członkowskie wyznacza:

▼B

a) instytucję zarządzającą: krajowy, regionalny lub lokalny organ władzy publicznej lub podmiot publiczny lub prywatny, wyznaczone przez państwo członkowskie do zarządzania programem operacyjnym;

b) instytucję certyfikującą: krajowy, regionalny lub lokalny organ władzy publicznej lub podmiot publiczny, wyznaczone przez państwo członkowskie do poświadczenia deklaracji wydatków i wniosków o płatność przed ich przesłaniem Komisji;

c) instytucję audytową: krajowy, regionalny lub lokalny organ władzy publicznej lub podmiot publiczny, funkcjonalnie niezależne od instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej, wyznaczone przez państwo członkowskie dla każdego programu operacyjnego i odpowiedzialne za weryfikację skutecznego działania systemu zarządzania i kontroli.

Jedna instytucja może zostać wyznaczona dla więcej niż jednego programu operacyjnego.

2. Państwo członkowskie może wyznaczyć jedną lub kilka instytucji pośredniczących w celu wykonania części lub całości zadań instytucji zarządzającej lub instytucji certyfikującej, za które instytucja zarządzająca lub instytucja certyfikująca ponoszą odpowiedzialność.

3. Państwo członkowskie ustanawia zasady regulujące jego relacje z instytucjami, o których mowa w ust. 1, a także ich relacje z Komisją.

Bez uszczerbku dla niniejszego rozporządzenia, państwo członkowskie określa wzajemne relacje instytucji, o których mowa w ust. 1, które wykonują swoje zadania w pełnej zgodności z systemem instytucjonalnym, prawnym i finansowym danego państwa członkowskiego.

4. Z zastrzeżeniem art. 58 lit. b), niektóre lub wszystkie instytucje, o których mowa w ust. 1, mogą stanowić część tego samego podmiotu.

5. Szczegółowe zasady dotyczące zarządzania programami operacyjnymi i ich kontrolą w ramach celu Europejska współpraca terytorialna ustanawia rozporządzenie (WE) nr 1080/2006.

6. Komisja przyjmuje przepisy wykonawcze dla art. 60, 61 i 62 zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 60

Funkcje instytucji zarządzającej

Instytucja zarządzająca odpowiada za zarządzanie programami operacyjnymi i ich realizację zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, a w szczególności za:

a) zapewnienie, że operacje są wybierane do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu operacyjnego oraz że spełniają one mające zastosowanie zasady wspólnotowe i krajowe przez cały okres ich realizacji;

b) weryfikację, że współfinansowane towary i usługi są dostarczone oraz że wydatki zadeklarowane przez beneficjentów na operacje zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi; weryfikacje na miejscu poszczególnych operacji mogą być dokonywane na podstawie badania próby zgodnie ze szczegółowymi zasadami, które zostaną przyjęte przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3;

c) zapewnienie istnienia informatycznego systemu rejestracji i przechowywania zapisów księgowych dla każdej operacji w ramach programu operacyjnego oraz zapewnienie, że dane na temat realizacji, niezbędne do celów zarządzania finansowego, monitorowania, weryfikacji, audytu i oceny są gromadzone;

▼B

d) zapewnienie utrzymywania przez beneficjentów i inne podmioty uczestniczące w realizacji operacji odrębnego systemu księgowego albo odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją, bez uszczerbku dla krajowych zasad księgowych;

e) zapewnienie, że oceny programów operacyjnych, o których mowa w art. 48 ust. 3, są przeprowadzane zgodnie z art. 47;

f) ustanawianie procedur dla zapewnienia, że wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i audytów, wymagane do zapewnienia właściwej ścieżki audytu, są przechowywane zgodnie z wymogami art. 90;

g) zapewnianie otrzymywania przez instytucję certyfikującą wszystkich niezbędnych informacji o procedurach i weryfikacjach prowadzonych w odniesieniu do wydatków na potrzeby poświadczania;

h) kierowanie pracą komitetu monitorującego i dostarczanie mu dokumentacji wymaganej w celu umożliwienia monitorowania jakościowego realizacji programu operacyjnego w świetle jego szczegółowych celów;

i) opracowywanie i przedkładanie Komisji rocznych i końcowych sprawozdań z realizacji, po ich uprzednim zatwierdzeniu przez komitet monitorujący;

j) zapewnianie przestrzegania wymogów w zakresie informacji i promocji ustanowionych w art. 69;

k) dostarczanie Komisji informacji umożliwiających jej dokonanie oceny dużych projektów.

Artykuł 61

Funkcje instytucji certyfikującej

Instytucja certyfikująca programu operacyjnego odpowiada w szczególności za:

a) opracowanie i przedłożenie Komisji poświadczonych deklaracji wydatków i wniosków o płatność;

b) poświadczenie, że:

(i) deklaracja wydatków jest dokładna, wynika wiarygodnych systemów księgowych i jest oparta na weryfikowalnej dokumentacji uzupełniającej;

(ii) zadeklarowane wydatki są zgodne z mającymi zastosowanie zasadami wspólnotowymi i krajowymi oraz zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu i spełniają zasady wspólnotowe i krajowe;

c) zapewnienie, do celów poświadczenia, że otrzymała od instytucji zarządzającej odpowiednie informacje na temat procedur i weryfikacji prowadzonych w związku z wydatkami zawartymi w deklaracjach wydatków;

d) uwzględnienie, do celów poświadczenia, wyników wszystkich audytów przeprowadzanych przez instytucję audytową lub na jej odpowiedzialność;

e) utrzymywanie w formie elektronicznej zapisów księgowych dotyczących wydatków zadeklarowanych Komisji;

f) prowadzenie ewidencji kwot podlegających procedurze odzyskiwania i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji. Kwoty odzyskane są zwracane do budżetu ogólnego Unii

▼B

Europejskiej przed zamknięciem programu operacyjnego poprzez potrącenie ich z następnej deklaracji wydatków.

Artykuł 62

Funkcje instytucji audytowej

1. Instytucja audytowa programu operacyjnego odpowiada w szczególności za:

a) zapewnienie prowadzenia audytów w celu weryfikacji skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli programu operacyjnego;

b) zapewnienie prowadzenia audytów operacji na podstawie stosownej próby w celu weryfikacji zadeklarowanych wydatków;

c) przedstawianie Komisji, w terminie dziewięciu miesięcy od zatwierdzenia programu operacyjnego, strategii audytu obejmującej podmioty, które będą przeprowadzać audyty, o których mowa w lit. a) i b), metodologię, która zostanie zastosowana, metody doboru próbek danych dla potrzeb audytu operacji oraz indykatywny rozplanowanie audytów w celu zapewnienia przeprowadzenia audytu głównych podmiotów oraz równomiernego rozkładu audytów w całym okresie programowania.

W przypadku gdy wspólny system stosuje się do kilku programów operacyjnych, można przedstawić jedną strategię audytu;

d) do dnia 31 grudnia każdego roku w latach 2008–2015:

(i) przedłożenie Komisji rocznego sprawozdania audytowego, przedstawiającego wyniki audytów przeprowadzonych w okresie poprzednich 12 miesięcy, zakończonym dnia 30 czerwca danego roku, zgodnie ze strategią audytu dla programu operacyjnego oraz informującego o wszelkich brakach wykrytych w systemach zarządzania i kontroli programu. Pierwsze sprawozdanie, które należy złożyć do dnia 31 grudnia 2008 r., obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 30 czerwca 2008 r. Informacje dotyczące audytów przeprowadzonych po dniu 1 lipca 2015 r. zostają włączone do końcowego sprawozdania audytowego, stanowiącego uzupełnienie deklaracji zamknięcia, o której mowa w lit. e);

(ii) wydawanie opinii, na podstawie kontroli i audytów przeprowadzonych na jej odpowiedzialność, w kwestii tego, czy system zarządzania i kontroli funkcjonuje skutecznie, tak aby dawać racjonalne zapewnienie, że deklaracje wydatków przedstawione Komisji są prawidłowe, oraz aby dawać tym samym racjonalne zapewnienie, że transakcje będące ich podstawą są zgodne z prawem i prawidłowe;

(iii) przedkładanie, w stosownych przypadkach zgodnie z art. 88, deklaracji częściowego zamknięcia zawierającej ocenę zgodności z prawem i prawidłowości danych wydatków.

Jeżeli do kilku programów operacyjnych stosuje się wspólny system, informacje, o których mowa w pkt (i), mogą zostać zebrane w jednym sprawozdaniu, a opinie i deklaracje wydane zgodnie z pkt (ii) i (iii) mogą obejmować wszystkie stosowne programy operacyjne;

e) przedłożenie Komisji, nie później niż dnia 31 marca 2017 r., deklaracji zamknięcia, zawierającej ocenę zasadności wniosku o wypłatę salda końcowego oraz zgodności z prawem i prawidłowości transakcji będących podstawą wydatków objętych końcową deklaracją wydatków, do której dołącza się końcowe sprawozdanie audytowe.

2. Instytucja audytowa zapewnia, że czynności audytowe uwzględniają uznane w skali międzynarodowej standardy audytu.

▼B

3. W przypadku gdy audyty i kontrole, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), są przeprowadzane przez podmiot inny niż instytucja audytowa, instytucja audytowa zapewnia takim podmiotom niezbędną niezależność funkcjonalną.

4. Komisja przedstawia uwagi odnośnie do strategii audytu, przedstawionej na podstawie ust. 1 lit. c) nie później niż w terminie trzech miesięcy od jej otrzymania. W przypadku braku uwag w tym terminie strategię uznaje się za przyjętą.

ROZDZIAŁ II

Monitorowanie

Artykuł 63

Komitet monitorujący

1. Państwo członkowskie ustanawia, w porozumieniu z instytucją zarządzającą, komitet monitorujący dla każdego programu operacyjnego w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia państwa członkowskiego o decyzji zatwierdzającej program operacyjny. Możliwe jest ustanowienie jednego komitetu monitorującego dla kilku programów operacyjnych.

2. Każdy komitet monitorujący sporządza swój regulamin wewnętrzny w ramach instytucjonalnego, prawnego i finansowego porządku danego państwa członkowskiego oraz przyjmuje go w porozumieniu z instytucją zarządzającą w celu wykonywania swoich zadań zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 64

Skład

1. Komitetowi monitorującemu przewodniczy przedstawiciel państwa członkowskiego lub instytucji zarządzającej.

O jego składzie decyduje państwo członkowskie w porozumieniu z instytucją zarządzającą.

2. Z inicjatywy własnej lub na wniosek komitetu monitorującego przedstawiciel Komisji uczestniczy w pracach komitetu monitorującego z głosem doradczym. Przedstawiciel EBI i EFI może uczestniczyć z głosem doradczym w pracach związanych z tymi programami operacyjnymi, w finansowanie których EBI lub EFI wnoszą wkład.

Artykuł 65

Zadania

Komitet monitorujący upewnia się co do skuteczności i jakości realizacji programu operacyjnego, zgodnie z następującymi przepisami:

a) analizuje i zatwierdza kryteria wyboru finansowanych operacji w terminie sześciu miesięcy od zatwierdzenia programu operacyjnego i zatwierdza wszelkie zmiany tych kryteriów zgodnie z potrzebami programowania;

b) dokonuje okresowego przeglądu postępów na drodze do osiągnięcia konkretnych celów programu operacyjnego na podstawie dokumentów przedkładanych przez instytucję zarządzającą;

c) analizuje wyniki wdrażania, w szczególności osiągnięcie celów określonych dla każdej osi priorytetowej oraz oceny, o której mowa w art. 48 ust. 3;

▼B

d) analizuje i zatwierdza roczne i końcowe sprawozdania z realizacji, o których mowa w art. 67;

e) jest informowany o treści rocznego sprawozdania audytowego lub jego części odnoszącej się do danego programu operacyjnego i o wszelkich istotnych uwagach, jakie Komisja może przedstawić po przeanalizowaniu tego sprawozdania lub odnoszących się do tej części sprawozdania;

f) może występować do instytucji zarządzającej z wnioskiem o przeprowadzanie wszelkiego rodzaju przeglądów lub analizy programu operacyjnego mogących prawdopodobnie przyczynić się do osiągnięcia celów funduszy, o których mowa w art. 3, lub do usprawnienia jego zarządzania programem, w tym zarządzania finansowego;

g) analizuje i zatwierdza wszelkie wnioski o zmianę treści decyzji Komisji w sprawie wkładu funduszy.

Artykuł 66

Ustalenia w zakresie monitorowania

1. Instytucja zarządzająca i komitet monitorujący zapewniają jakość realizacji programu operacyjnego.

2. Instytucja zarządzająca i komitet monitorujący prowadzą monitorowanie poprzez odniesienie do wskaźników finansowych i wskaźników, o których mowa w art. 37 ust. 1 lit. c), określonych w programie operacyjnym.

W przypadku gdy pozwala na to charakter pomocy, dane statystyczne przedstawia się w podziale na płeć i w podziale na wielkość przedsiębiorstw korzystających z pomocy.

3. Wymiana danych między Komisją a państwami członkowskimi do tego celu odbywa się drogą elektroniczną, zgodnie z przepisami wykonawczymi do niniejszego rozporządzenia, przyjętymi przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 67

Roczne i końcowe sprawozdania z realizacji

1. Po raz pierwszy w roku 2008, a następnie do dnia 30 czerwca każdego roku, instytucja zarządzająca przesyła Komisji sprawozdanie roczne, a do dnia 31 marca 2017 r. końcowe sprawozdanie z realizacji programu operacyjnego.

2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, zawierają następujące informacje, pozwalające uzyskać jasny obraz procesu realizacji programu operacyjnego:

a) postęp osiągnięty w realizacji programu operacyjnego i osi priorytetowych w odniesieniu do ich konkretnych, weryfikowalnych celów, z podaniem danych ilościowych wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, i z wykorzystaniem wskaźników, o których mowa w art. 37 ust. 1 lit. c), na poziomie osi priorytetowej;

b) informacje o wykonaniu finansowym programu operacyjnego, z wyszczególnieniem dla każdej osi priorytetowej:

   (i) wydatków poniesionych przez beneficjentów, zawartych we wnioskach o płatność przesłanych instytucji zarządzającej i odnośnego wkładu publicznego;

   (ii) całkowitej kwoty płatności otrzymanych od Komisji i danych ilościowych dotyczących wskaźników finansowych, o których mowa w art. 66 ust. 2; i

▼B

(iii) wydatków poniesionych przez podmiot odpowiedzialny za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów,

w stosownych przypadkach, informacje o wykonaniu finansowym na obszarach otrzymujących wsparcie przejściowe przedstawia się oddzielnie dla każdego programu operacyjnego;

c) wyłącznie do celów informacyjnych, indykatywny podział alokacji funduszy według kategorii, zgodnie z przepisami wykonawczymi przyjętymi przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3;

d) kroki podjęte przez instytucję zarządzającą lub komitet monitorujący w celu zapewnienia jakości i skuteczności realizacji, w szczególności:

(i) działania w zakresie monitorowania i oceny, w tym sposoby gromadzenia danych;

(ii) zestawienie wszelkich istotnych problemów napotkanych w trakcie realizacji programu operacyjnego oraz wszelkich podjętych środków, w tym, w stosownych przypadkach, w odpowiedzi na uwagi zgłoszone na mocy art. 68 ust. 2;

(iii) wykorzystanie pomocy technicznej;

e) środki podjęte w zakresie przekazywania informacji o programie operacyjnym i jego promocji;

f) informacje o znaczących problemach związanych z przestrzeganiem prawa wspólnotowego napotkanych podczas realizacji programu operacyjnego oraz podjęte środki zaradcze;

g) w stosownych przypadkach, postęp i finansowanie dużych projektów;

h) wykorzystanie pomocy uwolnionej w wyniku anulowania, o którym mowa w art. 98 ust. 2, na rzecz instytucji zarządzającej lub innego organu władzy publicznej w okresie wdrażania programu operacyjnego;

i) informacje na temat przypadków wykrycia zasadniczych modyfikacji na podstawie art. 57.

Zakres informacji przekazywanych Komisji jest proporcjonalny do całkowitej kwoty wydatków w ramach danego programu operacyjnego. W stosownych przypadkach informacje takie mogą być przekazywane w formie skróconej.

Informacje, o których mowa w lit. d), g), h) oraz i), nie są włączane, jeżeli nie zaszły żadne zasadnicze modyfikacje w stosunku do poprzedniego sprawozdania.

3. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, uznaje się za spełniające warunek dopuszczalności w przypadku gdy zawierają wszystkie odpowiednie informacje wymienione w ust. 2. Komisja informuje państwo członkowskie o dopuszczalności sprawozdania rocznego w terminie 10 dni roboczych od daty jego otrzymania.

4. Komisja informuje państwo członkowskie o swojej opinii w sprawie treści dopuszczalnego rocznego sprawozdania z realizacji przedłożonego przez instytucję zarządzającą w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania. W przypadku sprawozdania końcowego dotyczącego programu operacyjnego termin ten wynosi maksymalnie pięć miesięcy od daty otrzymania dopuszczalnego sprawozdania. W przypadku braku odpowiedzi ze strony Komisji w przewidzianym terminie sprawozdanie uznaje się za przyjęte.

▼B

Artykuł 68

Analiza roczna programów

1. Każdego roku, po przedłożeniu rocznego sprawozdania z realizacji, o którym mowa w art. 67, Komisja i instytucja zarządzająca dokonują analizy postępu osiągniętego w realizacji programu operacyjnego, najważniejszych wyników osiągniętych w poprzednim roku, wykonania finansowego oraz innych czynników pod kątem usprawnienia realizacji.

Analizie mogą również zostać poddane wszelkie aspekty działania systemu zarządzania i kontroli wymienione w ostatnim rocznym sprawozdaniu audytowym, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lit. d) pkt i).

2. Po dokonaniu analizy, o której mowa w ust. 1, Komisja może przekazać państwu członkowskiemu i instytucji zarządzającej uwagi, o których ich adresaci informują komitet monitorujący. Państwo członkowskie informuje Komisję o działaniach podjętych w odpowiedzi na te uwagi.

3. Kiedy dostępne są oceny *ex post* pomocy udzielonej w okresie programowania 2000–2006 w stosownych przypadkach, ogólne wyniki mogą zostać poddane analizie podczas następnej analizy rocznej.

ROZDZIAŁ III

Informacja i promocja

Artykuł 69

Informacja i promocja

1. Państwo członkowskie i instytucja zarządzająca programem operacyjnym dostarczają informacji na temat operacji i współfinansowanych programów oraz zapewniają ich promocję. Informacje takie kieruje się do obywateli Unii Europejskiej i beneficjentów w celu podkreślenia roli Wspólnoty i zapewnienia przejrzystości pomocy funduszy.

Komisja przyjmuje przepisy wykonawcze do niniejszego artykułu zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

2. Instytucja zarządzająca programem operacyjnym jest odpowiedzialna za promocję zgodnie z przepisami wykonawczymi do niniejszego rozporządzenia, przyjętymi przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

ROZDZIAŁ IV

Obowiązki państw członkowskich i Komisji

Sekcja 1

Obowiązki państw członkowskich

Artykuł 70

Zarządzanie i kontrola

1. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za zarządzanie programami operacyjnymi i ich kontrolę, w szczególności za pomocą następujących działań:

a) zapewnienia, że systemy zarządzania i kontroli programów operacyjnych są ustanowione zgodnie z art. 58–62 i że funkcjonują skutecznie;

▼B

b) zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zaległych płatności w stosownych przypadkach. Państwa członkowskie zgłaszają te nieprawidłowości Komisji i informują Komisję na bieżąco o przebiegu postępowań administracyjnych i prawnych.

2. W przypadku braku możliwości odzyskania kwot nienależnie wypłaconych beneficjentowi państwo członkowskie odpowiada za zwrot utraconych kwot do budżetu ogólnego Unii Europejskiej, jeśli zostanie stwierdzone, że straty powstały z jego winy lub w wyniku niedbalstwa z jego strony.

3. Przepisy wykonawcze do ust. 1 i 2 są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 71

Tworzenie systemów zarządzania i kontroli

1. Przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność okresową lub nie później niż w terminie dwunastu miesięcy od zatwierdzenia każdego programu operacyjnego państwa członkowskie przedkładają Komisji opis systemów, obejmujący w szczególności organizację i procedury:

a) instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej oraz instytucji pośredniczących;

b) instytucji audytowej i wszelkich innych podmiotów przeprowadzających audyty na jej odpowiedzialność.

2. Do opisu, o którym mowa w ust. 1, dołącza się sprawozdanie zawierające wyniki oceny utworzenia systemów i opinię na temat ich zgodności z art. 58–62. Jeżeli opinia zawiera zastrzeżenia, sprawozdanie wskazuje wagę niedociągnięć i, w przypadku gdy nie dotyczą one całości programu, daną oś lub osie priorytetowe. Państwo członkowskie informuje Komisję o środkach naprawczych, jakie zamierza podjąć, i harmonogramie ich wdrożenia, a następnie potwierdza, że środki zostały wdrożone, a odnośne zastrzeżenia wycofane.

Sprawozdanie, o którym mowa w akapicie pierwszym, uznaje się za przyjęte i dokonuje się pierwszej płatności okresowej w następujących okolicznościach:

a) w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania sprawozdania, jeżeli opinia, o której mowa w akapicie pierwszym, nie zawiera zastrzeżeń i w braku uwag ze strony Komisji;

b) jeżeli opinia zawiera zastrzeżenia, po przedstawieniu Komisji potwierdzenia, że środki naprawcze dotyczące kluczowych elementów systemów zostały wdrożone, i wycofaniu odnośnych zastrzeżeń, oraz w braku uwag ze strony Komisji w terminie dwóch miesięcy od daty potwierdzenia.

W przypadku gdy zastrzeżenia dotyczą wyłącznie jednej osi priorytetowej, pierwszej płatności okresowej dokonuje się w odniesieniu do pozostałych osi priorytetowych programu operacyjnego, co do których nie ma żadnych zastrzeżeń.

3. Sprawozdanie i opinia, o których mowa w ust. 2, są sporządzane przez instytucję audytową lub przez podmiot publiczny lub prywatny funkcjonalnie niezależny od instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej, które wykonują swoje zadania z uwzględnieniem uznanych w skali międzynarodowej standardów audytu.

4. W przypadku gdy do kilku programów operacyjnych stosuje się wspólny system, opis wspólnego systemu może zostać zgłoszony zgodnie z ust. 1 wraz z jednym sprawozdaniem i opinią zgodnie z ust. 2.

▼B

5. Przepisy wykonawcze do ust. 1–4 są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Sekcja 2

Obowiązki Komisji

Artykuł 72

Obowiązki Komisji

1. Komisja upewnia się, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 71, że państwa członkowskie utworzyły systemy zarządzania i kontroli zgodne z art. 58–62 oraz, na podstawie rocznych sprawozdań audytowych i rocznej opinii instytucji audytowej oraz jej własnych audytów, że systemy te funkcjonują skutecznie w okresach wdrażania programów operacyjnych.

2. Bez uszczerbku dla audytów przeprowadzonych przez państwa członkowskie, urzędnicy Komisji lub jej upoważnieni przedstawiciele mogą przeprowadzać, w celu weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli, audyty na miejscu, które mogą obejmować audyty operacji ujętych w programach operacyjnych, za powiadomieniem z wyprzedzeniem co najmniej dziesięciu dni roboczych, z wyjątkiem pilnych przypadków. W audytach takich mogą uczestniczyć urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele państwa członkowskiego. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia dotyczące wykorzystania danych zebranych podczas audytów są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Urzędnicy Komisji lub jej upoważnieni przedstawiciele, należycie umocowani do przeprowadzania audytów na miejscu, mają dostęp do ksiąg i wszelkich innych dokumentów, w tym dokumentów i metadanych sporządzonych lub otrzymanych i zapisanych na nośnikach elektronicznych, dotyczących wydatków finansowanych przez fundusze.

Powyższe uprawnienia audytowe nie naruszają stosowania przepisów prawa krajowego, które zastrzegają niektóre działania dla podmiotów specjalnie wyznaczonych na mocy ustawodawstwa krajowego. Upoważnieni przedstawiciele Komisji nie uczestniczą, między innymi, w rewizjach domowych ani w formalnych przesłuchaniach osób w ramach ustawodawstwa krajowego danego państwa członkowskiego. Mają oni jednak dostęp do uzyskanych w ten sposób informacji.

3. Komisja może zażądać od danego państwa członkowskiego przeprowadzenia audytu na miejscu w celu weryfikacji skuteczności funkcjonowania systemów lub prawidłowości jednej lub większej liczby transakcji. Urzędnicy Komisji lub jej upoważnieni przedstawiciele mogą brać udział w takich audytach.

Artykuł 73

Współpraca z instytucjami audytowymi państw członkowskich

1. Komisja współpracuje z instytucjami audytowymi programów operacyjnych w celu koordynowania ich odnośnych planów i metodologii audytów oraz dokonuje niezwłocznej wymiany wyników przeprowadzonych audytów systemów zarządzania i kontroli w celu możliwie najlepszego wykorzystania zasobów i uniknięcia nieuzasadnionego powielania prac.

W celu ułatwienia tej współpracy w przypadkach, gdy państwo członkowskie wyznacza kilka instytucji audytowych, państwo członkowskie może wyznaczyć podmiot koordynujący.

▼B

Komisja i instytucje audytowe oraz podmiot koordynujący, jeżeli został wyznaczony, odbywają regularne spotkania, a co najmniej raz w roku, chyba że uzgodniono inaczej, w celu wspólnej analizy rocznego sprawozdania audytowego i opinii, przedstawianych na podstawie art. 62, oraz wymiany poglądów w innych kwestiach dotyczących usprawniania zarządzania programami operacyjnymi i ich kontroli.

2. Ustalając własną strategię audytu, Komisja identyfikuje te programy operacyjne, w przypadku których opinia na temat zgodności systemów wydana na mocy art. 71 ust. 2 nie zawiera zastrzeżeń lub zastrzeżenia takie zostały wycofane w następstwie środków naprawczych, w przypadku gdy strategia audytu przyjęta przez instytucję audytową jest zadowalająca i gdy uzyskano, na podstawie wyników audytów przeprowadzonych przez Komisję i państwo członkowskie, racjonalne zapewnienie dotyczące skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli.

3. W odniesieniu do tych programów Komisja może stwierdzić, że może polegać głównie na opinii, o której mowa w art. 62 ust. 1 lit. d) pkt (ii), odnośnie do skutecznego funkcjonowania systemów oraz że będzie przeprowadzać własne audyty na miejscu tylko w przypadku istnienia dowodów sugerujących braki w systemie wpływające na wydatki poświadczone Komisji w roku, dla którego przedstawiono, na podstawie art. 62 ust. 1 lit. d) pkt (ii), opinię niezawierającą zastrzeżeń w odniesieniu do takich braków.

W przypadku gdy Komisja dojdzie do takiego wniosku, odpowiednio informuje o tym dane państwo członkowskie. W przypadku istnienia dowodów sugerujących braki Komisja może zażądać od państwa członkowskiego przeprowadzenia audytów zgodnie z art. 72 ust. 3 lub może przeprowadzić własne audyty zgodnie z art. 72 ust. 2.

Sekcja 3

Zasada proporcjonalności w kontroli programów operacyjnych

Artykuł 74

Zasada proporcjonalności w zakresie kontroli

1. Dla programów operacyjnych, dla których całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków publicznych nie przekracza 750 mln EUR i dla których poziom współfinansowania przez Wspólnotę nie przekracza 40 % całkowitej kwoty wydatków publicznych:

a) od instytucji audytowej nie wymaga się przedstawienia Komisji strategii audytu na podstawie art. 62 ust. 1 lit. c);

b) w przypadku gdy opinia na temat zgodności systemów, wydana na mocy art. 71 ust. 2, nie zawiera zastrzeżeń lub zastrzeżenia takie zostały wycofane po w następstwie środków naprawczych, Komisja może stwierdzić, że może polegać głównie na opinii, o której mowa w art. 62 ust. 1 lit. d) pkt (ii), odnośnie do skutecznego funkcjonowania systemów oraz że będzie przeprowadzać własne audyty na miejscu tylko w przypadku istnienia dowodów sugerujących braki w systemie wpływające na wydatki poświadczone Komisji w roku, za który przedstawiono na podstawie art. 62 ust. 1 lit. d) pkt (ii) opinię niezawierającą zastrzeżeń dotyczących takich braków.

   W przypadku gdy Komisja dojdzie do takiego wniosku, odpowiednio informuje o tym dane państwo członkowskie. W przypadku istnienia dowodów sugerujących braki Komisja może zażądać od państwa członkowskiego przeprowadzenia audytów zgodnie z art. 72 ust. 3 lub może przeprowadzić własne audyty zgodnie z art. 72 ust. 2.

▼B

2. Dla programów operacyjnych, o których mowa w ust. 1, państwo członkowskie może ponadto skorzystać z możliwości ustanowienia zgodnie z zasadami krajowymi podmiotów i procedur do celów wykonywania:

a) funkcji instytucji zarządzającej w związku z weryfikacją dostarczenia współfinansowanych towarów i usług oraz wydatków zadeklarowanych na podstawie art. 60 lit. b);

b) funkcji instytucji certyfikującej na mocy art. 61; i

c) funkcji instytucji audytowej na mocy art. 62.

W przypadku gdy państwo członkowskie korzysta z tej możliwości, nie musi ono wyznaczać instytucji certyfikującej ani instytucji audytowej na podstawie art. 59 ust. 1 lit. b) i c).

Artykuł 71 stosuje się *mutatis mutandis.*

Przyjmując przepisy wykonawcze do art. 60, 61 i 62, Komisja określa, które przepisy nie mają zastosowania do programów operacyjnych, dla których zainteresowane państwo członkowskie skorzystało z możliwości, o której mowa w niniejszym ustępie.

TYTUŁ VII

ZARZĄDZANIE FINANSOWE

ROZDZIAŁ I

Zarządzanie finansowe

Sekcja 1

Zobowiązania budżetowe

Artykuł 75

Zobowiązania budżetowe

1. Zobowiązania budżetowe Wspólnoty w związku z programami operacyjnymi (zwane dalej „zobowiązaniami budżetowymi") są realizowane corocznie dla każdego funduszu i dla każdego celu, w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. Pierwsze zobowiązanie budżetowe zostaje podjęte przed przyjęciem przez Komisję decyzji o zatwierdzeniu programu operacyjnego. Każde następne zobowiązanie jest podejmowane przez Komisję, co do zasady, do dnia 30 kwietnia każdego roku, na podstawie decyzji o przyznaniu wkładu funduszy, o której mowa w art. 32.

2. W przypadku gdy nie zostały dokonane żadne płatności, państwo członkowskie może zwrócić się z wnioskiem, najpóźniej do dnia 30 września roku n, o przesunięcie wszelkich zobowiązań w związku z programami operacyjnymi w części związanej z krajową rezerwą interwencyjną, o której mowa w art. 51, na inne programy operacyjne. Państwo członkowskie określa w swoim wniosku programy operacyjne korzystające z takiego przesunięcia.

▼B

Sekcja 2

Wspólne zasady dotyczące płatności

Artykuł 76

Wspólne zasady dotyczące płatności

1. Komisja dokonuje płatności wkładu funduszy zgodnie ze środkami budżetowymi. Każdą płatność księguje się na koncie najwcześniej otwartego zobowiązania budżetowego odpowiedniego funduszu.

2. Płatności dokonuje się w formie płatności zaliczkowej, płatności okresowych oraz płatności salda końcowego. Płatności dokonuje się na rzecz instytucji wyznaczonej przez państwo członkowskie.

3. Nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie przesyłają Komisji tymczasową prognozę dotyczącą ich prawdopodobnych wniosków o płatność na bieżący rok budżetowy i kolejny rok budżetowy.

4. Wszelka wymiana informacji dotyczących transakcji finansowych pomiędzy Komisją a instytucjami oraz podmiotami wyznaczonymi przez państwa członkowskie odbywa się drogą elektroniczną, zgodnie z przepisami wykonawczymi do niniejszego rozporządzenia przyjętymi przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3. W przypadkach działania siły wyższej, a w szczególności nieprawidłowego funkcjonowania wspólnego systemu komputerowego lub braku trwałego połączenia, państwa członkowskie mogą przekazać deklaracje wydatków oraz wnioski o płatność w formie wydruku.

Artykuł 77

Wspólne zasady obliczania płatności okresowych oraz wypłaty salda końcowego

Płatności okresowe oraz płatności salda końcowego obliczane są przy zastosowaniu poziomu współfinansowania, określonego w decyzji dotyczącej danego programu operacyjnego dla każdej osi priorytetowej, do kwalifikowalnych wydatków wskazanych w ramach tej osi priorytetowej w każdej deklaracji wydatków poświadczonej przez instytucję certyfikującą.

Wkład Wspólnoty realizowany poprzez płatności okresowe oraz płatności salda końcowego nie jest jednak wyższy niż wkład publiczny i maksymalna kwota pomocy funduszy dla każdej osi priorytetowej ustanowione w decyzji Komisji o zatwierdzeniu programu operacyjnego.

Artykuł 78

Deklaracja wydatków

1. Wszystkie deklaracje wydatków zawierają, dla każdej osi priorytetowej, całkowitą kwotę kwalifikowalnych wydatków, zgodnie z art. 56, opłaconych przez beneficjentów w trakcie realizacji operacji oraz odpowiadający im wkład publiczny wypłacony, lub należny do wypłaty, na rzecz beneficjentów zgodnie z warunkami regulującymi stosowanie wkładu publicznego. Wydatki opłacone przez beneficjentów są uzasadnione opłaconymi fakturami lub dokumentami księgowymi o równorzędnej wartości dowodowej.

Jednak, wyłącznie w odniesieniu do programów pomocy w rozumieniu art. 87 Traktatu, w uzupełnieniu warunków określonych w poprzednim akapicie, wkład publiczny odpowiadający wydatkom wyszczególnionym w deklaracji wydatków musiał zostać uprzednio wypłacony beneficjentom przez podmiot przyznający pomoc.

▼B

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, w odniesieniu do pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 Traktatu, deklaracja wydatków może obejmować zaliczki wypłacone beneficjentom przez podmiot przyznający pomoc na następujących warunkach kumulatywnych:

a) zaliczki podlegają gwarancji bankowej lub finansowego instrumentu publicznego o równoważnym skutku,

b) zaliczki nie przekraczają 35 % całkowitej kwoty pomocy, która ma zostać przyznana beneficjentowi na dany projekt,

c) zaliczki pokrywane są przez wydatki opłacone przez beneficjentów podczas realizacji projektu i są uzasadnione opłaconymi fakturami lub dokumentami księgowymi o równorzędnej wartości dowodowej nie później niż trzy lata po roku dokonania płatności zaliczki lub w dniu 31 grudnia 2015 r., w zależności od tego, który z tych terminów jest wcześniejszy; w przeciwnym przypadku następna deklaracja wydatków zostaje odpowiednio skorygowana.

3. Deklaracje wydatków określają, dla każdego programu operacyjnego, elementy, o których mowa w ust. 1, odnoszące się do regionów otrzymujących wsparcie przejściowe.

4. W przypadku dużych projektów określonych w art. 39 deklaracja wydatków może obejmować wyłącznie wydatki związane z dużymi projektami uprzednio przyjętymi przez Komisję.

5. W przypadku gdy wkład funduszy jest obliczany w odniesieniu do wydatków publicznych określonych w art. 53 ust. 1, żadne informacje dotyczące wydatków innych niż wydatki publiczne nie wpływają na należną kwotę obliczaną na podstawie wniosku o płatność.

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, odnośnie do instrumentów inżynierii finansowej określonych w art. 44, deklaracja wydatków zawiera całkowite wydatki opłacone na utworzenie takich funduszy lub funduszy powierniczych lub na wniesienie do nich wkładu.

Jednakże podczas częściowego lub całkowitego zamknięcia programu operacyjnego wydatki kwalifikowalne określa się jako sumę:

a) wszelkich płatności dokonanych z funduszy na rozwój obszarów miejskich do celów inwestycji w partnerstwa publiczno-prywatne lub inne projekty objęte zintegrowanym planem rozwoju obszarów miejskich; lub

b) wszelkich płatności na inwestycje w przedsiębiorstwa dokonanych z każdego z powyższych funduszy; lub

c) wszelkich udzielonych gwarancji, w tym kwot przeznaczonych na gwarancje przez fundusze gwarancyjne; i

d) kwalifikowalnych kosztów zarządzania.

Poziom współfinansowania stosuje się do kwalifikowalnych wydatków opłaconych przez beneficjenta.

Stosowna deklaracja wydatków jest odpowiednio korygowana.

7. Odsetki uzyskane z tytułu płatności z programów operacyjnych do funduszy określone w art. 44 wykorzystywane są na finansowanie projektów z zakresu rozwoju obszarów miejskich w przypadku funduszy na rzecz rozwoju obszarów miejskich lub na instrumenty inżynierii finansowej dla małych i średnich przedsiębiorstw w pozostałych przypadkach.

Zasoby zwrócone na rzecz operacji z inwestycji dokonanych z funduszy, określonych w art. 44, lub pozostałe po uwzględnieniu wszystkich gwarancji zostają powtórnie wykorzystane przez właściwe organy państwa członkowskiego na rzecz projektów z zakresu rozwoju obszarów miejskich lub na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw.

▼B

Artykuł 79

Kumulacja płatności zaliczkowej i płatności okresowych

1. Skumulowana suma dokonanych: płatności zaliczkowej i płatności okresowych nie przekracza 95 % wkładu funduszy w program operacyjny.

2. Po osiągnięciu tego pułapu instytucja certyfikująca nadal przekazuje Komisji wszelkie deklaracje wydatków poświadczone na dzień 31 grudnia roku *n*, jak również kwoty odzyskane w trakcie roku na rzecz każdego z funduszy, nie później niż do końca lutego roku *n*+1.

Artykuł 80

Niepodzielność płatności na rzecz beneficjentów

Państwa członkowskie upewniają się, że instytucje odpowiedzialne za dokonywanie płatności zapewniają, aby beneficjenci otrzymali pełną kwotę wkładu ze środków publicznych możliwie najszybciej i w całości. Nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot, ani też nie nakłada się żadnych opłat szczególnych lub innych opłat o równoważnym skutku, które powodowałyby zmniejszenie kwot wypłacanych beneficjentom.

Artykuł 81

Stosowanie euro

1. Kwoty określone w programach operacyjnych przedstawianych przez państwa członkowskie, poświadczone deklaracje wydatków, wnioski o płatność oraz wydatki wymieniane w rocznym i końcowym sprawozdaniu z realizacji są denominowane w euro.

2. Decyzje Komisji dotyczące programów operacyjnych oraz zobowiązania Komisji i płatności przez nią dokonywane są denominowane i dokonywane w euro.

3. Państwa członkowskie, które nie stosują euro jako swojego środka płatniczego, w dacie wniosku o płatność przeliczają na euro kwoty wydatków poniesionych w walucie krajowej. Kwota ta jest przeliczana na euro z wykorzystaniem miesięcznego obrachunkowego kursu wymiany stosowanego przez Komisję w miesiącu, w którym wydatki zostały zaksięgowane przez instytucję certyfikującą danego programu operacyjnego. Kurs ten jest publikowany co miesiąc przez Komisję w mediach elektronicznych.

4. Kiedy dane państwo członkowskie przyjmuje euro jako swój środek płatniczy, procedura przeliczania określona w ust. 3 stosuje się nadal do wszystkich wydatków zaksięgowanych przez instytucję certyfikującą przed datą wejścia w życie stałego kursu wymiany waluty krajowej na euro.

Sekcja 3

Płatność zaliczkowa

Artykuł 82

Płatność

1. Po podjęciu przez Komisję decyzji zatwierdzającej wkład funduszy w każdy program operacyjny Komisja dokonuje wypłaty jednorazowej płatności zaliczkowej na okres 2007–2013 na rzecz podmiotu wyznaczonego przez państwo członkowskie.

▼B

Płatność zaliczkowa jest realizowana w różnych ratach w następujący sposób:

a) dla państw członkowskich Unii Europejskiej wchodzących w jej skład przed dniem 1 maja 2004 r., 2 % wkładu funduszy strukturalnych w program operacyjny w 2007 r. i 3 % wkładu funduszy strukturalnych w program operacyjny w 2008 r.;

b) dla państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie, 2 % wkładu funduszy strukturalnych w program operacyjny w 2007 r., 3 % wkładu funduszy strukturalnych w program operacyjny w 2008 r. i 2 % wkładu funduszy strukturalnych w program operacyjny w 2009 r.;

c) jeżeli program operacyjny jest objęty celem Europejska współpraca terytorialna i co najmniej jednym z uczestników jest państwo członkowskie, które przystąpiło do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie, 2 % wkładu EFRR w program operacyjny w 2007 r., 3 % wkładu EFRR w program operacyjny w 2008 r. i 2 % wkładu EFRR w program operacyjny w 2009 r.;

d) dla państw członkowskich Unii Europejskiej wchodzących w jej skład przed dniem 1 maja 2004 r., 2 % wkładu Funduszu Spójności w program operacyjny w 2007 r., 3 % wkładu Funduszu Spójności w program operacyjny w 2008 r. i 2,5 % wkładu Funduszu Spójności w program operacyjny w 2009 r.;

e) dla państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie, 2,5 % wkładu Funduszu Spójności w program operacyjny w 2007 r., 4 % wkładu Funduszu Spójności w program operacyjny w 2008 r. i 4 % wkładu Funduszu Spójności w program operacyjny w 2009 r.

2. Całkowita kwota wypłacona w ramach płatności zaliczkowej jest zwracana Komisji przez podmiot wyznaczony przez państwo członkowskie, jeżeli w terminie dwudziestu czterech miesięcy od daty wypłacenia przez Komisję pierwszej raty kwoty płatności zaliczkowej nie zostanie wysłany żaden wniosek o płatność w ramach programu operacyjnego.

Zwrot taki nie wpływa na całkowitą kwotę wkładu funduszy w program operacyjny.

Artykuł 83

Odsetki

Wszelkie odsetki uzyskane z tytułu płatności zaliczkowej księguje się na koncie danego programu operacyjnego, uznając je za zasoby danego państwa członkowskiego w formie krajowego wkładu publicznego, i deklaruje Komisji w chwili końcowego zamknięcia programu operacyjnego.

Artykuł 84

Wyksięgowanie

Kwota wypłacona w ramach płatności zaliczkowej zostaje w pełni wyksięgowana z ksiąg Komisji przy zamknięciu programu operacyjnego zgodnie z art. 89.

▼B

Sekcja 4

Płatności okresowe

Artykuł 85

Płatności okresowe

Płatności okresowych dokonuje się dla każdego programu operacyjnego. Pierwszej płatności okresowej dokonuje się zgodnie z art. 71 ust. 2.

Artykuł 86

Warunki dopuszczalności wniosków o płatność

1. Każda płatność okresowa dokonywana przez Komisję uzależniona jest od spełnienia następujących warunków:

a) Komisji przesłano wniosek o płatność oraz deklarację wydatków zgodnie z art. 78;

b) w całym okresie dla każdej osi priorytetowej Komisja nie wypłaciła kwoty wyższej niż maksymalna kwota pomocy funduszy określona w decyzji Komisji o przyjęciu programu operacyjnego;

c) instytucja zarządzająca przesłała Komisji najbardziej aktualne sprawozdanie roczne z realizacji zgodnie z art. 67 ust. 1 i 3;

d) nie została wydana uzasadniona opinia Komisji na mocy art. 226 Traktatu w sprawie naruszenia odnoszącego się do jednej lub kilku operacji, dla których zadeklarowano wydatki w odnośnym wniosku o płatność.

2. Jeżeli jeden lub więcej spośród warunków, o których mowa w ust. 1, nie został spełniony, państwo członkowskie i instytucja certyfikująca są informowane o tym fakcie przez Komisję w terminie jednego miesiąca w celu umożliwienia podjęcia kroków niezbędnych do zaradzenia tej sytuacji.

Artykuł 87

Data przedstawienia wniosku o płatność i terminy płatności

1. Instytucja certyfikująca upewnia się, że wnioski o płatności okresowe dla każdego programu operacyjnego są zgrupowane łącznie i przesyłane Komisji, w miarę możliwości, trzy razy w ciągu roku. Aby Komisja mogła dokonać płatności w bieżącym roku, wniosek o płatność składa się nie później niż dnia 31 października.

2. Z zastrzeżeniem dostępności środków, oraz niezawieszenia płatności zgodnie z art. 92, Komisja dokonuje płatności okresowej nie później niż dwa miesięce od daty zarejestrowania przez Komisję wniosku o płatność spełniającego warunki, o których mowa w art. 86.

Sekcja 5

Zamknięcie programu i płatność salda końcowego

Artykuł 88

Zamknięcie częściowe

1. Częściowego zamknięcia programów operacyjnych można dokonać w terminach określanych przez państwo członkowskie.

▼B

Częściowe zamknięcie odnosi się do operacji zakończonych w okresie do dnia 31 grudnia poprzedniego roku. Do celów niniejszego rozporządzenia, operację uznaje się za zakończoną w przypadku, gdy działania podjęte w jej ramach zostały faktycznie przeprowadzone i w odniesieniu do której wszystkie wydatki beneficjentów oraz odnośnego wkładu publicznego zostały opłacone.

2. Częściowe zamknięcie dokonywane jest pod warunkiem przesłania Komisji przez państwo członkowskie do dnia 31 grudnia danego roku:

a) deklaracji wydatków dotyczącej operacji, o których mowa w ust. 1;

b) deklaracji częściowego zamknięcia zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. d) pkt (iii).

3. Wszelkie korekty finansowe dokonane zgodnie z art. 98 i 99 w odniesieniu do operacji podlegających częściowemu zamknięciu mają charakter korekt finansowych netto.

Artykuł 89

Warunki płatności salda końcowego

1. Komisja dokonuje płatności salda końcowego pod warunkiem:

a) otrzymania od państwa członkowskiego do dnia 31 marca 2017 r. wniosku o płatność, zawierającego następujące dokumenty:

   (i) wniosek o płatności salda końcowego i deklarację wydatków zgodnie z art. 78;

   (ii) końcowe sprawozdanie z realizacji programu operacyjnego, w tym informacje określone w art. 67;

   (iii) deklarację zamknięcia, o której mowa w art. 62 ust. 1 lit. e); i

b) nie wydania przez Komisję uzasadnionej opinii na mocy art. 226 Traktatu w sprawie naruszenia odnoszącego się do jednej lub kilku operacji, dla których zadeklarowano wydatki w odnośnym wniosku o płatność.

2. Nieprzesłanie Komisji któregokolwiek z dokumentów, o których mowa w ust. 1, skutkuje automatycznie anulowaniem salda końcowego zgodnie z art. 93.

3. Komisja informuje państwo członkowskie o swojej opinii na temat treści deklaracji zamknięcia, o której mowa w ust. 1 lit. a) pkt (iii), w terminie 5 miesięcy od daty jej otrzymania. Deklarację zamknięcia uznaje się za przyjętą w braku uwag ze strony Komisji we wspomnianym terminie pięciu miesięcy.

4. Z zastrzeżeniem dostępności środków, Komisja dokonuje wypłaty salda końcowego w terminie nieprzekraczającym czterdziestu pięciu dni od późniejszej z następujących dat:

a) daty przyjęcia przez nią sprawozdania końcowego zgodnie z art. 67 ust. 4; i

b) daty przyjęcia przez nią deklaracji zamknięcia, o której mowa w ust. 1 lit. a) pkt (iii) niniejszego artykułu.

5. Bez uszczerbku dla ust. 6, saldo zobowiązań budżetowych ulega anulowaniu po upływie dwunastu miesięcy od dokonania płatności. Zamknięcie programu operacyjnego następuje w dacie wcześniejszego spośród następujących trzech wydarzeń:

a) płatności salda końcowego określonego przez Komisję na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1;

b) przesłania noty debetowej na kwoty nienależnie wypłacone państwu członkowskiemu przez Komisję w odniesieniu do danego programu operacyjnego;

▼B

c) anulowania salda końcowego zobowiązania budżetowego.

Komisja informuje państwo członkowskie o dacie zamknięcia programu operacyjnego w nieprzekraczalnym terminie dwóch miesięcy.

6. Niezależnie od wyników jakichkolwiek audytów przeprowadzanych przez Komisję lub Europejski Trybunał Obrachunkowy, saldo końcowe programu operacyjnego wypłacone przez Komisję może zostać skorygowane w ciągu dziewięciu miesięcy od daty jego wypłaty lub, w przypadku gdy zachodzi konieczność zwrotu ujemnego salda przez państwo członkowskie, w ciągu dziewięciu miesięcy od daty wystawienia noty debetowej. Taka korekta salda nie ma wpływu na datę zamknięcia programu operacyjnego, o której mowa w ust. 5.

Artykuł 90

Dostępność dokumentów

1. Bez uszczerbku dla zasad regulujących pomoc publiczną na mocy art. 87 Traktatu, instytucja zarządzająca zapewnia, że wszystkie dokumenty uzupełniające dotyczące wydatków i audytów danego programu operacyjnego są przechowywane do wglądu Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu przez:

▼C3

a) okres trzech lat od zamknięcia programu operacyjnego określonego w art. 89 ust. 5,

▼B

b) okres trzech lat następujących po roku, w którym dokonano częściowego zamknięcia, w przypadku dokumentów dotyczących wydatków i audytów dotyczących operacji, o których mowa w ust. 2.

Bieg tych terminów zawiesza się w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek Komisji.

2. Instytucja zarządzająca udostępnia Komisji, na jej wniosek, wykaz zakończonych operacji, które podlegały częściowemu zamknięciu na podstawie art. 88.

3. Dokumenty przechowuje się w formie oryginałów albo kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem na powszechnie uznawanych nośnikach danych.

Sekcja 6

Wstrzymanie biegu terminu płatności i zawieszenie płatności

Artykuł 91

Wstrzymanie biegu terminu płatności

1. Bieg terminu płatności może zostać wstrzymany przez delegowanego intendenta w rozumieniu rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, jeżeli:

a) w sprawozdaniu krajowego lub wspólnotowego podmiotu przeprowadzającego audyt znajdują się dowody sugerujące znaczące wady funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli;

b) delegowany intendent musi przeprowadzić dodatkową weryfikację po dowiedzeniu się przez niego o informacjach sugerujących mu, że wydatek ujęty w poświadczonej deklaracji wydatków związany jest z poważną nieprawidłowością, która nie została naprawiona.

▼B

2. Państwo członkowskie i instytucja certyfikująca są niezwłocznie informowane o przyczynach wstrzymania. Wstrzymanie ustaje po podjęciu przez państwo członkowskie niezbędnych środków.

Artykuł 92

Zawieszenie płatności

1. Komisja może zawiesić całość lub część płatności okresowych na poziomie osi priorytetowych lub programów, w przypadku gdy:

a) w systemie zarządzania i kontroli programu istnieje poważna wada mająca wpływ na rzetelność procedury poświadczania płatności, a w odniesieniu do której nie podjęto środków naprawczych; lub

b) wydatek ujęty w poświadczonej deklaracji wydatków związany jest z poważną nieprawidłowością, która nie została poprawiona; lub

c) zachodzi poważne naruszenie przez państwo członkowskie zobowiązań wynikających z art. 70 ust. 1 i 2.

2. Komisja może podjąć decyzję o zawieszeniu całości lub części płatności okresowych po umożliwieniu państwu członkowskiemu przedstawienia uwag w terminie dwóch miesięcy.

3. Komisja znosi zawieszenie całości lub części płatności okresowych w przypadku, gdy państwo członkowskie podjęło niezbędne środki umożliwiające zniesienie zawieszenia. W przypadku niepodjęcia przez państwo członkowskie wymaganych środków Komisja może przyjąć decyzję o anulowaniu całości lub części wkładu Wspólnoty w program operacyjny zgodnie z art. 99.

Sekcja 7

Automatyczne anulowanie zobowiązań

Artykuł 93

Zasady

1. Komisja automatycznie anuluje każdą część zobowiązania budżetowego w ramach programu operacyjnego, która nie została wykorzystana na płatność zaliczkową lub płatności okresowe, lub też w odniesieniu do której nie przesłano wniosku o płatność, zgodnie z art. 86, do dnia 31 grudnia drugiego roku następującego po roku podjęcia zobowiązania budżetowego w ramach programu, z wyjątkiem określonym w ust. 2.

2. ►C3 Dla państw członkowskich, których PKB w latach 2001–2003 pozostawał poniżej 85 % średniego PKB UE-25 w tym samym okresie, zgodnie z wykazem w załączniku III, ◄ ostateczny termin, o którym mowa w ust. 1, oznacza dzień 31 grudnia trzeciego roku następującego po roku podjęcia rocznego zobowiązania budżetowego na lata 2007–2010 w ramach ich programów operacyjnych.

Ten termin ostateczny stosuje się również do rocznego zobowiązania budżetowego na lata 2007–2010 na program operacyjny objęty celem Europejska współpraca terytorialna, jeżeli przynajmniej jednym z jego uczestników jest państwo członkowskie, o którym mowa w akapicie pierwszym.

3. Ta część zobowiązań, która pozostaje w dalszym ciągu otwarta na dzień 31 grudnia 2015 r., ulega automatycznemu anulowaniu, jeżeli Komisja nie otrzymała dopuszczalnego wniosku o płatność z tytułu tych zobowiązań do dnia 31 marca 2017 r.

4. Jeżeli niniejsze rozporządzenie wejdzie w życie po dniu 1 stycznia 2007 r., okres, z którego upływem może nastąpić pierwsze automa-

▼B

tyczne anulowanie zobowiązań, o którym mowa w ust. 1, ulega przedłużeniu – w odniesieniu do pierwszego zobowiązania – o liczbę miesięcy, jakie upłynęły od dnia 1 stycznia 2007 r. do daty pierwszego zobowiązania budżetowego.

Artykuł 94

Okres wstrzymania płatności dotyczących dużych projektów i programów pomocy

Gdy Komisja podejmuje decyzję o zatwierdzeniu dużych projektów lub programów pomocy, kwoty potencjalnie objęte automatycznym anulowaniem zmniejsza się o odnośne roczne kwoty przeznaczone na takie duże projekty lub programy pomocy.

Dla tych rocznych kwot datę początkową obliczania ostatecznych terminów automatycznego anulowania, o których mowa w art. 93, stanowi data kolejnej decyzji koniecznej do zatwierdzenia takich dużych projektów lub programów pomocy.

Artykuł 95

Okres wstrzymania na czas trwania postępowań prawnych i odwołań administracyjnych

Kwotę, której może dotyczyć automatyczne anulowanie zobowiązań, pomniejsza się o kwoty, których instytucja certyfikująca nie była w stanie zadeklarować Komisji z powodu operacji zawieszonych w wyniku postępowania prawnego lub odwołania administracyjnego o skutku zawieszającym, pod warunkiem że państwo członkowskie prześle Komisji informacje o przyczynach do dnia 31 grudnia drugiego lub trzeciego roku następującego po roku zobowiązania budżetowego zgodnie z art. 93.

▼C3

W stosunku do zobowiązań nadal otwartych na dzień 31 grudnia 2015 r. bieg terminu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, ulega wstrzymaniu na tych samych warunkach jak w stosunku do kwoty dotyczącej odnośnych operacji.

▼B

O wspomniane wyżej zmniejszenie można wystąpić z wnioskiem jeden raz, jeżeli zawieszenie trwało do jednego roku, lub większą ilość razy odpowiadającą liczbie lat, jakie upłynęły między decyzją prawną lub administracyjną zawieszającą realizację operacji a datą ostatecznej decyzji prawnej lub administracyjnej.

Artykuł 96

Wyjątki od automatycznego anulowania zobowiązań

Przy obliczaniu kwot zobowiązań podlegających automatycznemu anulowaniu nie uwzględnia się:

a) tej części zobowiązania budżetowego, dla której złożono wniosek o płatność, ale której zwrot został wstrzymany lub zawieszony przez Komisję dnia 31 grudnia drugiego lub trzeciego roku następującego po roku zobowiązania budżetowego zgodnie z art. 93 oraz zgodnie z art. 91 i 92. Po rozwiązaniu problemu skutkującego wstrzymaniem lub zawieszeniem zasadę automatycznego anulowania stosuje się do tej odnośnej części zobowiązania budżetowego;

b) tej części zobowiązania budżetowego, dla której złożono wniosek o płatność, ale której zwrot został ograniczony, w szczególności z uwagi na brak zasobów budżetowych;

▼B

c) tej części zobowiązania budżetowego, dla której nie było możliwości złożenia dopuszczalnego wniosku o płatność z powodu działania siły wyższej mającej poważny wpływ na realizację programu operacyjnego. Władze krajowe powołujące się na działanie siły wyższej wykazują jej bezpośrednie skutki dla realizacji całości lub części programu operacyjnego.

Artykuł 97

Procedura

1. Komisja informuje państwo członkowskie i odnośne władze w odpowiednim terminie o każdorazowym wystąpieniu ryzyka zastosowania procedury automatycznego anulowania zobowiązań na podstawie art. 93. Komisja informuje państwo członkowskie i odnośne władze o kwocie automatycznego anulowania wynikającego z posiadanych przez nią informacji.

2. Państwo członkowskie dysponuje okresem dwóch miesięcy, licząc od daty otrzymania tej informacji, na wyrażenie zgody na kwotę lub zgłoszenie uwag. Komisja dokonuje automatycznego anulowania nie później niż dziewięć miesięcy po upływie ostatecznego terminu, o którym mowa w art. 93.

3. Wkład funduszu w program operacyjny ulega zmniejszeniu, na dany rok, o automatycznie anulowaną kwotę. Państwo członkowskie opracowuje, w terminie dwóch miesięcy od daty anulowania, zmieniony plan finansowy odzwierciedlający podział zmniejszonej kwoty pomocy pomiędzy jedną lub kilka osi priorytetowych programu operacyjnego. W przypadku nieopracowania takiego planu Komisja dokonuje proporcjonalnego zmniejszenia kwot alokowanych na każdą oś priorytetową.

ROZDZIAŁ II

Korekty finansowe

Sekcja 1

Korekta finansowa dokonywana przez państwa członkowskie

Artykuł 98

Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie

1. Państwa członkowskie w pierwszej kolejności ponoszą odpowiedzialność za śledzenie nieprawidłowości, działając na podstawie dowodów świadczących o wszelkich większych zmianach mających wpływ na charakter lub warunki realizacji lub kontroli operacji, lub programów operacyjnych oraz dokonując wymaganych korekt finansowych.

2. Państwo członkowskie dokonuje korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w operacjach lub programach operacyjnych. Korekty dokonywane przez państwo członkowskie polegają na anulowaniu całości lub części wkładu publicznego w ramach programu operacyjnego. Państwo członkowskie bierze pod uwagę charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez fundusze.

Uwolnione w ten sposób zasoby funduszy mogą być ponownie wykorzystane przez państwo członkowskie do dnia 31 grudnia 2015 r. na dany program operacyjny zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 3.

▼B

3. Wkład anulowany zgodnie z ust. 2 nie może być ponownie wykorzystany na operację lub operacje, które były poddane korekcie, ani też, w przypadku gdy korekta finansowa dotyczy nieprawidłowości systemowej, na istniejące operacje w ramach całości lub części osi priorytetowej, w obrębie której wystąpiła nieprawidłowość systemowa.

4. W przypadku nieprawidłowości systemowej państwo członkowskie rozszerza zakres swego dochodzenia w celu objęcia nim wszystkich operacji, których nieprawidłowości te mogą dotyczyć.

Sekcja 2

Korekty finansowe dokonywane przez Komisję

Artykuł 99

Kryteria dokonywania korekt

1. Komisja może dokonywać korekt finansowych w drodze anulowania całości lub części wkładu wspólnotowego na rzecz programu operacyjnego, jeżeli w wyniku niezbędnego badania stwierdzi, że:

a) w systemie zarządzania i kontroli programu istnieje poważna wada stanowiąca zagrożenie dla już wypłaconego wkładu Wspólnoty na rzecz programu;

b) wydatek ujęty w poświadczonej deklaracji wydatków jest nieprawidłowy i nie został skorygowany przez państwo członkowskie przed wszczęciem procedury korekty na mocy niniejszego ustępu;

c) państwo członkowskie nie przestrzega obowiązków wynikających z art. 98 przed wszczęciem procedury korekty na mocy niniejszego ustępu.

2. Ustalając, czy za podstawę korekty finansowej przyjąć wartość ryczałtową czy ekstrapolowaną, Komisja opiera się na stwierdzonych, indywidualnych przypadkach nieprawidłowości, biorąc pod uwagę systemowy charakter danej nieprawidłowości.

3. Podejmując decyzję odnośnie kwoty korekty, Komisja uwzględnia charakter i wagę nieprawidłowości oraz zakres i skutki finansowe wad stwierdzonych w danym programie operacyjnym.

4. W przypadku gdy Komisja opiera swoje stanowisko na faktach stwierdzonych przez audytorów spoza jej służb, wyciąga własne wnioski dotyczące konsekwencji finansowych po przeanalizowaniu środków podjętych przez dane państwo członkowskie na podstawie art. 98 ust. 2, sprawozdań przedłożonych na podstawie art. 70 ust. 1 lit. b) oraz wszelkich odpowiedzi udzielonych przez państwo członkowskie.

5. Jeżeli państwo członkowskie nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 15 ust. 4, Komisja może, odpowiednio do stopnia nieprzestrzegania tych obowiązków, dokonać korekty finansowej poprzez anulowanie całości lub części wkładu funduszy strukturalnych przeznaczonego dla danego państwa członkowskiego.

Wskaźnik mający zastosowanie do korekty finansowej, o której mowa w niniejszym ustępie, określany jest w przepisach wykonawczych do niniejszego rozporządzenia, przyjętych przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 100

Procedura

1. Przed podjęciem decyzji o dokonaniu korekty finansowej Komisja wszczyna procedurę, informując państwo członkowskie o swych

▼B

tymczasowych wnioskach i wzywając państwo członkowskie do zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy.

W przypadku gdy Komisja zaproponuje korektę finansową na podstawie ekstrapolacji lub ryczałtu, państwo członkowskie otrzymuje możliwość wykazania, poprzez analizę odnośnych dokumentów, że rzeczywisty zakres nieprawidłowości był mniejszy niż w ocenie Komisji. W porozumieniu z Komisją państwo członkowskie może ograniczyć zakres takiej analizy do stosownej części odnośnych dokumentów lub ich próbki. Z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, termin przeznaczony na taką analizę nie przekracza kolejnego okresu dwóch miesięcy po dwumiesięcznym okresie, o którym mowa w akapicie pierwszym.

2. Komisja uwzględnia wszelkie dowody przedstawione przez państwo członkowskie w terminach, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy państwo członkowskie nie akceptuje tymczasowych wniosków Komisji, państwo członkowskie jest wzywane do wzięcia udziału w przesłuchaniu przez Komisję, podczas którego obie strony, na zasadzie współpracy opartej na partnerstwie, podejmują wysiłki w celu osiągnięcia porozumienia dotyczącego poczynionych uwag i wynikających z nich wniosków.

4. W przypadku osiągnięcia porozumienia państwo członkowskie może powtórnie wykorzystać dane fundusze wspólnotowe zgodnie z art. 98 ust. 2 akapit drugi.

5. W przypadku braku porozumienia Komisja podejmuje decyzję w sprawie korekty finansowej w terminie sześciu miesięcy od daty przesłuchania, uwzględniając wszystkie informacje i uwagi przedłożone w trakcie trwania procedury. Jeśli przesłuchanie nie ma miejsca, sześciomiesięczny okres rozpoczyna bieg dwa miesiące po dacie zaproszenia wysłanego przez Komisję.

Artykuł 101

Obowiązki państw członkowskich

Korekta finansowa dokonana przez Komisję nie narusza obowiązku państwa członkowskiego przeprowadzania procedury odzyskiwania środków na podstawie art. 98 ust. 2 niniejszego rozporządzenia oraz windykacji pomocy publicznej na podstawie art. 87 Traktatu i art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego zasady szczegółowe stosowania art. 88 Traktatu WE [1].

Artykuł 102

Zwrot środków

1. Zwrotu wszelkich środków należnych budżetowi ogólnemu Unii Europejskiej dokonuje się przed terminem płatności wymienionym w zleceniu windykacji sporządzonym zgodnie z art. 72 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002. Termin płatności przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca po dacie wydania nakazu.

2. Wszelkie opóźnienia w dokonywaniu zwrotu środków powodują naliczanie odsetek z tytułu zaległych płatności, począwszy od terminu płatności do dnia faktycznego dokonania płatności. Stopa takich odsetek wynosi półtora punktu procentowego powyżej stopy stosowanej przez Europejski Bank Centralny w jego głównych operacjach refinansowych

[1] DZ.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem przystąpienia z 2003 r. Uwaga edytorska: tytuł rozporządzenia (WE) nr 659/1999 został dostosowany w celu uwzględnienia zmiany numeracji artykułów Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską zgodnie z art. 12 Traktatu z Amsterdamu; pierwotne odniesienie dotyczyło art. 93 Traktatu.

▼B

w pierwszym dniu roboczym miesiąca, w którym przypada termin płatności.

TYTUŁ VIII

KOMITETY

ROZDZIAŁ I

Komitet koordynujący fundusze

Artykuł 103

Procedura komitetu

1. Komisja jest wspierana przez komitet koordynujący fundusze (zwany dalej „komitetem koordynującym fundusze”).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE.

Okres, o którym mowa w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE, wynosi trzy miesiące.

4. Komitet koordynujący fundusze sporządza swój regulamin wewnętrzny.

5. EBI i EFI wyznaczają po jednym swoim przedstawicielu bez prawa głosu.

ROZDZIAŁ II

Komitet ustanowiony na podstawie art. 147 traktatu

Artykuł 104

Komitet ustanowiony na podstawie art. 147 Traktatu

1. Komisja jest wspierana przez komitet ustanowiony na podstawie art. 147 Traktatu (zwany dalej „komitetem”). W skład komitetu wchodzi jeden przedstawiciel rządu, jeden przedstawiciel organizacji pracowników i jeden przedstawiciel organizacji pracodawców z każdego państwa członkowskiego. Członek Komisji odpowiedzialny za przewodniczenie komitetowi może delegować ten obowiązek na wysokiego urzędnika Komisji.

2. Każde państwo członkowskie mianuje przedstawiciela i zastępcę każdego przedstawiciela we wszystkich kategoriach, o których mowa w ust. 1. Pod nieobecność jednego członka jego zastępca jest automatycznie uprawniony do uczestnictwa w pracach komitetu.

3. Członków i ich zastępców mianuje Rada, działając na wniosek Komisji, na okres trzech lat. Mogą oni zostać mianowani ponownie. Rada podejmuje starania dla zapewnienia sprawiedliwej reprezentacji poszczególnych kategorii w składzie komitetu. W sprawach tych pozycji porządku obrad, które ich dotyczą, EBI i EFI mogą wyznaczać przedstawiciela bez prawa głosu.

4. Komitet:

a) wydaje opinię na temat przepisów wykonawczych do niniejszego rozporządzenia;

b) wydaje opinie na temat projektów decyzji Komisji odnoszących się do programowania w przypadku wsparcia z EFS;

▼B

c) jest konsultowany, kiedy zajmuje się kategoriami środków pomocy technicznej, o których mowa w art. 45, w przypadku wsparcia z EFS, oraz innymi istotnymi kwestiami, które mają wpływ na wdrażanie strategii zatrudnienia, szkolenia i integracji społecznej na poziomie UE, istotnymi w kontekście EFS.

5. Komisja może konsultować się z komitetem w kwestiach innych niż te, o których mowa w ust. 4.

6. Dla ich przyjęcia, opinie komitetu wymagają bezwzględnej większości ważnie oddanych głosów. Komisja informuje komitet o sposobie, w jaki uwzględniła ona jego opinie.

TYTUŁ IX

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 105

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację, łącznie z całkowitym lub częściowym anulowaniem, pomocy współfinansowanej z funduszy strukturalnych lub projektu współfinansowanego z Funduszu Spójności zatwierdzonych przez Komisję na podstawie rozporządzeń (EWG) nr 2052/88 ([1]), (EWG) nr 4253/88 ([2]), (WE) nr 1164/94 ([3]) i (WE) nr 1260/1999 lub wszelkich innych przepisów prawa mających zastosowanie do tej pomocy na dzień 31 grudnia 2006 r., które w związku z tym będą miały zastosowanie po tym terminie do tej pomocy lub danych projektów aż do momentu ich zamknięcia.

2. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie programów operacyjnych Komisja uwzględnia wszelką pomoc współfinansowaną z funduszy strukturalnych lub wszelkie projekty współfinansowane z Funduszu Spójności zatwierdzone przez Radę lub przez Komisję przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, a mające skutki finansowe w okresie objętym tymi programami operacyjnymi.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 31 ust. 2, art. 32 ust. 4 i art. 37 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1260/1999, częściowe kwoty przeznaczone na pomoc współfinansowaną z EFRR lub EFS zatwierdzone przez Komisję między dniem 1 stycznia 2000 r. a dniem 31 grudnia 2006 r., dla których poświadczone deklaracje faktycznie poniesionych wydatków, sprawozdanie końcowe z realizacji i zestawienie, o którym mowa w art. 38 ust. 1 lit. f) tego rozporządzenia, nie zostały przesłane Komisji w terminie 15 miesięcy po ostatecznej dacie kwalifikowalności wydatków określonej w decyzji przyznającej wkład funduszy, są automatycznie anulowane przez Komisję nie później niż 6 miesięcy po tym terminie ostatecznym, skutkując zwrotem nienależnie wypłaconych kwot.

([1]) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2052/88 z dnia 24 czerwca 1988 r. w sprawie zadań funduszy strukturalnych i ich skuteczności oraz w sprawie koordynacji działań funduszy między sobą i z operacjami Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innymi istniejącymi instrumentami finansowymi (Dz.U. L 185 z 15.7.1998, str. 9). Rozporządzenie uchylone rozporządzeniem (WE) nr 1260/1999.

([2]) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 4253/88 z dnia 19 grudnia 1988 r. ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia (EWG) nr 2052/88 w odniesieniu do koordynacji działań różnych funduszy strukturalnych między nimi oraz z operacjami Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innymi istniejącymi instrumentami finansowymi (Dz.U. L 374 z 31.12.1988, str. 1). Rozporządzenie uchylone rozporządzeniem (WE) nr 1260/1999.

([3]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1164/94 z dnia 16 maja 1994 r. ustanawiające Fundusz Spójności (Dz.U. L 130 z 25.5.1994, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione Aktem przystąpienia z 2003 r.

▼B

Kwoty dotyczące operacji lub programów zawieszonych ze względu na postępowania prawne lub odwołania administracyjne o skutku zawieszającym nie są uwzględniane przy obliczaniu kwoty podlegającej automatycznemu anulowaniu.

Artykuł 106

Klauzula przeglądowa

Rada dokonuje przeglądu niniejszego rozporządzenia najpóźniej do dnia 31 grudnia 2013 r., zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 161 Traktatu.

Artykuł 107

Uchylenie

Bez uszczerbku dla przepisów art. 105 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, niniejszym uchyla się rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 z dniem 1 stycznia 2007 r.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia są rozumiane jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 108

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Przepisy ustanowione w art. 1–16, 25–28, 32–40, 47–49, 52–54, 56, 58–62, 69–74, 103–105 oraz 108 stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wyłącznie dla programów na lata 2007–2013. Pozostałe przepisy stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

▼B

ZAŁĄCZNIK I

Roczny podział środków na zobowiązania w latach 2007–2013

(o których mowa w art. 18)

(w euro, ceny z 2004)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 342 000 000

▼B

ZAŁĄCZNIK II

Ramy finansowe

Kryteria i metodologia, o których mowa w art. 18

Metoda alokacji środków dla regionów kwalifikowalnych w ramach celu Konwergencja, o którym mowa w art. 5 ust. 1

1. Alokacja dla każdego państwa członkowskiego stanowi sumę alokacji na jego poszczególne kwalifikowalne regiony, które obliczane są na podstawie względnej zamożności regionu i kraju oraz stopy bezrobocia, zgodnie z następującymi krokami:

   a) określenie kwoty bezwzględnej (w euro) otrzymanej przez pomnożenie wielkości ludności danego regionu przez różnicę między PKB na mieszkańca dla tego regionu mierzonym parytetem siły nabywczej a średnim PKB na mieszkańca dla UE-25;

   b) przypisanie powyższej kwocie bezwzględnej wskaźnika procentowego w celu określenia puli środków finansowych dla tego regionu; ten wskaźnik procentowy jest zróżnicowany, aby odzwierciedlić względną zamożność państwa członkowskiego, w którym położony jest dany region, w stosunku do średniej UE-25, tj.:

      — dla regionów w państwach członkowskich, których poziom DNB na mieszkańca znajduje się poniżej 82 % średniej wspólnotowej: 4,25 %,

      — dla regionów w państwach członkowskich, których poziom DNB na mieszkańca waha się między 82 % a 99 % średniej wspólnotowej: 3,36 %,

      — dla regionów w państwach członkowskich, których poziom DNB na mieszkańca znajduje się powyżej 99 % średniej wspólnotowej: 2,67 %;

   c) do kwoty otrzymanej w lit. b) dodaje się, jeżeli ma to zastosowanie, kwotę wynikającą z alokacji premii w wysokości 700 EUR na każdego bezrobotnego, w odniesieniu do liczby bezrobotnych w tym regionie przewyższającej liczbę osób, które byłyby bezrobotne przy zastosowaniu średniej stopy bezrobocia wszystkich regionów konwergencji UE.

Metoda alokacji środków dla państw członkowskich kwalifikowalnych do Funduszu Spójności, o którym mowa w art. 5 ust. 2

2. Całkowitą teoretyczną pulę środków finansowych dla Funduszu Spójności otrzymuje się przez pomnożenie średniej kwoty pomocy w wysokości 44,7 EUR na mieszkańca przez wielkość kwalifikowalnej ludności. Alokacja *a priori* takiej teoretycznej puli środków finansowych na każde kwalifikowalne państwo członkowskie odpowiada wielkości procentowej opartej na wielkości jego ludności, obszarze powierzchni i poziomie zamożności kraju, a obliczanej w następujący sposób:

   a) obliczenie średniej arytmetycznej udziału wielkości ludności i powierzchni tego państwa członkowskiego w całkowitej wielkości ludności i ogólnej powierzchni wszystkich kwalifikowalnych państw członkowskich; jeżeli jednak udział państwa członkowskiego w całkowitej wielkości ludności przewyższa jego udział w całkowitej powierzchni pięciokrotnie lub bardziej, odzwierciedlając niezwykle dużą gęstość zaludnienia, w tym kroku będzie wykorzystywać się tylko udział całkowitej wielkości ludności;

   b) skorygowanie uzyskanych w ten sposób wskaźników procentowych o współczynnik stanowiący jedną trzecią wartości procentowej, o jaką DNB na mieszkańca tego państwa członkowskiego, mierzony parytetem siły nabywczej, jest większy lub mniejszy od średniego DNB na mieszkańca wszystkich kwalifikowalnych państw członkowskich (średnia wyrażona jest jako 100 %).

3. W celu odzwierciedlenia znaczących potrzeb w zakresie infrastruktury związanej z transportem i środowiskiem w państwach członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie, udział Funduszu Spójności zostanie ustalony na poziomie jednej trzeciej ich całkowitej alokacji środków finansowych (fundusze strukturalne plus Fundusz Spójności) średnio w całym okresie. Dla pozostałych państw członkowskich wielkość ich puli środków finansowych będzie bezpośrednim wynikiem zastosowania metody alokacji opisanej w ust. 2.

▼B

Metoda alokacji środków dla państw członkowskich i regionów kwalifikowalnych do celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, o którym mowa w art. 6

4. Udział każdego państwa członkowskiego równy jest sumie udziałów jego kwalifikowalnych regionów, które obliczane są na podstawie następujących kryteriów, z zastosowaniem wskazanej wagi: całkowita wielkość ludności (waga 0,5), liczba bezrobotnych w regionach poziomu NUTS 3 o stopie bezrobocia przekraczającej średnią grupy (waga 0,2), liczba miejsc pracy koniecznych do osiągnięcia poziomu zatrudnienia równego 70 % (waga 0,15) i liczba zatrudnionych o niskim poziomie wykształcenia (waga 0,10) i niska gęstość zaludnienia (waga 0,05). Udziały te są następnie korygowane zgodnie ze względną zamożnością regionu (dla każdego regionu zwiększenie lub zmniejszenie jego całkowitego udziału o + 5 %/-5 % w zależności od tego, czy jego PKB na mieszkańca znajduje się poniżej, czy powyżej średniego PKB na mieszkańca dla całej grupy). Udział każdego państwa członkowskiego nie będzie jednak mniejszy niż trzy czwarte jego udziału łącznego finansowania w 2006 roku w ramach celów 2 i 3.

Metoda alokacji środków dla celu Europejska współpraca terytorialna, o którym mowa w art. 7

5. Alokacja zasobów dla państw członkowskich będących beneficjentami (wraz z wkładem EFRR do Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa oraz Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej, o których mowa w art. 21 ust. 2) określona jest następująco:

   a) dla komponentu współpracy transgranicznej, o którym mowa w art. 7 ust. 1, na podstawie wielkości ludności w regionach poziomu NUTS 3 w lądowych i morskich obszarach przygranicznych, jako udział całkowitej wielkości ludności wszystkich kwalifikowalnych regionów;

   b) dla komponentu transnarodowego, o którym mowa w art. 7 ust. 2, na podstawie całkowitej wielkości ludności państwa członkowskiego, jako udział w całkowitej wielkości ludności wszystkich odnośnych państw członkowskich.

Metoda alokacji środków dla państw członkowskich i regionów kwalifikowalnych do otrzymania wsparcia przejściowego, o którym mowa w art. 8

6. Alokacje środków w ramach wsparcia przejściowego, o którym mowa w art. 8, będzie wynikiem zastosowania następujących parametrów:

   a) dla regionów określonych w art. 8 ust. 1, 80 % ich poszczególnych poziomów intensywności pomocy na mieszkańca z roku 2006 w roku 2007, a następnie obniżka liniowa aż do osiągnięcia średniego krajowego poziomu intensywności pomocy na mieszkańca dla celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie w roku 2013. Do otrzymanej w ten sposób alokacji środków dodaje się, jeżeli ma to zastosowanie, kwotę wynikającą z alokacji premii w wysokości 600 EUR na każdego bezrobotnego, w odniesieniu do liczby bezrobotnych w tym regionie przewyższającej liczbę osób, które byłyby bezrobotne przy zastosowaniu średniej stopy bezrobocia wszystkich regionów konwergencji UE;

   b) dla regionów określonych w art. 8 ust. 2, 75 % ich poszczególnych poziomów intensywności pomocy na mieszkańca z roku 2006 w roku 2007, a następnie obniżka liniowa aż do osiągnięcia średniego krajowego poziomu intensywności pomocy na mieszkańca dla celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie w roku 2011. Do otrzymanej w ten sposób alokacji środków dodaje się, jeżeli ma to zastosowanie, kwotę wynikającą z alokacji premii w wysokości 600 EUR na każdego bezrobotnego, w odniesieniu do liczby bezrobotnych w tym regionie przewyższającej liczbę osób, które byłyby bezrobotne przy zastosowaniu średniej stopy bezrobocia wszystkich regionów konwergencji UE;

   c) dla państw członkowskich określonych w art. 8 ust. 3 alokacja środków będzie mieć charakter degresywny w okresie 7 lat, w związku z czym w 2007 roku stosowna kwota wyniesie 1,2 mld EUR, w roku 2006 – 850 mln EUR, w roku 2009 – 500 mln EUR, w roku 2010 – 250 mln EUR, w roku 2011 – 200 mln EUR, w roku 2012 – 150 mln EUR, a w roku 2013 – 100 mln EUR.

Maksymalny poziom przesunięć z funduszy wspierających spójność

7. W celu przyczynienia się do osiągnięcia celów odpowiedniej koncentracji środków przeznaczonych na spójność w najmniej rozwiniętych regionach

▼B

i państwach członkowskich oraz zmniejszania dysproporcji w poziomach średniej intensywności pomocy na mieszkańca, wynikających ze stosowania ograniczeń, maksymalny pułap przesunięcia z funduszy do każdego poszczególnego państwa członkowskiego na mocy niniejszego rozporządzenia będzie następujący:

— dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (PSN) w latach 2001–2003 jest niższy niż 40 % średniej UE-25: 3,7893 % ich PKB,

— dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (PSN) w latach 2001-2003 jest równy lub wyższy niż 40 % i niższy niż 50 % średniej UE-25: 3,7135 % ich PKB,

— dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (PSN) w latach 2001–2003 jest równy lub wyższy niż 50 % i niższy niż 55 % średniej UE-25: 3,6188 % ich PKB,

— dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (PSN) w latach 2001–2003 jest równy lub wyższy niż 55 % i niższy niż 60 % średniej UE-25: 3,5240 % ich PKB,

— dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (PSN) w latach 2001–2003 jest równy lub wyższy niż 60 % i niższy niż 65 % średniej UE-25: 3,4293 % ich PKB,

— dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (PSN) w latach 2001–2003 jest równy lub wyższy niż 65 % i niższy niż 70 % średniej UE-25: 3,3346 % ich PKB,

— dla państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (PSN) w latach 2001–2003 jest równy lub wyższy niż 70 % i niższy niż 75 % średniej UE-25: 3,2398 % ich PKB,

— powyżej tego poziomu, maksymalny poziom przesunięć jest zmniejszany o 0,09 punktu procentowego PKB za każde kolejne 5 punktów procentowych DNB na mieszkańca (PSN) w latach 2001–2003 w porównaniu ze średnią UE-25.

8. Pułapy, o których mowa w ust. 7 powyżej, obejmują wkład EFRR w finansowanie komponentu transgranicznego Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa oraz Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej oraz wkład EFRROW pochodzący z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcja Orientacji, oraz wkład EFR.

9. Sporządzane przez Komisję obliczenia PKB będą oparte na danych statystycznych opublikowanych w kwietniu 2005 r. Poszczególne krajowe stopy wzrostu PKB na lata 2007–2013, prognozowane przez Komisję w kwietniu 2005 r., będą stosowane oddzielnie do każdego państwa członkowskiego.

10. Jeśli w 2010 r. zostanie stwierdzone, że skumulowany PKB któregokolwiek państwa członkowskiego za lata 2007–2009 odbiega o więcej niż ±5 % od skumulowanego PKB oszacowanego zgodnie z ust. 9 powyżej, w tym również w konsekwencji zmian kursu wymiany, kwoty alokowane na ten okres danemu państwu członkowskiemu zgodnie z ust. 7 zostaną odpowiednio skorygowane. Całościowy wynik netto tych korekt, dodatni czy ujemny, nie może przekroczyć 3 mld EUR. W każdym przypadku, jeżeli wynik netto jest dodatni, całkowite zasoby dodatkowe będą ograniczane do poziomu niewykorzystanych środków w stosunku do pułapów dla kategorii 1B określonych na lata 2007–2010 w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami. Ostateczne korekty zostaną rozłożone na równe części na lata 2011–2013.

11. W celu odzwierciedlenia wartości polskiego złotego (PLN) w okresie odniesienia wynik zastosowania maksymalnego poziomu przesunięcia, określonego w ust. 7, mnoży się dla Polski przez współczynnik wynoszący 1,04 dla okresu do momentu przeglądu, o którym mowa ust. 10 (2007–2009).

Przepisy dodatkowe

12. Jeżeli regiony objęte mechanizmem *phasing-out* określone w art. 8 ust. 1 stanowią w danym państwie członkowskim co najmniej jedną trzecią całkowitej wielkości ludności regionów w pełni kwalifikowalnych do pomocy w ramach celu 1 w roku 2006, wielkość pomocy w roku 2007 będzie wynosić 80 % ich poszczególnych poziomów intensywności pomocy na mieszkańca z roku 2006, 75 % w roku 2008, 70 % w roku 2009, 65 % w roku 2010, 60 % w roku 2011, 55 % w roku 2012 i 50 % w roku 2013.

▼B

13. W odniesieniu do ustaleń przejściowych, o których mowa w ust. 6 lit. a) i b), punkt wyjścia w 2007 r. dla regionów, które nie kwalifikowały się do pomocy w ramach celu 1 w okresie 2000–2006 lub które zaczęły się kwalifikować w roku 2004, będzie wynosił 90 % ich teoretycznego poziomu intensywności pomocy na mieszkańca z roku 2006 obliczonego na podstawie berlińskiej metody alokacji środków z 1999 r., przy czym ich regionalny poziom PKB na mieszkańca zostanie określony na 75 % średniego PKB UE-15.

14. Niezależnie od przepisów ust. 7, polskie regiony NUTS 2, tj. województwa lubelskie, podkarpackie, warmińsko-mazurskie, podlaskie i świętokrzyskie, których PKB na mieszkańca tego regionu (PSN) zajmuje pięć ostatnich miejsc w UE-25, będą korzystać z finansowania EFRR dodatkowo w stosunku do finansowania, do którego kwalifikują się z innych powodów. Kwota tego dodatkowego finansowania wyniesie 107 EUR na mieszkańca w okresie 2007–2013 w ramach celu Konwergencja. Jakakolwiek korekta w górę kwot alokowanych Polsce zgodnie z ust. 10 nie będzie uwzględniać dodatkowego finansowania.

15. Niezależnie od przepisów ust. 7, regionowi poziomu NUTS 2 Közép-Magyarország będą alokowane dodatkowe środki finansowe w kwocie 140 mln EUR w latach 2007–2013. Do tego regionu zastosowanie mają te same przepisy co do regionów, o których mowa w art. 8 ust. 1.

16. Niezależnie od przepisów ust. 7, regionowi poziomu NUTS 2 Praga będą alokowane dodatkowe środki finansowe w kwocie 200 mln EUR w latach 2007–2013 w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie.

17. W latach 2007–2013 Cypr skorzysta z ustaleń przejściowych mających zastosowanie do regionów określonych w ust. 6 lit. b), a początek ich obowiązywania na rok 2007 ustala się zgodnie z ust. 13.

18. Regiony NUTS 2 Itä-Suomi i Madera, zachowując status regionów objętych mechanizmem *phasing-in*, będą korzystały z przejściowych ustaleń finansowych określonych w ust. 6 lit. a).

19. Region poziomu NUTS 2 Wyspy Kanaryjskie będzie korzystał z dodatkowych środków *finansowych* w kwocie 100 mln EUR w latach 2007–2013 w ramach wsparcia przejściowego, o którym mowa w art. 8 ust. 2.

20. Regiony najbardziej oddalone, określone w art. 299 Traktatu, oraz regiony NUTS II spełniające kryteria określone w art. 2 Protokołu nr 6 do Aktu przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji, biorąc pod uwagę ich szczególne ograniczenia, będą korzystały z dodatkowego finansowania EFRR. To dofinansowanie wyniesie 35 EUR na mieszkańca rocznie i będzie uzupełnieniem wszelkiego finansowania, do którego regiony te kwalifikują się z innych powodów.

21. Jeżeli chodzi o alokacje w ramach komponentu transgranicznego celu Europejska współpraca terytorialna, o którym mowa w art. 7 ust. 1, intensywność pomocy dla regionów położonych wzdłuż dawnych zewnętrznych granic lądowych między UE-15 a UE-12, a także między UE-25 a UE-2, będzie o 50 % wyższa niż dla innych regionów, których to dotyczy.

22. W uznaniu szczególnych wysiłków na rzecz procesu pokojowego w Irlandii Północnej, na program PEACE w okresie 2007–2013 alokowanych będzie łącznie 200 mln EUR. Program PEACE będzie realizowany jako program współpracy transgranicznej w rozumieniu art. 3 ust. 2 lit. c) i będzie obejmować zwłaszcza działania nakierowane na promowanie spójności pomiędzy grupami społecznymi, w celu promowania stabilności społecznej i gospodarczej w objętych nim regionach. Kwalifikowalny obszar będzie obejmować całą Irlandię Północną oraz przygraniczne hrabstwa Irlandii. Program ten będzie realizowany w ramach celu Europejska współpraca terytorialna, przy pełnym przestrzeganiu zasady dodatkowości interwencji funduszy strukturalnych.

23. Regionom Szwecji objętym celem Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie będą alokowane dodatkowe środki finansowe z EFRR w wysokości 150 mln EUR.

24. Niezależnie od przepisów ust. 7, Estonii, Łotwie i Litwie, które stanowią pojedyncze regiony NUTS 2, będą alokowane dodatkowe środki finansowe w wysokości 35 EUR na mieszkańca na lata 2007–2013.

25. Regionom Austrii objętym celem Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie i położonym przy dawnych granicach zewnętrznych Unii Europejskiej będą

▼B

alokowane dodatkowe środki finansowe z EFRR w wysokości 150 mln EUR. Bawarii podobnie będą alokowane dodatkowe środki finansowe w wysokości 75 mln EUR w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie.

26. Hiszpania będzie korzystać z dodatkowych środków w wysokości 2,0 mld EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w celu intensyfikacji badań naukowych, rozwoju i innowacji przez przedsiębiorstwa i na ich rzecz zgodnie z art. 4 ust 1 i art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006. Indykatywny podział będzie kształtować się następująco: 70 % dla regionów objętych celem Konwergencja, o którym mowa w art. 5, oraz 5 % dla regionów kwalifikujących się do wsparcia przejściowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1, 10 % dla regionów objętych celem Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, o którym mowa w art. 6, i 15 % dla regionów kwalifikujących się do wsparcia przejściowego, o którym mowa w art. 8 ust. 2.

27. Ceucie i Melilli będą alokowane dodatkowe środki finansowe z EFRR w wysokości 50 mln EUR na lata 2007–2013 w ramach wsparcia przejściowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

28. Włochom zostaną alokowane dodatkowe środki finansowe w wysokości 1,4 mld EUR w ramach funduszy strukturalnych, alokowane następująco: 828 mln EUR dla regionów kwalifikujących się w ramach celu Konwergencja, o którym mowa w art. 5 ust. 1, kwota 111 mln EUR dla regionu kwalifikującego się do wsparcia przejściowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kwota 251 mln EUR dla regionu kwalifikującego się do wsparcia przejściowego, o którym mowa w art. 8 ust. 2, oraz 210 mln EUR dla regionów kwalifikujących się w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, o którym mowa w art. 6.

29. Francja otrzyma dodatkową alokację w kwocie 100 mln EUR na lata 2007–2013 w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie w uznaniu szczególnych warunków na Korsyce (30 mln EUR) i we francuskim regionie Hainaut (70 mln EUR).

30. Wschodnim krajom związkowym Niemiec, które kwalifikują się do wsparcia w ramach celu Konwergencja, o którym mowa w art. 5 ust. 1, będą alokowane dodatkowe środki w wysokości 167 mln EUR. Wschodnim krajom związkowym Niemiec, które kwalifikują się do wsparcia przejściowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1, będą alokowane dodatkowe środki w wysokości 58 mln EUR.

31. Niezależnie od przepisów ust. 7, dodatkowe środki finansowe w ramach EFRR w wysokości 300 mln EUR zostają alokowane na cel Europejska współpraca terytorialna w następujący sposób: 200 mln EUR na współpracę transnarodową w rozumieniu art. 7 ust. 2 oraz 100 mln EUR na współpracę międzyregionalną w rozumieniu art. 7 ust. 3.

▼M1

▼C4

ZAŁĄCZNIK III

Pułapy mające zastosowanie do poziomu współfinansowania

(o których mowa w art. 53)

Kryteria	Państwa członkowskie	EFRR i EFS Wielkość procentowa kwalifikowanych wydatków	Fundusz Spójności Wielkość procentowa kwalifikowanych wydatków
1) Państwa członkowskie, których średni PKB na mieszkańca w latach 2001–2003 wyniósł poniżej 85 % średniej UE-25 w tym samym okresie.	Bułgaria, Republika Czeska, Estonia, Grecja, Cypr, Łotwa, Litwa, Węgry, Malta, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Słowacja	**85 %** dla celów Konwergencja i Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie	**85 %**
2) Państwa członkowskie inne niż w określone pkt 1, kwalifikujące się do systemu przejściowego Funduszu Spójności na dzień 1 stycznia 2007 r.	Hiszpania	**80 %** dla celu Konwergencja oraz regionów objętych mechanizmem *phasing-in* w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie **50 %** dla celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie w regionach nieobjętych mechanizmem *phasing-in*	**85 %**
3) Państwa członkowskie inne niż określone w pkt 1 i 2.	Belgia, Dania, Niemcy, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Finlandia, Szwecja i Zjednoczone Królestwo	**75 %** dla celu Konwergencja	—
4) Państwa członkowskie inne niż określone w pkt 1 i 2.	Belgia, Dania, Niemcy, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Finlandia, Szwecja i Zjednoczone Królestwo	**50 %** dla celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie	—
5) Regiony najbardziej oddalone, o których mowa w art. 299 ust. 2 Traktatu, korzystające z dodatkowych środków dla tych regionów przewidzianych w ust. 20 załącznika II	Hiszpania, Francja i Portugalia	**50 %**	—
6) Regiony najbardziej oddalone, o których mowa w art. 299 ust. 2 Traktatu	Hiszpania, Francja i Portugalia	**85 %** dla celów Konwergencja i Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie	—

▼C1

ZAŁĄCZNIK IV

Kategorie wydatków

(o których mowa w art. 9 ust. 3)

	Cele: Konwergencja i Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie
	Cel: Konwergencja i regiony, o których mowa w art. 8 ust. 2, bez uszczerbku dla decyzji podjętej zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit ostatni rozporządzenia nr (WE) nr 1080/2006
Kod	Kwestie priorytetowe
	Badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość
01	Działania w zakresie badań i rozwoju technologicznego prowadzone w ośrodkach badawczych
02	Infrastruktura związana z badaniami i rozwojem technologicznym (w tym instalacje, oprzyrządowanie i szybkie sieci komputerowe łączące ośrodki badawcze) oraz ośrodki kompetencji w zakresie konkretnych technologii
03	Transfer technologii i udoskonalenie sieci współpracy między małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP), pomiędzy MŚP a innymi podmiotami gospodarczymi i uczelniami, wszelkiego rodzaju instytucjami szkolnictwa policealnego, organami regionalnymi, ośrodkami badawczymi oraz „biegunami nauki i technologii" (parkami naukowymi i technologicznymi, technopoliami itp.)
04	Pomoc na rzecz badań i rozwoju technologicznego, w szczególności dla MŚP (w tym dostęp do usług związanych z badaniami i rozwojem technologicznym w ośrodkach badawczych)
05	Zaawansowane usługi wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw
06	Pomoc udzielana MŚP na cele promocji produktów i procesów produkcyjnych przyjaznych dla środowiska (wprowadzenie skutecznego systemu zarządzania środowiskiem, przyjęcie i wykorzystanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, włączenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw)
07	Inwestowanie w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie nowych przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki badań i rozwoju technologicznego i przedsiębiorstwa itp.)
08	Inne inwestycje w przedsiębiorstwa
09	Inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP
	Społeczeństwo informacyjne
10	Infrastruktura telekomunikacyjna (w tym sieci szerokopasmowe)
11	Technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe itp.)
12	Technologie informacyjne i komunikacyjne (TEN-ICT)
13	Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-rząd, e-kształcenie, e-integracja itp.)
14	Usługi i aplikacje dla MŚP (e-handel, edukacja i szkolenia, tworzenie sieci itp.)
15	Inne działania mające na celu poprawę dostępu MŚP do ICT i ich wydajne wykorzystanie
	Transport
16	Koleje
17	Koleje (sieci TEN-T)
20	Autostrady
21	Autostrady (sieci TEN-T)
26	Transport multimodalny
27	Transport multimodalny (sieci TEN-T)
28	Inteligentne systemy transportu
29	Porty lotnicze

▼C1

30	Porty
32	Śródlądowe drogi wodne (sieci TEN-T)
	Energia
34	Energia elektryczna (sieci TEN-E)
36	Gaz ziemny (sieci TEN-E)
38	Produkty ropopochodne (sieci TEN-E)
39	Energia odnawialna: wiatrowa
40	Energia odnawialna: słoneczna
41	Energia odnawialna: z biomasy
42	Energia odnawialna: hydroelektryczna, geotermiczna i pozostałe
43	Efektywność energetyczna, produkcja skojarzona (kogeneracja), zarządzanie energią
	Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom
52	Promocja czystej komunikacji miejskiej
	Zwiększanie zdolności adaptacyjnych pracowników, firm, przedsiębiorstw i przedsiębiorców
62	Rozwój systemów i strategii uczenia się przez całe życie w firmach; szkolenia i usługi dla pracowników zwiększające ich zdolności adaptacji do zmian; promowanie przedsiębiorczości i innowacji
63	Opracowywanie i rozpowszechnianie innowacyjnych i bardziej produktywnych sposobów organizowania pracy
64	Rozwój szczególnych usług w zakresie zatrudniania, szkolenia i wsparcia w związku z restrukturyzacją sektorów i firm, rozwój systemów mających na celu przewidywanie zmian gospodarczych i przyszłych wymogów pod kątem miejsc pracy i kwalifikacji
	Poprawa dostępu do zatrudnienia i równowaga
65	Modernizacja i wzmacnianie instytucji rynku pracy
66	Wdrażanie aktywnych i zapobiegawczych środków na rynku pracy
67	Działania promujące aktywność w starszym wieku i wydłużające okres aktywności zawodowej
68	Wsparcie dla samozatrudnienia i uruchamiania działalności gospodarczej
69	Środki mające na celu poprawę dostępu do miejsc pracy i zwiększenie trwałego udziału kobiet w procesie zatrudniania oraz rozwoju ich kariery celem zmniejszenia segregacji zawodowej ze względu na płeć, jak również środki ułatwiające pogodzenie życia zawodowego z prywatnym, takie jak ułatwianie dostępu do opieki nad dziećmi i osobami będącymi na utrzymaniu pracownika
70	Konkretne działania mające na celu zwiększanie zatrudnienia migrantów i wzmacnianie tym samym ich integracji społecznej
	Poprawa integracji społecznej osób mniej uprzywilejowanych
71	Drogi do integracji i powrotu do pracy dla osób w niekorzystnej sytuacji; zwalczanie dyskryminacji w dostępie do rynku pracy i rozwoju kariery zawodowej oraz promowanie akceptacji dla różnorodności w miejscu pracy
	Poprawa jakości kapitału ludzkiego
72	Opracowywanie, wprowadzenie i realizacja reform systemów edukacji i szkoleń w celu rozwijania zdolności zatrudnienia, lepszego dopasowania kształcenia i szkoleń początkowych i zawodowych do potrzeb rynku pracy, podnoszenie kwalifikacji personelu szkoleniowego w celu rozwijania innowacyjności i gospodarki opartej na wiedzy
73	Środki zmierzające do zwiększenia udziału w kształceniu i szkoleniach przez całe życie, w tym poprzez działania mające na celu zmniejszenie liczby osób wcześnie porzucających naukę, zmniejszenie różnic w programach kształcenia dla obojga płci, zwiększenie dostępu do kształcenia i szkoleń oraz poprawę ich jakości, na poziomie początkowym, zawodowym i wyższym

▼C1

74	Rozwój potencjału ludzkiego w dziedzinie badań i innowacji, przede wszystkim poprzez studia podyplomowe i szkolenia badaczy oraz działania służące nawiązywaniu kontaktów między uczelniami, ośrodkami badawczymi i przedsiębiorstwami.